

Razvneto čustva in strasti

MILE ŠETINC

Katastrofo krajskih Srbov tudi brez popularnih ugibanj o sicer nedokazanih tajnih sporazumih Tudman-Milošević dovolj dobro pojasnjujeta že hrvaska premoč in brezglavost »državnega« vodstva. To je najprej (na veliko Tudmanovo srečo) zavrnilo načrt Z-4, ki bi Krajini podelil status države v državi, na koncu pa s pobegom iz Knina sprožilo razsulo. A to, kar se zdaj dogaja, nekateri že imenujejo krajsko masčevanje za »Miloševićevo izdajo«: begunci preplavljajo meje ZRJ, in ko se jim bodo pridružili še morebitni begunski valovi iz srbske Bosne, bo Srbija postala novi sod smodnika.

Očividci pravijo, da hrvaska vojska in policija neusmiljeno pustosita po izpraznjeni Krajini, zločini nad civilisti pa niso množični zgolj zato, ker tam ni več množic. Pri nas je ob tem večkrat slišati glasove, čes, saj so vendar Srbi prvi začeli z zločini, dobili so, kar so iskali, ipd. Gotovo je srbski upor po načelu samoizpolnjujoče se prekrobo soustvaril ponovitev »ustaskega sindroma«. Prav tako je od države, ki je že štiri leta v vojnem stanju, nemogoče pričakovati takšne zaščite človekovih pravic, kakršno lahko nudijo druge države. Toda hrvaska država ne kaže nobene posebne volje, da bi k njej vsaj težila, kar dokazujejo tako se vedno neraziskani poboji Srbov iz vojne leta 1991 (npr. v Sisku) kot, denimo, izjava Tudmanove predstavnice za tisk, ki je na trditve o hrvaških zločinih v Krajini odgovorila s svojevrstnim patriotskim cinizmom, čes, tudi Hrvatje so samo ljudje, spomnite se, kaj so jim storili Srbi, ipd. Kot da ne bi bil smisel sodobne demokratične države tudi v tem, da brzda destruktivna človeška čustva in strasti!

»Resitev« srbskega vprašanja na Hrvaškem je morda prinesla odločilno vojaško podporo bosanskim Muslimanom, toda tem dolgoročno ne prihaša mirnejšega spanca, saj se morajo v zameno sprijazniti s prisotnostjo redne hrvaske vojske v svoji državi, pa tudi vsi mirovni (beri: delitveni) načrti Muslimane porivajo v dejansko podrejenost hrvaški državi. Kako pa bo potem z muslimanskim vprašanjem na Hrvaškem?

Bossi: Raje volitve kot institucionalna vlada

PONTE DI LEGNO - Severna liga noče institucionalne vlade, ki bi jo podprli leva in desna sredina, da bi le zaščitili svoje strankarske interese, zato ni izključeno, da bi lahko volili že novembra. To je novost, ki je prišla sinoci s praznika Severne lige v Ponte di Legno, kjer je Umberto Bossi v razgovoru z novinarji natresel cel kup novih groženj »rinskemu političnemu razredu«.

Vlada mora vladati, je dejal »sentur«, prehodnih vlad je bilo že preveč, zdaj je napočil čas reform, ki jih zahteva »ljudstvo severa«. Glede Speronijeva predloga o ukinitvi dosmrtnje ječe za atentat na državno enotnost pa je dejal, da je v državi, ki je podpisnica sporazumov o samoodločanju narodov, to določilo se toliko bolj nesmiselno.

Na 2. strani

V Jasihu »mittelevropski« praznik Franca Jožefa

JASIH - Sedemtisocglava množica se je v kraju Jasih pri Krminu udeležila včerašnjega tradicionalnega praznika ob obletnici - tokrat 147. - ustoličenja cesarja Franca Jožefa. Včerašnje je bilo že 21. tovrstno srečanje, ki ga prireja kulturno združenje Mitteleuropa in se ga je udeležilo 30 folklornih skupin in godb iz Trsta, Furlanije,

Veneta, Slovenije, Koroske, Bavarske, s Tirolskega in Ceskega. Pred maso, posvečeno vsem padlim v vseh vojnah, ki so jo darovali v italijanscini, slovenscini in nemščini, so preživelu avstroogrskemu vojak po rodu iz Furlanije podelili »mittelevropski« križ.

Praznik se je zaključil s plesom, ki je seveda bil posvečen Mittelevropi.

Na 4. strani

VOJNA NA OBMOČJU NEKDANJE JUGOSLAVIJE

Srbsko težko topništvo obstreljuje Goražde

Britanski helikopter strmoglavil v Jadransko morje

SARAJEVO, ZAGREB - Včeraj so Srbi s težkim topništvom napadli muslimansko enklavo Goražde, v obstreljevanju pa so umrli trije otroci, je sporočil tiskovni predstavnik ZN. Na sedežu Unproforja so tudi sporočili, da Nato in enote ZN zaradi srbskega napada ne bodo vojaško posredovali.

V Jadransko morje v bližini hrvaškega pristanišča Ploče je včeraj med poskusnim poletom strmoglavil britanski helikopter. Od starih članov posadke je preživel le eden. Do smrtnih žrtve je prišlo tudi na juž-

ni francoski meji, ko je francoska obmejna straža streljala na skupino beguncev iz nekdanje Jugoslavije, ki so se zeleti izogniti cestni blokadi, in ubila sedemletnega dečka.

Modre celade so včeraj v Sarajevu pripravile zalno slovesnost za ameriške diplomate, ki so v soboto umrli na igmanski preskrbovalni poti. Posmrtno ostanke Roberta Frasurja, Josepha Kruzela in Samuela Nelson Drewa bodo prek Nemčije prepeljali v Washington.

Umrli znani avtor stripov in pisatelj Hugo Pratt

RIM - Včeraj je umrl v Lausanneu v Svici v 68. letu starosti znani italijanski avtor stripov in pisatelj Hugo Pratt. Ze dalj časa je bolehal za rakom na črevesju. Rodil se je v Riminju, živel in delal pa je v Italiji, Argentini, Braziliji, ZDA, Veliki Britaniji, Franciji in končno v Svici. Njegov glavni junak je pustolovski, a hkrati tudi romantični mornar Corto Maltese. Pratt ga je prvič upodobil leta 1967, postal pa je tako popularen, da so ga »posvojili« tudi drugi avtorji.

ZAKLJUČEK REŠEVALNE AKCIJE

Divje jezero vrnilo truplo

Po dveh dneh se je včeraj popoldne zaključila reševalna akcija v Divjem jezeru pri Idriji. Slovenski podvodni reševalci so ob pomoči kolegov iz Italije iz globine približno 60 metrov potegnili truplo 25-letnega potapljača Roberta Klanjskega z Oslavja pri Gorici. Nesreča se je pripetila

v petek popoldne. Klanjscek se je skupaj s tremi prijatelji spustil v sifon in menda so priplavali do globine kakih 55 do 60 metrov. Vest o nesreči se je razširila že v petek zvečer, ko se je pričela tudi prva poizvedovalna akcija.

Na 4. strani

Tyson že v 1. krogu

LAS VEGAS - Pet mesecev po izpustitvi iz zapora se je nekdanji boksarski svetovni prvak v težki kategoriji American Mike Tyson uspešno vrnil v ring. Tyson je dvoboj proti Petru McNeeleyju dobil že po minuti in 29 sekundah zaradi diskvalifikacije nasprotnika. McNeeleyjev trener Vinny Vecchione je namreč takrat proti pravilom stopil v ring, ker je Tyson njegovega varovanca že dvakrat »poslal« na tla in s tem končal dvoboj, ki je bil v bistvu čisto navadna farsa. Tyson je za vsako sekundo dvoboja prejel kar neverjetnih 280.898 dolarjev.

TOTOCALCIO
211 122 2XX 1XX2

DANES NA SPORTNIH STRANEH

Slavoloki za Kraško ohcet

Kljub dežju so v soboto popoldne v Repnu postavili slavoloke iz bazovskega brinja za blizajoco se Kraško ohcet.

Stran 3

Prve tekme za italijanski pokal

S sinočnjimi tekmami prvega kola italijanskega pokala se je v Italiji začel »uradni del« nogometne sezone.

Stran 8

Seleševa zmaga v Torontu

Monika Seles je z zmago na turnirju v Torontu dokazala, da je kljub dveletnemu nenastopanju se vedno najboljša tenisačica na svetu.

Stran 10

Zmagi Cadalore in Biaggija

Na VN Ceske v Brnu za svetovno motociklistično prvenstvo je Italijan Luca Cadalore spet stopil na najvišjo stopničko zmagovalnega odra. Slavje Italijanov je dopolnil Max Biaggi.

Stran 11

POLITIKA / SEVERNA LIGA SE JE LETOS ODPOVEDALA POČITNICAM

Bossi ne izključuje volitev v novembru

Sever noče institucionalne vlade, ampak reforme

PONTE DI LEGNO - Severna liga ni pripravljena čakati, da se »politični razred« končno loti pravega problema države, javnega dolga, naproti, lotiti se ga je treba takoj, in to skupaj z velikimi reformami. Umberto Bossi je včeraj na zaključnem večeru praznika Severne lige v Ponte di Legno zavrnil možnost nadaljevanja Dinijeve vlade. »Vlada mora vladati,« je dejal, »kajti čas prehodnih vlad je minil.« Liga ne mara niti institucionalne vlade, ki bi jo podprli tako leva kot desna sredina, kajti »to bila bila vlada, ki bi preprečila reforme, zato je ligasi ne bi podprli.« Sicer pa so si zato izmislili parlament v Mantovi, pravi Bossi, ki odsteva čas političnemu razredu, tako le-

vemu kot desnemu, saj imata podobne interese. »Ni naključje,« je nadaljeval, »da obe zavezništvi lovita istega Dinija, moznega liderja nove institucionalne vlade. Lahko se tudi zabarikadirajo, toda vsak dan, ki mine, raste davek, ki ga bodo morali plačati.«

Bossi pa je za 7. in 8. september napovedal nove iniciative, ki bodo prisle s »praznika severnega naroda« v njegovi prestolnici Mantovi. Ta »narod« je po Bossijevem prepričanju že razumel, da ne gre za izbiro med »desnico« in »levico«, ki ostajata pri starih strankarskih interesih, ampak za alternativo med statilizmom in federalizmom. Dinijeva vlada je nastala za to, da izvede reforme; nekaj jih je uresnicila,

drugih pa ne (npr. antitruist), ker so ji to onemogocile sile, ki jo podpirajo. Berlusconi, »lider, ki izgublja«, se po Bossijevem mnenju boji volitev, zato morda ne bi bilo narobe, če bi bile že novembra. Toda o tem bo beseda takrat, ko bo Dini odstopil.

Lider Severne lige se je pomudil tudi pri Speronijevi (na sliki) pobudi za referendum, s katerim naj bi ukinili ustavno določilo, ki prevideva dosmrtno ječo v primeru ogrožanja državne nedeljivosti. »Italija podpisuje mednarodne sporazume o samoodločitvi narodov in kaznuje z dosmrtno ječo atentatorje na narodno enotnost,« je dejal. »Kar dobro se vidim v ječi, v vlogi padškega Mandele. Liga bi imela zagotovljeni se vsaj

dve, tri mandatni dobi.« Ostale reakcije na Speronijev predlog so seveda veliko manj velikodusne, sam bivši minister pa je včeraj izjavil, da večina politikov hlina, da ga ne razumejo.

VRH V RIMU

Umor ali samomor tajnega agenta?

RIM - Na rimskem državnem pravdnstvu bo danes vrh preiskovalcev v zvezi zagonetno smrtjo agenta vojske tajne službe Maria Ferrara: 16. julija letos so ga nasli obešenega v kopalnici svojega doma, in sicer na komaj 120 cm od tal visokem vešalu za brisače. Prvo, malo verodostojno verzijo o samomoru so preiskovalci opustili, se zlasti ko so odkrili Ferrarovo pismo, iz katerega je izhajalo, da se je bal za svoje življenje. Iz Ferrarovega doma je odgovorni za prvi oddelek tajne službe Salvatore Saitta takoj po odkritju odnesel nekaj zapiskov: sam priznava, da je slo za en listic, preiskovalci pa sumijo, da je izginil se kak drug dokument.

BENEČIJA / POSVET

Kritično na Prazniku gozda v Tipani

Tekmovanje v 7 veščinah

TIPANA - Dosedanja dezelna politika na področju goratih predelov in predvsem glede gozdnega gospodarstva je pomenila pravi polom. Sodobno je izrekel predsednik gorske skupnosti za Terske doline Armando Noacco, do letosnjega aprila zupan v Tipani. Dezelna uprava je bila sicer ves čas na zatožni klopi na posvetu o perspektivah gozdnega gospodarstva v Julijskih Predalpah, ki so ga včeraj jutraj organizirali v Tipani v okviru Praznika gozda. In da so bile izrečene kritike upravičene, je dokazala odsotnost dezelnih predstavnikov na tem posvetu, ceravno so predhodno zagotovili sodelovanje.

Na srečanju, ki sta ga uvedla predsednik gorske skupnosti Noacco in zupanja iz Tipane Marisa Filippig, so sodelovali predstavniki krajevnih uprav, zasebnih konzorcijev za upravljanje gozdnih površin ter predstavniki lesnega sektorja Zveze industrijcev. Vsi so si bili edini v trditvi, ki jo je izrekel predsednik Noacco, saj so se doslej vsi posegi Dezele izkazali za jalove in neucinkovite. Se več: zdajšnja dezelna vlada ima v nacrtu nezalisan cilj, ki ga je predstavnik lesnega sektorja poenotil v sloganu: gozdovi v nizinskem predelu, parki na hribovitem območju.

Takšni izbiri, kot smo slišali v Tipani, so botrovali tudi politični interesi, saj je nizinski predel volilno bolj »vabljev« kot gorato območje.

Na posvetu so ponudili svoj recept, da bi se tudi v nasi deželi gozdno gospodarstvo izplačalo in da bi se postavilo v korak s časom in zahtevami trga. Opozorili so, da bo vstop Avstrije v Evropsko skupnost lahko pomenil, da bo severna sosedica diktirala ceno lesa in tržno politiko v tem sektorju. V ta namen bo predsednik gorske skupnosti za Terske doline sklical vse zainteresirane sredine in skupaj bodo izdelali nacrt, ki ga bodo posredovali dezelni upravi.

Praznik gozda v Tipani pa je včeraj popoldne kljub jesenskem vremenu privabil veliko obiskovalcev, ki so z zanimanjem sledili tekmovanju gozdarjev, ki so se za končno zmago morali izkazati v sedmih veščinah. Najzahtevnejša je bila gotovo tista, ki je od tekmovalca zahtevala, naj z motorno zago izreže cimbolj tanko rezino hloda, ki je v premeru meril več kot pol metra.

Zanimanje obiskovalcev je pritegnila tudi razstava gob in gozdnih zelisc, ki bo odprta tudi v naslednjih dneh.

Pred začetkom včerajšnjega posveta, je tipanska zupanja Filippigova nagradila šest članov domače ekipe civilne zaščite, ki so se izkazali ob katastrofalnih poplavih v Lombardiji. Sesterici je priznanje izročila tudi občinska uprava iz kraja Piano D'Alba v Lombardiji za pomoč, ki jo je izkazala prizadetemu prebivalstvu.

Rudi Pavšič

NOVICE

Omamila naj bi ga želja po hitrem zaslužku

SASSARI - V kraju Arzachena so včeraj jutraj pokopali 34-letnega Salvatoreja Giui, ko so ga lastni pajdasi ubili med spopadom, pri katerem sta bila ubita dva karabinjerja. Med mašo zadusnico je zupnik poudaril, da je sicer marljivega delavca in očeta treh otrok verjetno omamila sla po hitrem zaslužku, ki mu jo je vzbudilo delo med bogatimi bližnje Coste Smeralde. Ni se znano, če bodo že danes pokopali drugega člana morilske tolpe, Graziana Palmasa, ki si je sam vzel življenje, ko so ga karabinjerji zasledili dan po umoru svojih dveh kolegov.

Alpe zahtevale dve smrtni žrtvi

TRBIZ - Zaradi goste megle je komaj včeraj jutraj reševalcem uspelo pripeljati v dolino truplo 21-letnega Claudia Faleschija iz Tavagnacca pri Vidmu, ki se je v petek smrtno ponesrečil pri padcu med plezanjem na Lovcih blizu Visarij. Včeraj so tudi odkrili truplo 29-letnega francoskega alpinista Franka Levyja: med vzponom na Monte Rosa se je na višini 4.300 metrov s stene utrgalo kamenje, ki ga je potegnilo za seboj v 400 metrov globok prepad. Pogresali so ga že dva dni.

68. rojstni dan preživela v rokah ugrabiteljev

ORISTANO - Svoj 68. rojstni dan je Vanna Licheri preživela v ujetništvu: ugrabili so jo namreč 14. maja letos. Njena hči je na sardinskih časopisih objavila poziv ugrabiteljem, naj ne zahtevajo nemožne visoke odkupnine, materi pa voscila vse najboljše in ji zagotovila, da bo storila vse, kar je v njenih močeh, da bo cimprej prosta. Pri Sassariju je bil včeraj dan solidarnosti s stirimi osebami, ki so na Sardiniji se v rokah ugrabiteljev.

Izbrali najboljšega drozga

SACILE - Na 722. »Sagri dei Osei« v kraju Sacile pri Pordenonu, najstarejši razstavi pticv v Evropi, so včeraj izbrali najboljšega drozga: prvo mesto za najboljšega in najlepšega pevca so prisodili drozgu iz Bergama. Velika množica se je zbrala že v poznih nočnih urah, da je lahko prisluhnila prvemu jutranjemu petju.

Prometne omejitve proti prostituciji

PIACENZA - Ker se vprašanja prostitucije ne da rešiti drugače, se je občinska uprava v Piacenzi odločila za prepoved voznje v nočnih urah po cestah, ob katerih se zbirajo predvsem afriške pecestne. Prepoved seveda ne velja za one, ki tam stanujejo in ki so jih že več let redno motili s prerekanjem med prostitutkami, njihovimi zvodniki in klienti. Kljub večkratnim posegom policije se je namreč izkazalo, da se vprašanja ne da rešiti, saj se je »posel« spet pricel takoj po odhodu agentov. Občinski upravitelji so sami priznali, da s tem posegom ne bodo izkoreninili »najstarejšega poklica«, ampak ga vsaj preusmerili na neobljudeno območje.

VREME / ZASTOJI NA AVTOCESTAH

Moker povratek dopustnikov

V Dolomitih padel prvi sneg - 10 mrtvih v prometnih nesrečah

BENETKE - Od neurja najbolj prizadeto je območje okrog izliva reke Pad, kjer je v zadnjih dneh padlo preko 200 milimetrov dežja, kolikor ga povprečno pade v štirih mesecih. Kmetijstvo je utrpelo 10 milijard lir skode, predvidevajo pa, da bo treba vsaj dve leti, preden bodo polja spet rodovitna, kot pred letošnjo povodnjo.

Slabo vreme je tudi včeraj pestilo več predelov Italije, pa čeprav z manjšo silo kot prejšnje dni. V Dolomitih je zapadel prvi sneg, v Apuliji pa so močni nalive spet prizadeli okolico Taranta, kjer je tudi padla debela toča in so zabeležili več prometnih nesreč zaradi spolkkih cest in slabe vidljivosti.

Na italijanskih cestah se je včeraj valil nepretrgan val dopustnikov, ki so se tudi zaradi slabega vremena vračali domov: po mnenju izvedencev jih je bilo

na italijanskih cestah več kot 10 milijonov in so se peljali s skoro 7 milijoni vozil. Zaradi prometnih nesreč je včeraj umrlo 10 oseb, med katerimi tudi 14 mesecev stari Amos Perotto, ki je pri Vicenzi izdihnil kmalu po smrti svoje matere; oče je dovolil, da so presadili ledvice umrlega malčka.

Za številne dopustnike, ki so se vračali proti svojim domovom, na srečo ni bilo daljših zastojev. Izjema je kot običajno avtocesta od Riminija proti Bologni in do Modene. Kolone vozil so zaradi manjših prometnih nesreč nastale tudi na vpadnicah, ki peljejo v Rim in Milan.

Včeraj so odkrili truplo drugega od 32-letnih dvojčkov, ki sta utonila na veliki smaren v Lukaniji, ko sta se peljala s svojim avtomobilom in traktorjem preko zaradi narasle reke ogroženega mostu.

RIMINI / 16. MITING PRIJATELJSTVA

Srečanje v znamenju mednarodnih odnosov

RIMINI - Z branjem pozdravov predsednika republike in papeža se je na veselejšem v Riminiju včeraj začel 16. miting prijateljstva, posvečen prijateljstvu med narodi. Tako Janusz Pavel II v daljši kot tudi Oscar Luigi Scalfaro v krajši poslanici sta naglasila vprašanje medcloveskih in mednarodnih odnosov slabih pet let od prelomnice tretjega tisočletja. S tem sta oba podprla izbiro organizatorja, katoliškega gibanja Comunione e Liberazione, ki je letos za osrednjo temo srečanja mladih katolicinov predlagalo ravno mednarodno prijateljstvo.

Letos sicer na mitingu ne pričakujejo pomembnejših politikov, tudi glede na krizo, ki preveva italijanski katoliški politični svet. Glasnik organizatorjev, Robi Ronza sicer ne izključuje, da bi se na mitingu lahko pojavil tudi sam predsednik vlade Di-

ni, ki ga zadnje case snubijo tako na levi kot na desni in očitno tudi na sredini politične scene. Ronza pa je naglasil, da so letos izbrali siršo, mednarodno politično problematiko, ker v Italiji prevladuje preveč ozka notranje-politična in torej provincialna politična dimenzija. Mednarodna dimenzija se je izrazila tudi pri izbiri včerajšnjega prvega gosta, Jelcinovega namestnika Anatolija Cubaisa, ki je med drugim napovedal, da bodo v kratkem v ruski federaciji priceli s prodajo delnic vseh gospodarskih podjetij.

Vsekakor kaže, da mlade udeležence mitinga zanima v prvi vrsti spektakel: že kmalu po začetni masi je nastala daljša vrsta pred stojnico, kjer so prodajali vstopnice za sinočnji koncert, posvečen morju in zvezdam, na katerem sta med drugimi nastopili Miriam Makeba in Dee Dee Bridgewater.

ANALIZA / PROF. MELUZZI

Pri mladih imaginarna spolnost izpodriva realno

CAPRI - Na pragu tretjega tisočletja je spolnost za mlade rodove zelo daleč od klasičnih mitov Dongivannija ali Lucrezie Borgie. Nado mestila jih je domisljija in sanjavost, ne glede na to, da se potem večina sanj nikoli ne uresniči. Skratka, bolj kot pravi se mladim prilaga imaginarni seks, ki ga spremlja neke vrste »patologija pozelenja«, zaradi katere je njihovo spolno življenje precej manj intenzivno od tistega, ki so ga imeli njihovi dedje in tudi očetje.

To so glavne ugotovitve iz zadnje knjige psihiatra Alessandra Meluzzija, ki jo je avtor predstavil na Capriju, »otoku ljubezni«. Gre za analizo, zasnovano na vzorcu 1.638 mladih (782 moskih in 856 zensk) med 18 in 31 leti starosti, izbranimi po vsem državnem ozemlju. De-

lo, ki nosi naslov »Spolnost: zivalskost in religija«, popelje bralca skozi splanice mladih Italijanov in ga privede do dokaj nepričakovane fotografije odnosa, ki ga imajo mladi do ljubezni in seksa.

V vprašalniku najdemo tudi zelo aktualno temo spolnega nasilja. 47 odstotkov vprašanih je odgovorilo, da so erotične fantazije, ta pravi pravcati barometer libida, prevladujoči dejavnik ljubezenskega odnosa. Nasilni odnos z neznancom oziroma odnos z neznanko, ki ji ne vedo niti imena, je - poleg tega, da si zamišljajo drugega partnerja namesto običajnega - najpogostejša fantazija tako za ženske (42%) kot za moške (56%). Kar pa zadeva zvestobo, res ni več v modi: kar 49 odstotkov intervjuvanih je manilo, da omejuje svobodo.

Prof. Tirelli: »Z aidsom okužene osebe imajo tudi dolžnosti«

AVIANO - Primer dveh z aidsom okuženih postituk iz Terama je v Italiji sprožil široko razpravo, v katero se je vključil tudi direktor oddelka za rakasta obolenja in aids v onkološkem centru Aviano prof. Umberto Tirelli. Po njegovem mnenju osebe, ki so okužene z aidsom nimajo samo pravic, ampak tudi dolžnosti, med katerimi je prva ta, da prispevajo k zaježitvi sirjenja njihove okužbe. Bolezen se kot znano prenasa najpogostje s spolnimi odnosi, z izmenjavo brizgalk in z nosečnostjo, prof. Tirelli pa opozarja, da je prav plačana spolnost tista, kjer je - poleg kazenske - moralna obveznost do partnerja se toliko večja. Skratka, seropozitivne ali obolele osebe morajo prenehati s svojim »poklicem«, zaključuje Tirelli, saj tudi brezposelnim delavcem ni dovoljeno, da bi za preživetje - ropali banke.

PROMET / V SOBOTO ZVEČER JE NA CESTIŠČE ZGRMEL KAMEN

Obalna cesta spet zaprta zaradi usada

Apnenčasta masa nekoliko poškodovala avto

Obalna cesta je spet zaprta. V soboto zvečer je nanjo zgrmel z brega 150 kg težak kamen, zaradi česar so varnostniki odredili zaporo. Kamen je padel v bližini naravne galerije pod Nabrežino natančno tam, kjer so v preteklosti že bili usadi in kjer so prav ta čas v teku dela za očisteno brega ter za postavitev novih zavarovalnih mrež.

Kamen je zgrmel na cestišče okrog 22.30, se pravi v času, ko je bil na Obalni cesti precejšen promet. In dejansko je apnenčasta masa tudi nekoliko poškodovala fiat 127, ki je prav tedaj peljal mimo, vendar hujšega le ni bilo. Na kraj usada so takoj prisli karabinjerji iz Nabrežine in za njimi se nekateri funkcionarji cestnega podjetja ANAS. Ocenili so, da obstaja nevarnost novih usadov, zaradi česar so nemudoma odredili zaporo ceste. Cesta bo po vsej verjetnosti zaprta 2 do 3 dni, se pravi le toliko časa, kolikor ga bo podjetje ANAS potrebovalo za najnujnejše varnostne ukrepe.

Zaprte Obalne ceste seveda povzročajo veliko težav avtomobilskemu prometu. Cesta je s trzasko strani prevozna do Kriza oziroma do Brojniče, toda redarji preusmerjajo promet proti Sesslanu in v Barkovljah na Furlansko cesto. Pri tem je včeraj prišlo do raznih zastojev v samih Barkovljah, pa tudi na Proseku in v Nabrežini. Z druge strani pa preusmerjajo promet z Obalne ceste proti Trstu v Sesslanu.

Usad na Obalni cesti je prav gotovo povezan z dežjem, ki je v teh prekinil daljše sušno obdobje. Dež pa je včeraj vsaj posredno povzročil zacasno

zaporo se druge ceste na Trzaskem, in sicer Ul. Bonomee nad Greto. Tu je včeraj dopoldne na strmini zaradi spolzkega cestišča prišlo do trčenja

dveh vozil in varnostniki so odredili zacasno zaporo. Ukrep je bil res kratkotrajen, saj je bila Ul. Bonomea zaprta le od 10.30 do 15. ure.

KRAŠKA OHCET / PRIPRAVE

Slavoloke so že postavili

Okrasno brinjevo vejevje so letos prispevali Bazovci

Priprave za letosnjo Krasko ohcet so že v polnem teku. Kljub nenaklonjenemu jesenskem vremenu so postrtovalni Repenci in pomočniki iz drugih vasi v soboto postavili tri mogočne slavoloke: enega ob vhodu v vas, enega pri Kraski hiši, zadnjega pa na Colu. Visoki slavoloki so sestavljeni iz brinjevega vejevja, letos so ga radodarno podarili Bazovci (pravilo je namreč, da se brinjevo vejevje za slavoloke odreže vsak v drugi vasi; brin namreč zelo pocasi spet zraste). Vascani so se s polno mero dobre volje zbrali tudi na glavnem trgu, kjer postavljajo kioske, v katerih bo naprodaj obilica domaćih dobrot. V naslednjih dneh bo treba poskrbeti se za nakup ogromnega zaloga hrane (že samih klobas prodajo na ohceti kar 150 kilogramov!), s kuho pa bo treba se počakati. Vse domače specialitete, ki bodo na voljo obiskovalcem od srede zvečer naprej, bodo namreč sveže pripravljene, drugače bi se namreč izgubil pristen okus kraskih dobrot.

Sportna, lovska in kulturna društva v teh dneh čistijo in olepsujejo stare domacije okrog vaskega trga, v katerih bodo obratovale tradicionalne osmice. Ponudba osmic bo letos se posebej bogata, jedi pa bodo izključno stare krasko specialitete.

Raziskovalni tabor '95

Sestindvajset mladih raziskovalcev se bo danes ob 10. uri zbralo pred Občinsko knjižnico v Saležu, kjer bo v prihodnjih dneh potekal letosnji Raziskovalni tabor. Ob 20.30 bo uradna otvoritev ob prisotnosti občinskih oblast.

VČERAJ-DANES

Danes, PONEDELJEK,
21. avgusta
PIJ

Sonce vzide ob 6.12 in
zatone ob 20.04 - Dolžina
dneva 13.52 - Luna vzide
ob 1.42 in zatone ob 16.53.

Jutri, TOREK, 22. avgusta
MIRJAM

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka
18,6 stopinje, zračni tlak
1013,8 mb raste, veter severo-vzhodnik 8 km na uro,
vlaga 81-odstotna, nebo
oblačno, morje skoraj mirno,
temperatura morja 19,6
stopinje.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 21.,
do NEDELJE, 27. avgusta
1995

Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00
do 16.00

Ul. Baiamonti 50 (tel.
612325), Trg Gioberti 8 -
Sv. Ivan (tel. 64393), Milje -
Mazzinijev drevored 1 (tel.
271124).

SESLJAN (tel. 414068) -
samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30
do 20.30

Ul. Baiamonti 50, Trg
Gioberti 8 - Sv. Ivan, Trg
Oberdan 2, Milje - Mazzinijev drevored 1.

SESLJAN (tel. 414068) -
samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30
do 8.30

Trg Oberdan 2 (tel.
864928).

Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 -
TELEVITA

Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE
deluje od ponedeljka do
petka od 8. do 13. ure. - tel.
573012.

Zdravstvena dežurna
služba

Nocna služba od 20. do
8. ure, tel. 118, predpraznična
od 14. do 20. ure in
praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL:
399-1111.

Sekcija Slovenske skupnosti
v občini Dolina

prireja NAŠ PRAZNIK v Zabrežcu pri Borštu

DANES:

ob 17. uri odprtje kioskov
od 20. do 24. ure igra ansambel **KRT**

Delujejo dobro založeno kioski

KINO

ARISTON - 21.00 »Crea-
ture del cielo«, r. Peter
Jackson, i. Melanie Lynskey,
Kate Winslet.

EXCELSIOR - Zaprto zaradi
pocitnic do 24.8.

EXCELSIOR AZZURRA -
Zaprto zaradi pocitnic do
24.8.

AMBASCIATORI - Od
jutri do četrta predstavitev
filmov nove sezone. Vstop
prost.

NAZIONALE 1 - 16.00,
18.00, 20.05, 22.15 »Amata
immortale«, i. Gary Oldman,
Isabella Rossellini,
Valeria Golino

NAZIONALE 2 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »Cow-
girls - il nuovo sesso«, r.
Gus Van Sant, i. Uma Thurman,
Keanu Reeves, prepovedan
mladini pod 14. letom.

NAZIONALE 3 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »La notte
del fuggitivo«, i. Scott
Gleen, Andrew McCarthy.

NAZIONALE 4 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »Il profumo
di Yvonne«, r. P. Leconte,
prepovedan mladini pod 14. letom.

MIGNON - 16.00 - 22.00
»Sotto il vestito tutto da
scoprire«, prepovedan
mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 17.00, 8.40,
20.20, 22.10 »Promesse e
compromessi«, i. Antonio
Banderas, Mia Farrow.

ALCIONE - Zaprto zaradi
pocitnic.

LUMIERE - Zaprto zaradi
pocitnic.

PRIREDITVE

KROZEK BRIN sporoča,
da bo praznik v Ljudskem
domu v Krizu 26. in 27. avgusta.

PUBLIEST

Tel. št. (040) 7796611 - Fax 768697

Sprejemanje oglasov za Primorski dnevnik

oglasi - obvestila: 8.30 - 12.30
osmrtnice - sožalja: 8.30 - 12.30
in popoldne - razen sobot 13.30 - 15.00

NAROČNIKOM IN BRALCEM PRIMORSKEGA DNEVNKA

ki želijo prejemati časopis v kraju letovanja, priporočamo, da nas obvestijo vsaj štiri dni pred odhodom na počitnice na telefonsko številko

7796600 - vsak dan od 12. do 18. ure

ADRIA

ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

IZ LJUBLJANE V
BARCELONO, FRANKFURT,
LONDON, MÜNCHEN,
ISTANBUL, MOSKVO,
KOPENHAGEN, PARIZ,
PRAGO, RIM, SKOPJE, SPLIT,
TIRANO, DUNAJ, ZÜRICH

Informacije in rezervacije:

- ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel. 061/31-81-55
- prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312
- ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
- ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel. 066/38-458, 38-512

OBVESTILA

FOTO KROZEK TRST
80 obvesca, da bo po krajših
pocitnicah prvo srečanje v
petek, 1. septembra, ob
20.15, v Gregorčičevi dvorani.

KD KRASKI DOM vabi
tečajnice in vse, ki jih zani-
ma pravilno oblačenje noše,
na srečanje, ki bo danes, ob
20.30 v Bubničevem domu
v Repnu.

KMECKA ZVEZA ob-
vesca, da sta podružnici v
Nabrežini in na Opcinah v
avgustu zaprti.

ŠOLSKE VESTI

GLASBENA MATICA -
Trst - Sola Marij Kogoj
sprejme prijave za solsko
leto 95/96. Urnik tajništva:
od 9. ure do 12. vsak dan
razen sobote, ul. R. Manna
29, tel. 418-605.

MALI OGLASI

PRODAM majhno hišo z
vrtom v občini Dolina. Tel.
228390.

V ROCOLU dajemo v
najem dvo in štiri sobno
opremljeno stanovanje za
določeno dobo. Tel. 398597
v večernih urah in telefon-
ska tajnica.

ISCEN knjige za 1. raz-
red pedagoškega liceja. tel.
291354 v jutranjih urah ali
200236 ves dan.

KUPIM knjige za 2. razred
DTT Ziga Zois. Tel. 228766.

PRODAM knjige za 1. ali
2. razred DTT Z. Zois -
Tel. 411635.

ISCEN diatončno har-
moniko (bitonkarco). Tel.
299442.

V STANDREZU se je iz-
gubil mladič pasme Pitt
bull star pet mesecev, s
kratko, črno dlako in velike
postave. Tel. 0337-544695.

OSMICO v Dolini sta od-
prla Boris in Pepi Sancin
(Sarnek). Točita belo in črno.

OSMICO ima Stofla
Srečko, Salez 46. Toci belo
in črno vino.

PRISPEVKI

V spomin na Srečkota
Versa, bivšega partizana, ob
3. obletnici smrti, daruje
Zena Olga z družino 50.000 lir
za vzdrževanje spomenika
padlim v NOB s Proseka.

V spomin na dragega brata
Egidija Kosuta daruje se-
stra Grozdana 50.000 lir za
pevski zbor Tabor in 50.000
lir za vzdrževanje krisknega
spomenika padlim v NOB.

V spomin na dragega
brata Egidija Kosuta daruje
Vera in Rado 50.000 lir za
vzdrževanje krisknega
spomenika padlim v NOB,
50.000 lir za openski cerk-
veni pevski zbor in 50.000
lir za pevski zbor Tabor.

V spomin na dragega
strica Egidija Kosuta daruje
Jadranka in Edi 100.000
lir za obnovo orgel v open-
ski cerkvi sv. Jerneja,
50.000 lir za knjižnico
Pinko Tomazič in tovariši
ter 50.000 lir za osnovno
solo v Krizu.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvo Uredništva PD (tel.
7796600) in preko poverjenikov
posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad
KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri-
tičije) tel. 360072, s sledečim ur-
nikom:

9.00 - 13.00
od ponedeljka do petka

Doživeto praznovanje v nabrežinski župniji

Včeraj se je v Nabrežini zključilo
večdnevno praznovanje župnijskega
zavetnika sv. Roka, ki je letos bilo po-
sebejno slovesno, saj je soupadalo z
200-letnico nabrežinske župnije.
Osrednji dogodek je bila slovesna
masa, ki so jo dopoldne v latinsceni,
slovensceni in italijansceni darovali
novomasnik Ljorže Skvarc iz Ajdovscine,
nekdanji nabrežinski župnik msgr.
Virgolin, nabrežinski duhovnik Viktor
Godnič in seveda nabrežinski župnik
Bogomil Breclj. Zal je zaradi slabega
vremena odpadla procesija, vendar je
bilo bogoslužje res doživeto in na

njem se je zbralo veliko ljudi. Nekateri
so prisli tudi od daleč. Tako je npr. iz
Jesenic prisla učiteljica v pokoju Ma-
rija Azman, ki je leta 1943 obnavljala
slovensko solo v vasi. Po masi se je
dezevanje toliko ustavilo, da so se
ljudje lahko zadržali na pred cerkvijo
na prigrizku. Zvečer ob 20. uri pa je
domači župnik daroval drugo maso,
nakar je na trgu nastopila folklorna
skupina iz Pirana in stekel je zaključni
srečolov. Omenimo naj, da bo razstava
znamenitosti župnije v župni dvorani
(na sliki, foto KROMA) na ogled se te-
den dni.

NOVICE

Priprave na razstavo in pokušno deželni vin v Gradišcu

Od 14. do 17. septembra bo v deželni enoteki La Serenissima razstava in pokušnja vin za veliko nagrado Noè. Obenem bodo pokuševalci izbirali dvesto najboljših vin iz naše dežele, ki jih bodo nato uvrstili v ponudbo enoteke. Vzorce bodo ocenjevali v začetku septembra (1. in 2. septembra), dva tedna kasneje pa bo letošnja razstava in pokušnja, z razglasitvijo najboljših vinogradnikov.

Kino Vittoria spet odprti

Po daljšem dopustu, bodo danes ponovno odprli kinodvorano Vittoria na Travniku. Vrteli bodo film "Amata immortale". Prva predstava bo ob 20. uri, druga ob 22. uri. Dejavnost v kinodvorani Corso pa so obnovili že v petek. Na sporedu imajo film "Le ali della libertà".

Zamenjava poveljnika brigade "Gorizia"

V kratkem bo prišlo do zamenjave poveljnika brigade "Gorizia". General Luciano d' Alessandro bo 1. septembra prepustil poveljniško mesto generalu Antoniu Di Lorenzu. D'Alessandro je odgovorno nalogo opravljal od leta 1993. Slovesnost ob predaji poslov bo v petek, 1. septembra v vojašnici Montesanto na Tržaski cesti.

Obnavlja se dejavnost rajonskih svetov

Pocitnic je, kot se zdi, konec tudi za občinske in rajonske svetovalce. V nastopajočem tednu napovedujejo kar nekaj sej. V petek, 25. avgusta ob 20.30 bo seja rajonskega sveta za Pevmo-Oslavje. Stma-ver ter rajonskega sveta za Svetogorsko cetr in Placuto. V ponedeljek, 28. avgusta, prav tako ob 20.30 pa bo seja rajonskega sveta v Podturnu.

Na Pokrajini je razgmjen osnutek načrta za uničevanje odpadkov

Te dni se v naši deželi spet odvijajo polemike kam z odpadki. Dežela je vsilila svoje odločitve ne me neč se za stalica predstavnikov krajevnih skupnosti, kar je deloma razumljivo, če upoštevamo, da je bilo treba v zelo kratkem roku poiskati resitve za premostitev kritičnega stanja. To velja zdaj za razmere v videmski pokrajini, vendar pa se podobno stanje napoveduje, že čez kakšen mesec, tudi na Goriskem. Ob tem ne bo odveč, če vnovič opozorimo na vest, ki smo jo objavili sicer že pred kakšnim tednom: na Pokrajini je razgmjen osnutek načrta uničevanja odpadkov na Goriskem. Načrt bo osnova za smotno in daljnoročno ureditev vprašanja. Zdaj je čas za predložitev pripomb, protipredlogov in ugovorov na osnutek o katerem se morajo izreči občine, naravovarstvena združenja in tudi posamezniki, če imajo seveda za to interes.

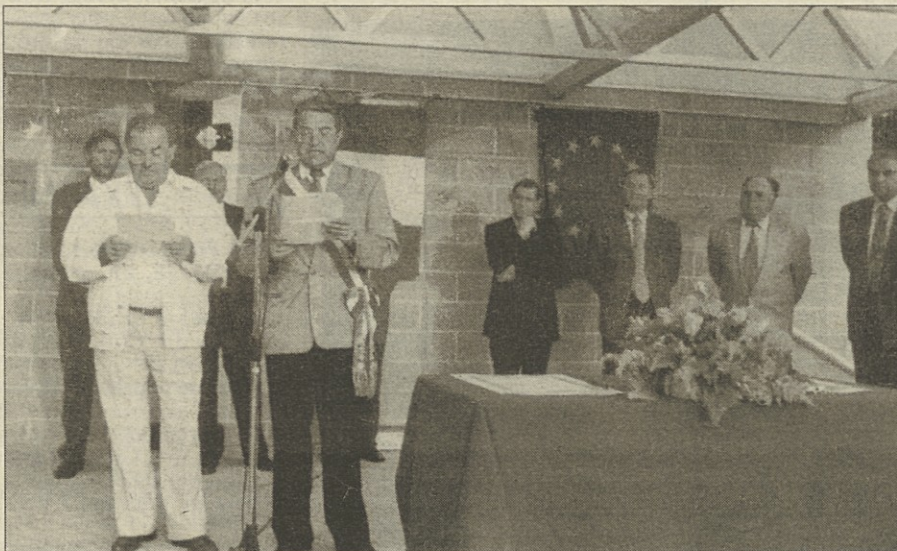
Ovadba zaradi noža

Zaradi posesti nedovoljenega orožja se bo pred sodnikom moral zagovarjati 23-letni Francesco Del Pizzo iz Tržica. Mladenica je v Sesljanu ustavila policijska obhodnica, ob natančnejšem pregledu pa so v žepu nasli rezilo take vrste, ki je sicer prepovedano. Nož so zaplenili, fanta pa prijavili.

POMEN SODELOVANJA MAJHNIH SKUPNOSTI

Velik prispevek k miru in prijateljstvu

Desetletnica pobratenja med Medejo in Vrtojbo - Podpis druge listine o sodelovanju

Tudi majhne skupnosti lahko veliko prispevajo graditvi prijateljstva, spostovanja in medsebojnega zaupanja. Nadaljevati je treba po tej poti, po poti medsebojnega poznavanja, spostovanja, sodelovanja. To je bilo in ostaja osnovno sporočilo sobotne slovesnosti ob desetletnici pobratenja med Vrtojbo in Medejo, med dvema majhnima skupnostima, ki sta znali in predvsem hoteli poiskati skupni jezik v prizadevanjih za boljši jutri, za Evropo kot skupnost prijateljskih narodov in za svet brez vojn. Slovesnost je potekala v soboto v Medeji, čez nekaj tednov, predvidoma 27. oktobra pa jo bodo ponovili v Vrtojbi.

Ob tej priložnosti je Medejo, ki je ceprav med najmanjšimi občinami na Goriskem veliko naredila na tem specifičnem področju, obiskala stevilčna delegacija predstavnikov vrtojbenske skupnosti in novogoriske občine z županom

Spacapanom na čelu. V delegaciji sta bila tudi bivša župana Marusič in Bašin. Slovesnosti so se udeležili tudi predstavniki italijanske skupnosti na Reki, župani nekaterih sosednjih občin, predstavniki Prefekture in delegacija s Koroske.

Ob polaganju venca pred spomenik Ara pacis na griču nad Medejo so se posebej spomnili žrtve vojne na tleh nekdanje Jugoslavije. V medejski cerkvi je bil nato verski obred, ki sta ga opravila medejski in vrtojbenski župnik, osrednji del slovesnosti pa se je odvijal na prostoru pred zupanstvom, kjer je spregovoril župan Renato Cisilin, v imenu vrtojbenske Krajevne skupnosti pa Dario Fornazarič, ki je prikazal potek desetletnega sodelovanja. Krajše nagovore so imeli še senator Darko Bratina, novogoriski župan Spacapan, župan Keutschaha, predstavnik reske občine Butorac in predstav-

nik italijanske narodnostne skupnosti na Reki, Bressan.

Posebno priznanje so na slovesnosti izročili dolgoletnemu županu v Medeji Francu Staculu, ki je bil pobudnik pobratenja z Vrtojbo in ki si je v več kakor dveh desetletjih prizadeval urediti zamisel o prijateljstvu in sodelovanju, ki presega državne, politične in jezikovne meje.

Ob obletnici pobratenja so pripravili tudi bogato fotografsko razstavo o sodelovanju med krajema. Visek sobotne slovesnosti je bil podpis posebne listine o sodelovanju, ki potrjuje veljavnost nacer, ki so bila zapisana v podobnem aktu pred desetimi leti. Krogu prijateljskih in partnerskih občin in krajev se bo v kratkem pridružilo tudi koroško mesto Mauthen Keutschah, je napovedal njegov župan Samonig.

Na sliki - Foto Studio Reportage - s sobotne slovesnosti.

OBČINA

Seznam posegov na šolskih in drugih stavbah

Strošek okrog deset milijard

Za prilagoditev električnih in drugih instalacij v solah in drugih poslopih odprtih javnosti, bi goriska občina potrebovala preko deset milijard lir. Za posege, ki bi jih bilo treba opraviti po zakonu, torej ne zadostuje niti denar, ki je "ostal" iz poslovanja v letu 1994. Spričo razmer bodo solska in druga poslopja in naprave posodabljal postopoma, v skladu s finančno razpoložljivostjo. Na zupanstvu so že pripravili seznam in prednostno lestvico posegov, ki jih bodo izvedli, predvidoma v prihodnjem in naslednjih letih.

Ob privpravi prednostne lestvice so upoštevali dela, ki jih bodo financirali tudi s prispevki Dezele ali drugih skladov.

Poldrugo milijardo bodo namenili za preurejanje in posodabljanje zupanstva. Prav toliko naj bi porabili za poseg na objektih doma za ostarele Angelo Culot v Ločniku, pri čemer bodo približno devetsto milijonov prejeli od Dezele, razliko pa bo krila Občina. Z občinskimi sredstvi bodo v manjši meri financirali poseg v zavodu Lenassi. Dva posega (v skupnem znesku 250 milijonov lir) sta predvidena v vrtecu v ulici Fabiani in v poslopiju nekdanje osnovne sole, kjer je zdaj sedež mestnih redarjev. Največji strošek je predviden za osnovne in srednje sole ter za sportske objekte. Za osnovne sole naj bi namenili preko poldruga milijarde

lir, preko tri milijarde pa za nižje srednje in višje sole. Poskrbeli bodo za prilagoditev instalacij na nižjih srednjih solah Favetti, Locchi in Perco okvirni strošek pa bo znašal okrog 960 milijonov lir. Približno pol milijarde bodo porabili za posodabljanje sportskih objektov.

IZLETI

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV ZA GORISKO prireja od 4. do 9. septembra 6-dnevno ekskurzijo po Apuliji. Na razpolago je le še nekaj mest. Prijave bodo sprejemali samo se v sredo, 23. avgusta, od 10. do 11. ure na sedežu društva. Društvo obvešča clane, da bo 17. septembra družabnost s piknikom v Solkanu.

KINO

GORICA CORSO 19.45-22.00 »Le ali della libertà«. Igra T. Robbins.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBCINSKA 1, Ul. S. Michele, tel. 21074.
DEŽURNA LEKARNA V TRŽICU
RISMONDO, Ul. E. To-ti 52, tel. 410701.

POGREBI

Danes, ob 10.25, Dalila Nardin vdova Trevisan, iz splošne bolnišnice.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomski propaganda: Publist SRL
tel. 040-7796611, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT
Naročnina za Italijo 430.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sežana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Jezero vrnilo truplo Roberta Klanjščka

Včeraj, nekaj minut pred 15. uro, se je v Divjem jezeru zaključila akcija iskanja ponesrečenega potapljača Roberta Klanjščka z Oslavja št. 11. Ob 14.45 so podvodni reševalci truplo dvignili na površje in s tem se je njihova naloga tudi končala. Kakor smo že včeraj poročali, je do nesreče prišlo v petek popoldne, v sifonu v globini kakih šestdesetih metrov, kamor se je Robert spustil skupaj s tremi prijatelji.

Poizvedovalna akcija se je pricela že v petek zvečer, včeraj pa so na kraj prisli tudi jamski reševalci iz Italije, opremljeni za potapljanje do večjih globin. Včeraj nekaj po 13. uri se je v jezero potopila skupina treh podvodnih reševalcev iz Italije in v globini šestdeset metrov nasla truplo ponesrečenca. Reševanje je potekalo v dveh stopnjah. Prva skupina je utopljenca dvignila za kakih dvajset metrov, tu ga je zatem prevzela druga skupina reševalcev in ga povlekla do izhoda iz sifona, oziroma do jezera. Tu se je zahtevna naloga reševalcev tudi zaključila, primer pa je prevzela sodna oblast, oziroma dežurni preiskovalni sodnik dr. Milan Petek. Sele na podlagi obdukcije, izvedli naj bi jo predvidoma že danes, bo mogoče ugotoviti vzrok smrti mladega potapljača, ki bi čez en mesec (22.9.) dopolnil 26 let. Kakor smo že včeraj poročali, je to že druga smrtna nesreča letos v Divjem jezeru, v jamah v Sloveniji pa so letos izgubile življenje že stiri osebe

KRMIN / TRADICIONALNO SREČANJE NARODOV

V znamenju prijateljstva

Med udeleženci letos ni bilo uradnih predstavnikov Dežele

Na trgu pred zupanstvom v Krminu je bil včeraj opoldne uradni del praznovanja, ki ga že več kakor dvajset let prireja združenje Mittelevropska kultura. Dež je sicer nekoliko ponagajal prirediteljem, udeležba je bila zaradi tega nekoliko bolj skromna kakor druga leta. Po verskem obredu v več jezikih v bližnji stolnici se je dogajanje preselilo na prostor pred palačo Locatelli, (Foto Studio Reportage) kjer so udeleženci pozdravili predsednik združenja Paolo Petiziol, krminski župan Paselli, konzul Kruger v imenu koroškega deželnega glavarja in Tomaž Pavšič kot predstavnik Republike Slovenije. Iz Benetk je na prireditve prisel konzul Sobotka. Uradni del srečanja se je sklenil z nagovorom predsednice pokrajinske uprave Marcolinijeve. Po nekaj letih so se srečanja spet udeležili predstavniki Cortine, medtem ko so za kulturni in razvedrilni del srečanja, ki se je odvijal v glavnem v Jasihiu, poleg starih pihalnih godb poskrbeli clani folklorne skupine iz kraja Helpa na Slovaskem.

PLAKATI OB CESTAH

S »cool« in »full« lažje do kupcev

Ciljna skupina so namreč mladi

LJUBLJANA - Ste zadnje case opazovali reklamne panoje ob slovenskih cestah? Kakšen splet tujih besed in rahlo nenavadnih slovenskih sestavljanjk vsebujejo! »Full vroce, a ne?« vas sprašujejo z reklame za kokakolo. Za najbolj cool mularijo naj bi bil po mnenju izdelovalcev plakata sladoled Skittles. Crnolaska s sladoledom v roki vam zatrjuje, da je Dove ledeno sladostrastje. Nekaj podobnega - ostanite ledeno hladni - pravi reklama za ledeni čaj Radenske. Podobne cloveske lastnosti - hladnokrvnost - zagovarja tudi plakat za sladodel Snickers - hladnokrvno zadovoljstvo. Se eno »lepo« slovensko lastnost, zavist, navaja reklama za avto »zelena zavist in nova lantra«. Renaultov clio pa je po mnenju sestavljalcev plakatov »avto za vso familio«.

Kot so nam povedali v Radenski, plakate oblikujejo bodisi v marketinski službi posameznih podjetij, ki najamejo prostor na plakatu, bodisi oblikovalne plakata naročijo pri reklamnih agencijah. Najetje prostora - s tem se ukvarjajo na primer podjetja Proreklam europa, Metroplos, In - stane

od 300 do 360 nemških mark mesečno (odvisno od velikosti plakata).

Precej bolj skrivnostni so bili pri zalski Coca-Coli, saj nam cene za najetje prostora na panojih sploh niso hoteli zaupati. Center za vse podružnice Coca-Cole v vzhodni Evropi je na Dunaju, kjer oblikujejo plakate in reklame za

celotno omenjeno območje. Le posamezne besede se glede na državo spreminjajo. Ker je ciljna skupina za prodajo kokakole mladina, so se v marketinski službi Coca-Cole Amatil iz Zalca (del avstralskega podjetja iz Sydneyja Coca-Cola Amatil, ki je tudi večinski lastnik delnic zalske polnilnice Coca-Cole) odločili za ohranitev izraza »full«, saj »naj bi se v Sloveniji veliko uporabljalo in smo ga celo prevzeli«. Masters Food je izdelal plakat za sladoled Skittles. Besedico »cool« so ohranili, ker se uporablja v slengu po vsej Sloveniji in gre po njihovem mnenju za mednarodno, splošno razumljivo besedo.

Dr. Breda Pogorelec, vodja delovne skupine za

jezikovno načrtovanje in jezikovno politiko pri odboru državnega zbora za kulturo, solstvo in sport, meni, da so takšni plakati nekakšna anomalija javne komunikacije in odražajo pomanjkljivo znanje oblikovalcev plakatov. »Tezavo pri teh plakatih vidim v vprašanju, kdo je ciljna skupina določenega izdelka oziroma kako to ciljno skupino nagovoriti,« je dejala dr. Pogorelec. »Iluzija sestavljalcev plakatov je, da bodo mladi kot njihova ciljna skupina kupili izdelek, ki ga reklamirajo na plaku samo zato, ker so oglaševalci pobrali neko pogosto besedo iz slenga mladit. Ti se bodo odločili za nakup kokakole zaradi kokakole, in ne besedice »full«.

Takole nas skušajo plakati premamiti v nakup različnih izdelkov (Foto: B. Plavevski)

po mnenju Pogorelceve na plakatih posveča najmanj časa in se nanjo vzelji po cimvecji učinkovitosti prerado pozablja. Besedno sporočilo plakata ni izkoriščeno in je pogosto razvrednoteno. K

tež problematiki namerava omenjena skupina pristopiti strokovno, čeprav, tako dr. Pogorelceva, takšnega izrazoslovja seveda ne morejo prepovedati. Na sole, kjer poučujejo ekonomsko propagando,

bi bilo treba podreti s slovenscino, izpostaviti vrednostni sistem izrazja, razlike med pomenom, obliko, vrednostjo besed ter razlike med govorno in pisano besedo.

Irena Pirman

KMETIJSTVO / DOPOLNILNA PANOJA PRED ZLOMOM

Prodaja ali sekanje?

SLOVENSKE GORICE - Občina Lenart, ki je ohranila kmetijski značaj, je bila zelo znana tudi po številnih pridelovalcih jagodičevja, zlasti ribeza, malin in robid. Nekateri obmejni predeli občine so omogočali dober zaslužek, zato so kmetije posadili tudi po hektar in se več kultur.

Poleg Lenartčanov na območju Lokavca in Svete Ane so se z jagodičevjem ukvarjali tudi sosedje iz Pesnice, predvsem iz Trat in Zgornje Velke, vsi pa so zdaj zelo razočarani in predvsem praznih rok. Prodaja ne gre in ne gre, zato številni kmetje resno razmislijo, da bodo nasade izsekali in namesto jagodičevja pridelovali kaj donosnejšega. Skupaj so imeli najprej 50 hektarjev teh kultur, ostalo jih je dobrih 15, pa se te bodo izsekali, saj od jagodičevja ni nobenega zaslužka.

Lani so bile razmere prav tako kritične, pridelovalci pa so se hudovali nad občino, kmetijsko zadružno in državo, ki po njihovem mnenju ni storila ničesar, da bi jih zaščitila. Petdeset hektarjev sicer ni veliko, za obmejne gricevnate predele Slovenskih goric pa je bil to dodaten vir zaslužka, saj se kmetje tam ubadajo z velikimi težavami zaradi razdrobljenosti posesti in naravnih danosti, ki ne omogočajo intenzivnega poljedelstva. Cena jagodičevja pada iz leta v leto, pravijo razočarani kmetje; za kilogram sadežev dobijo pridelovalci samo 73 tolarjev, pa se v hladilnico v Lenart jih je

treba pripeljati. Stroški niso pokriti, pravijo tudi strokovnjaki lenarske svetovne službe, ki težavo dobro poznajo in menijo, da bi bilo morda prav, če bi tudi slovensko kmetijsko ministrstvo prisluhnilo pridelovalcem. Kaže, da je za letošnje izgubljena se ena bitka za ohranitev preostanka nekoč priljubljene predelave jagodičevja, čeprav na KZ Lenart pravijo, da bodo vendarle odkupili okoli 180 ton robe. Imajo pogodbe s posredniki, robide pa bodo izvozili v Avstrijo, Nemčijo in Svico. Odkupne cene pa bodo nizke, kar je nasprotno za odkup ribeza, jagod, robid in malin. Torej nič kaj spodbudnega za obubožano lenarsko kmetijstvo.

Marjan Tos

TEDEN PORABJA

Skušali bodo »posodobiti« materni jezik

RADENCI - Danes se bo v vrtcu v Radencih začel šestdnevni Teden Porabja, v okviru katerega bodo vzgojiteljica, 21 otrok in deset staršev v sodelovanju z gostitelji skušali »posodobiti« slovenscino kot materni jezik. Gre za program konkretnega sodelovanja in pomoči vrtcem in vzgojiteljicam v Porabju pri ohranjanju in razvijanju slovenskega jezika, o katerem so se dogovorili Zveza Slovencev in Košicev sklad v Republiki Madžarski ter Zavod RS za predšolsko vzgojo in Urad za narodnostni RS.

Za mlade Slovence iz Porabja so v radenskem vrtcu pripravili zelo zanimiv program.

Razvojne sposobnosti govorjenja in razumevanja slovenskega jezika jim bodo predstavili v vsakodnevni dejavnosti v vrtcu, odsli pa bodo tudi na številne izlete in ogled lokalnih znamenitosti ter vrtcev v Ljutomeru in dvojezičnega vrtca v Lendavi. Za otroke bodo pripravili tudi plavalni tečaj ter sportne in kulturno-zabavne prireditve, radenski vrtec pa bo med gostovanjem mladih Slovencev iz Porabja obiskala vrsta predstavnikov slovenskega in porabskega javnega življenja.

Oste Bakal

NARAVNE UJME

Toča je povzročila za sto milijonov tolarjev škode

GORNJA RADGONA - Čeprav strokovna komisija, ki jo je imenoval župan Miha Vodenik, se ni v celoti ocenila škode, ki jo je povzročila toča 7. in 8. avgusta, je jasno, da je bila ta velikanska.

Poleg tega, da je bilo takrat uničenih 70 odstotkov vinogradov in drugih posevkov na skoraj 300 hektarjih, sta v soboto popoldne in zvečer po Slovenskih goricah klestila še manjša toča in velik nalive. Čeprav nam zaenkrat ni uspelo izvedeti, kolikšno škodo je povzročil zadnji nalive, je bila ta nedvomno spet velika, saj si vinogradi, nasadi in poljskine niso opomogli po zadnji toči.

Zaenkrat je zanesljivo, da je na območju občine Gornja Radgona, predvsem v krajih Orehovski Vrh,

Zbigovci, Cresnjeveci in Rodmošci, toča povzročila za skoraj sto milijonov škode. Največ škode so utrpeli vinogradi v lasti podjetja Radgonske gorice. Na 110 hektarjih je bilo namreč za 60, 5 milijona tolarjev škode. Pri zasebnikih je bilo uničenih prav toliko vinogradov ter približno 50 hektarjev njiv koruze, buč in drugih poljščin. Uničenih je bilo tudi veliko makadamskih cest, in če poznata težave radgonskega gospodarstva, je jasno, da občina Gornja Radgona brez pomoči države ne bo mogla sanirati škode. Za to bi namreč porabila skoraj šestino občinskega proračuna, torej je upravičeno pričakovanje, da bo škoda povrnila država, saj je tudi premalo naredila za zaščito pred točo.

Oste Bakal

STATISTIKA / TRGOVINA IN CENE

Najbolj so zrasle cene šolskih potrebščin, več je tudi trgovanja

Trgovina na drobno se je povečala za dvajset odstotkov

LJUBLJANA (STA) - Cene na debelo so se julija v primerjavi s prejšnjim mesecem povisale za dve desetinki odstotka, pri čemer so se najbolj povisale cene šolskih in pisarniskih potrebščin, in sicer v povprečju kar za 12 odstotkov, so sporočili iz državnega statističnega zavoda.

Obcutneje so se povisale cene kurjave in razsvetljave, in sicer v povprečju za 1,7 odstotka. Cene živil so se povisale za 0,9 odstotka, higienskih in čistilnih potrebščin za pol odstotka, prometnih sredstev pa za desetinko odstotka. Pocenila pa so se zdravila (za 2,9 odstotka) in gradbeni material (za 0,1 odstotka). Na junjski ravni so ostale cene

tekstilnih izdelkov, usnja, električnih aparatov, predmetov za gospodinjstvo, posode, pnevmatik za vozila, maziv, kmetijskega orodja in kemijskih sredstev za kmetijstvo. Cene na debelo so se julija v primerjavi z decembrom v povprečju povisale za 3,5 odstotka, v primerjavi z lanskim julijem pa za 9,4 odstotka. V prvih sedmih mesecih pa so se cene

na debelo v primerjavi z enakim obdobjem lani povisale za 14,2 odstotka.

Veča pa se tudi promet v trgovini na drobno, ki je v prvem letosnjem četrtletju znanal 152,1 milijarde tolarjev, kar je za devetnajst odstotkov več kot v prvem lanskem četrtletju in za deset odstotkov manj kot v zadnjem lanskem četrtletju. Podobno se je gibal tudi promet v trgovini na debelo, in sicer je bil v primerjavi s prvim lanskim četrtletjem višji za osemnajst odstotkov, v primerjavi z zadnjim lanskim pa nižji za tri odstotke. Promet v tr-

govini na debelo je v letošnjem prvem četrtletju znanal 158,9 milijarde tolarjev, navajajo Informacije Združenja trgovine pri Gospodarski zbornici Slovenije. V trgovini na drobno se je v prvem četrtletju letos v primerjavi z zadnjim lanskim četrtletjem promet povečal le v trgovini z vozili in v lekarnah, in sicer za enajst oziroma stiri odstotke. Upadel pa je v trgovini z mesanim blagom (za petnajst odstotkov), trgovini z živilom in neživilom (za dvajset odstotkov) in trgovini z naftnimi derivati (za devet odstotkov).

ČRNA KRONIKA

Neprevidni voznik zakrivil nesrečo

LJUBLJANA (STA) - Od 12. ure v petek, 18. avgusta, do 12. ure v nedeljo, 20. avgusta, se je na slovenskih cestah zgodila ena prometna nezgoda, v kateri je umrla ena oseba, so sporočili iz operativno-komunikacijskega centra ministrstva za notranje zadeve. V soboto, 19. avgusta, je 21-letni Bojan K. iz Latkove vasi vozil tovorni avtomobil po regionalni cesti od Sempetra proti Preboldu. V Latkovi vasi je zavil na lokalno cesto, nato pa ustavil in vzvratno zapeljal nazaj na regionalno cesto, da bi odpeljal proti stanovanjski hiši. Pri tem se ni prepiral, ali to lahko stori varno, in je zaprl pot osebnemu avtomobilu, ki ga je iz smeri Prebolda pripeljal 24-letni Bostjan S. iz Sentruperta. Osebnemu avtomobilu je trčil v zadnji del tovornjaka, pri tem pa se je potnik v osebnem avtomobilu, 25-letni Damijan M. iz okolice Zalca, tako hudo poškodoval, da je na kraju nesreče umrl. Na vozilih je nastalo za približno 880 tisoč tolarjev gnotne škode.

Na mehkem bo sedel

POSTOJNA - V noči s petka na soboto je neznan storilec v Postojni vložil

mil v osebni avto, last M.S. iz Postojne, in iz njega ukradel prednja sedez. Lastnika je tako oškodoval za 50 tisoč tolarjev. (B.L.)

Požar na ljubljanski Bratovževi ploščadi

LJUBLJANA (STA) - V kleti stanovanjskega poslopja na Bratovževi ploščadi 10 v Ljubljani se je včeraj popoldne vnel požar, v katerem je bila ena oseba teže poškodovana, v požaru pa je zagorelo tudi več osebnih avtomobilov in garažnih boksov.

Ženi grozil s sekiro

LUCIJA - Piranski policisti bodo napisali kazensko ovadbo zoper 49 letnega Georgija D. zaradi ogrožanja z nevarnim orodjem. Policijska patrulja je v soboto zvečer ukrepala v zasebnem stanovanju v Vinjolah, kjer je Giorgio svoji ženi grozil s sekiro. Policisti so ga, v skladu s postopkom, hoteli odpeljati na policijsko postajo, takrat pa se je besni Giorgio začel upirati. Pomirili so ga sele s strokovnim prijemom, pri čemer pa so mu poškodovali roko. Giorgijevo poškodbo so oskrbeli v izolski bolnišnici. (A.Z.)

NOVICE

Mečiarjeva stranka izključila predsednika Kovača

BRATISLAVA (dpa) - Vodstvo vladne stranke Gibanje za demokratično Slovaško (HZDS), ki jo vodi slovski premier Vladimir Mečiar, je sporočilo, da so iz vrst stranke izključili predsednika države Mihala Kovača. Po besedah vodstva so se za takšen korak odločili, ker je Kovač deloval v nasprotju s temeljnimi cilji stranke. Kovača, ki se že dalj časa prepira z Mečiarjem, je na mesto predsednika imenovala prav HZDS. Po še nepotrjenih novicah naj bi Mečiar jeseni ponudil odstop z mesta predsednika vlade, kar naj bi bila taktična poteza, s katero bi z mesta predsednika države spodnesel Kovača.

Izrael odpavil zaporo Gaze

JERUZALEM (Reuters, dpa, telefoto: AP) - Izraelske oblasti so včeraj odpravile zaporo Gaze, ki so jo uvedle 10. avgusta zaradi groženj z bombnimi napadi na ozemlju Izraela. Za odpravo zapore so se v Jeruzalemu odločili dva dneva po tem, ko je palestinska policija aretirala tri člane militantne islamske organizacije Hamas, ki so nameravali izvesti samomorilski bombni napad v osrednjem Izraelu. Včeraj je iz Gaze odšlo na delo v Izrael le približno šest tisoč od šestnajst tisoč Palestincev. Vecina delavcev je namreč prepričanih, da potrebujejo nove delovne dovolilnice. Izraelske oblasti so zagotovile, da so kljub postopni zamenjavi z novimi dokumenti stare dovolilnice še vedno veljavne. V letovisko mesto Eilat ob Rdečem morju pa je že pripotoval ameriski odposlanec Dennis Ross, ki naj bi pospešil pogajanja med Izraelom in PLO o sklenitvi končnega mirovnega sporazuma. Palestinska stran pričakuje, da bo sporazum o primopredaji civilnih oblasti v osmih mesecih na Zahodnem bregu podpisan, da ta teden, dokončno besedilo mirovnega sporazuma pa naj bi bilo potrjeno do konca meseca.

Gverilci poskušajo rešiti zahodne turiste

SRINAGAR (Reuters) - Kašmirska militantna skupina Ik-hvan ul Muslimun, ki jo drugi kašmirski separatisti obtožujejo, da je povezana z indijsko vlado, je včeraj sporočila, da bodo njeni pripadniki osvobodili ugrabljene zahodne turiste. Vodja skupine je povedal, da je za ugrabitelji poslal petindvajset izurjenih in do zob oboroženih komandosov. Ik-hvan ul Muslimun za razliko od drugih skupin, ki se borijo za kašmirske neodvisnost, nasprotuje nasilni odcepitvi od Indije in zagovarja zamisli, da bi bilo treba organizirati plebiscit, na katerem bi se lahko o morebitni samostojnosti izrekli prebivalci sami.

Ukrepi proti Iraku bodo ostali

BAGDAD (Reuters, telefoto: AP) - Varnostni svet ZN verjetno se ne bo odpravil ukrepov proti Iraku. Tako vsaj meni Rolf Ekeus, vodja posebne komisije ZN, ki skrbi za razoroževanje Iraka v skladu z mirovnim sporazumom iz leta 1991. Komisija bo morala namreč prihodnji mesec Varnostnemu svetu predložiti poročilo o svojem delu, do takrat pa ne bo mogla pregledati in obdelati podatkov o jedrskem orožju in raketah velikega dometa, ki jih je iraska vlada posredovala šele pred nekaj dnevi. Ekeus je povedal, da je iraska vlada komisiji predložila tudi pomembne podatke o iraskem biološkem orožju, ki pa se niso popolni, zato se komisija še ne bo ukvarjala z njimi.

Zaire začel izganjati begunce

LONDON (Reuters) - Zaire je včeraj začel izganjati ruandske begunce, ki so pred enim letom zaradi državljanske vojne zapustili svoje domove in prebežali v begunska taborišča v sosednji državi. Iz begunskih taborišč v okolici Gome so izgnali 200 Ruandcev, 50 do 60 burundskih beguncev pa so izgnali iz Uvire. Zairske oblasti naj bi se za takšen korak odločile zaradi odprave embarga zoper Ruando. Begunci, katerih večina je brez dela, denarja in zemlje, se zaradi strahu pred etničnim mascevanjem nečejo vrniti na svoje domove. Kljub temu pa uradniki ZN zagotavljajo, da se bo več ljudi vrnilo na svoje domove septembra, ko se bo začela setev.

BOSNA IN HERCEGOVINA

Črni scenarij za Sarajevo

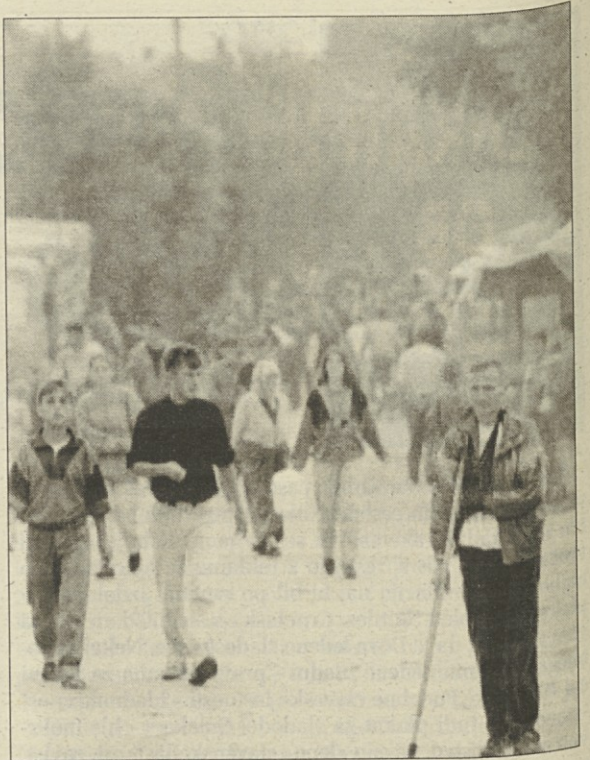
Srbska vojaška cilja naj bi bila Igman in Butmir

SARAJEVO - Čeprav je mednarodna skupnost odločena, da je treba čim prej doseči mir v Bosni, je povsem mogoče, da imajo bosanski Srbi pripravljen »črni scenarij«, in sicer dokončen napad na Sarajevo. Opazovalci ZN se namreč bojijo, da bodo Mladićevi vojaki kmalu napadli preskrbovalno pot prek Igmana ali poskusali zasesti sarajevsko letališče, ki ga nadzirajo francoski pripadniki modrih celad. Zasedbo letališča bi bosanski Srbi presekali edino preskrbovalno pot v Sarajevo, izredno pomemben predor pod letališčem.

Ce bi bil ta srbski podvig uspešen, bi osamili 300 tisoč prebivalcev glavnega mesta in nekaj tisoč pripadnikov mirovnih sil ter povsem ohromili bosansko vlado. Muslimani tako ne bi imeli druge možnosti, kot da privolijo v mirovne pogovore. »To je edini način, da bi bosanski Srbi lahko koncali vojno in vsilili svoje mirovne pogoje,« je povedal neki predstavnik ZN v Sarajevu. »Dokončen napad na Igman ali sarajevsko letališče je zelo tvegano dejanje, toda dobičnostno.« Predstavniki se namignili, da Srbi verjetno ne bi tvegali resnega spopada z Natom, če ne bi slo za končno zmago, to pa je zavzetje Sarajeva.

Splosno prepričanje med političnimi opazovalci v BiH je, da je ponosni in zbadljivi general Mladić se vedno pod močnim vplivom sramotnega poraza krajskih Srbov. Med bosanskimi vojaki ter predstavniki ZN in Nata si je namreč v preteklosti ustvaril podoben nepremagljivega in najbolj hladnokrvnega vojskega poveljnika na ozemlju nekdanje Jugoslavije. Ko je maja iz varovanih skladišč ZN v okolici Sarajeva pobral težko orožje, ki so ga Srbi ZN predali ob podpisu mirovnega sporazuma, je za talce vzel 400 pripadnikov mirovnih sil, da bi jih uporabil kot zivi ščit pred morebitni-

mi napadi Natovih letal. Ko so Mladićevi vojaki julija zasedli muslimansko enklavo Srebrenico, so zajeli 400 nizozemskih modrih celad in zagrozili, da jih bodo pobili, če bodo Natova letala napadla vojsko bosanskih Srbov. Danes mirovne sile ZN niso več povsem nemočne, saj ima približno 500 francoskih in britanskih pripadnikov enot za hitro posredovanje na Igmanu težko orožje, rakete in tanke. Tam so razvrščene tudi močne vojaške enote bosanske vojske, ki bi se močno uprle vsakemu poskusu Srbov, da bi zavzeli stratesko pomembno planoto Bjelasnico. Na letališču v Sarajevu pa je nekaj sto francoskih pripadnikov tujske legije, ki nadzorujejo letališče ter ločujejo enote bosanskih Srbov in Muslimanov, ki so le nekaj sto metrov narazen. Letališče je tudi v dosegu britanskega topništva in Natovih letal, ki so na ameriški letalonosilki nekje na Jadran-

Sarajevo postaja vse nevarnejše, tudi za diplomate (AP)

skem morju, oddaljena piclih 30 minut.

Pripadniki ZN so prepričani, da je igmanska preskrbovalna pot izjemnega pomena tudi za misijo ZN in dostavo človekoljubne pomoči, saj je edina cesta v Sarajevo, ki je ne nadzorujejo Srbi. ZN že imajo mandat in dovolj orožja, da bi lahko bosanskim Srbom prepričali nov napad, vendar je vprašanje, ali obstaja politična volja za to.

Obstajajo utemeljeni sumi, da so si Srbi že izkopali predore v okolici letališča in zivljenjsko pomembnega

predora za Sarajevo, tako da se bodo naenkrat prikazali na plano sredi letališča ter presenetili modre celade in bosansko vojsko. Če bi jim znova uspelo presenetiti modre celade in jih se enkrat za-jeti kot talce, bi prepričali uporabo britanskega topništva in Natovih letal. Ponovil bi se torej položaj, ko bi sel Zahod že tretjič na led. Potem ko bi Mladić pretrgal edino preskrbovalno pot v Sarajevo, bi se gotovo počutil dovolj močnega, da bi začel resna mirovna pogajanja.

Kurt Schork / Reuters

KOMENTAR

Ameriške smrti in legenda o junaku, ki je v Bosni spoznal božjo moč

Ameriški volilci ne marajo vračanja vojakov v krstah, so stiri leta jugoslovanskih vojn trdili washingtonski politiki. Zdaj pa so pred Sarajevom padli trije visoki diplomati, ki vsak posebej zaležejo za ves bataljon. Se bo ameriška diplomacija, ki je pravkar predstavila edino obetajajočo mirovno pobudo doslej, ustrasila in se umaknila?

Balkanska usoda se ta trenutek odloča med, recimo, šestnajsto in sedemnajsto luknjo golfa v prelepem Wyomingu, kjer predsednik Clinton prezivlja počitnice. Če bo Clinton - kot že tolikokrat - spet zacelel omahovati, bodo usodo nekdanje Jugoslavije znova zapečatila bojšča.

Javno mnenje je močnega zver, zlasti v Združenih državah Amerike, ki se lahko pohvalijo z izjemno agresivnim novinarstvom. Clinton ima poleg tega za vratom senatorja Roberta Dola, ki že ves čas jugoslovanskih vojn zahteva načelnost in pomoč žrtvam srbske agresije. Toda predsednik je doslej podcenjeval moč protipropagande, čeprav bi bil lahko prav Balkan

učna lekcija sodobnim Goebelsom in drugim vrhunskim komunikologom. Spominimo se samo ameriškega pilota O'Gradyja! Iz preprostega vojaka, solanega za hranjenje s kobilicami in druge nevesčnosti, je Clinton zaradi svojega strahu pred akcijo na Balkanu ustvaril nacionalnega junaka. (P.s.: O'Grady je pokazal večje propagandne sposobnosti, saj je zapustil vojaško službo, da bi lahko po ameriških cerkvah razlagal o svojem spoznanju božje moči.)

»Dobro obvesceni trdijo, da je Clinton prepoznal balkanske nevarnosti za blizajoco se novo predsedniško tekmo. Če bo ameriška diplomacija še naprej nemočno sledila dvomljivim evropskim pobudam, bodo nasprotniki sesekljali vso predsednikovo zunanjo politiko. Tisti, ki menijo, da je sedanja diplomatska razdelitev Bosne in rešitev hrvaško-srbskega vprašanja prvo dobro znamenje iz sveta po starih letih grozljivih vojn, upajo, da bo razum prevladal nad predsednikovim strahom.

Barbara Kramzar

LIBERIJA / PET LET DRŽAVLJANSKE VOJNE

Podpisali še en mirovni sporazum

Oblast bo v enem letu prevzela demokratično izvoljena vlada

ABUJA (Reuters) - Sprti strani v Liberiji sta včeraj (spet) podpisali mirovni sporazum, s katerim želita končati pet let trajajočo državljansko vojno, hkrati pa se obvezujeta, da bosta pripomogli k temu, da bo državo že v enem letu vodila demokratično izvoljena vlada.

»V skladu s podpisanim sporazumom morajo do 26. avgusta prenehati vsi spopadi, oblast pa mora v štirinajstih dneh prevzeti sedanji državni zbor. Novo demokratično izvoljeno vlado bodo liberijski volilci izvolili v prihodnjih dvanajstih mesecih,« je na tiskovni konferenci, na kateri so razglasili podpis mirovnega sporazuma, povedal nigerijski zunanji minister Tom Ikimi. Mirovni sporazum predvideva tudi odstavitev spornega predsednika državnega zbora Tamba Tailorja, ki je zara-

di visoke starosti (star je namreč že več kot devetdeset let) po mnenju večine nesposoben voditi državo v najbolj kritičnem začetnem obdobju po državljanski vojni. Tailor bo sicer ostal član zbora, na vodilnem položaju pa ga bo zamenjal mlajši Wilton Sankawulo.

V začasnem državnem zboru bo po novem tudi Charles Taylor, vodja liberijske Nacionalne domoljubne fronte, ki je leta 1989 z vojaškim napadom iz sosednje Slonokoščene obale zanimal državljansko vojno,

v kateri je bilo kljub hitremu posredovanju posebnih zahodnoafriških mirovnih oddelkov že v prvem letu ubitih 150 tisoč ljudi. Po besedah diplomatov, ki so sodelovali v mirovnih pogajanjih, je prav Taylor kriv za neuspeh prejšnjih podpisov premirij in propad več mirovnih načrtov, med drugim tudi tistega, ki so ga lani podpisali v Gani. Pri prvih dvanajstih mirovnih načrtih, ki jih je pripravila mednarodna skupnost, sta se sprti strani izogajali, da so popolnoma nesprejemljivi, pri (pred) zadnjem pa se pogajalci niso uspeli dogovoriti o sestavi začasnega vladajočega organa in o delitvi pristojnosti med obema frakcijama.

IZETBEGOVIČEV MIROVNI NAČRT

»Program za svobodo« v dvanajstih točkah

SARAJEVO, ZAGREB (dpa, telefoto: AP) - Predsednik Bosne in Hercegovine Alija Izetbegović je v odgovor na najnovejšo mirovno pobudo Združenih držav Amerike predstavil svoj mirovni načrt. Izetbegovićev Program za svobodo, ki ga je včeraj v celoti objavil hrvaški časnik Slobodna Dalmacija, obsega dvanajst točk:

1. Mir na območju nekdanje Jugoslavije bo dosežen šele takrat, ko bo BiH priznana suverenost in ozemeljska integriteta v okviru njenih mednarodno priznanih meja - kar pomeni medsebojno priznanje vseh republik nekdanje Jugoslavije.
2. Osnova za nadaljnja mirovna pogajanja je mirovni načrt za BiH, ki ga je leta 1994 predstavila skupina za stike in ki predvideva razdelitev BiH po ključu 51 odstotkov ozemlja Muslimanom in Hrvatom ter 49 odstotkov ozemlja bosanskim Srbom.
3. Upraviteljstvo ZN v glavnem mestu BiH Sarajevu ni sprejemljivo.
4. Vlada bosanskih Srbov, odgovorna za genocid, ne bo priznana.
5. V vseh nadaljnjih dogovorih morajo vpletene strani zagotoviti spoštovanje človekovih pravic, beguncev pa varno vrnitev na njihove domove in vračanje zaplenjene ali ukradene lastnine.
6. Mednarodni pregon vseh vojnih zločincev.
7. Dodatna zagotovila skupine za stike, da se bo mirovni načrt uresničeval z vojaškimi sredstvi. Bosanski Srbi se morajo v roku sedmih dni po podpisu mirovnega sporazuma umakniti na svoja ozemlja v okviru novih mej. Meje med BiH in ZR Jugoslavijo (Srbijo in Crno goro) morajo do končne uresnitve mirovnega sporazuma ostati zaprte.
8. Države podpisnice morajo zagotoviti, da bodo BiH nudile pomoč pri obnovi.
9. Države podpisnice morajo muslimansko-hrvaški federaciji v BiH ter državama BiH in Hrvaski nuditi politično in finančno podporo.
10. Srbski narod sme na mirovnih pogajanjih predstavljati samo srbski predsednik Slobodan Milošević. Varnostni svet ZN mora odpraviti embargo na uvoz orožja za BiH in poostriiti ukrepe proti ZR Jugoslaviji, če bodo bosanski Srbi zavrnili mirovni načrt.
11. Države podpisnice morajo BiH zagotoviti varnost in podpreti njeno članstvo v Svetovni banki, Mednarodnem denarnem skladu ter v drugih mednarodnih in regionalnih organizacijah.
12. Mirovni sporazum mora podpisati tudi predstavnik držav članic Organizacije islamske konference (OCI).

NOVICE

**Bivša blondinka
z bivšimi Talking Heads**

Plošca z glasbo iz filma Virtuosity med drugim prinaša tudi prvo studijsko sodelovanje pevke Debbie Harry s člani zasedbe Talking Heads. Nekdanji prvaki alternativnega popa so po odhodu Davida Byrnea na solistično pot do sedaj posneli le eno skladbo z naslovom Sax & Violins za Wim Wendersov film Do konca sveta, letos pa so se preimenovali v The Heads in za glavno vokalistko najeli Debbie Harry. Slišja se, da bo bežno sodelovanje preraslo v večji projekt, kronan z veliko ploščo.

Video solist

Kako bi izgledala jazzovska improvizacija, če bi jo lahko videli? V smeri odgovora na to vprašanje se trudi jazz pianist Herbie Hancock v sodelovanju s skupino strokovnjakov, ki jih sponzorira vodilna firma na področju računalniške grafike Silicon Graphics.

»Ocaran sem bil, ko sem ugotovil, da lahko z igranjem spreminjam graficne podobe,« pravi Hancock, »to je popolnoma nov način dojemanja besed 'interaktivno' ali 'multimedijsko'.«

Zvezdniki na plošči za X-files

Znamenita ufološka serija X-files do kmalu doživela se diskografski debut. Na albumu, ki je trenutno v fazi produkcije, je omembe vreden remiks skladbe »Star Me Kitten« v izvedbi R.E.M. z vokalom Marianne Faithful, od znanih imen pa bodo sodelovali se Moby, Elvis Costello, Deep Forest in Danzig. Vodja projekta David Was še te dni pogaja s Tom Pettyevimi managerji, saj je tudi Tom »velik oboževalec serije X-files. Ko je na turneji, mu posiljamo kasete z epizodami, ki jih zamuja po televiziji.«

Šamanizem na pohodu

Angleški futuristični tečno-poperji The Shamen si manejo roke, saj je njihova najnovejša mala plošca z naslovom »Destination Eschaton« vstopila na anglesko lestvico na petnajstem mestu, v tednu pred uradnim izidom pa si je isto skladbo prek omrežja Internet v svoje računalnike posnelo več kot tisoč ljudi in jo tako naredilo za doslej najuspešnejšo tovrstno izdajo. »Destination Eschaton« najavlja nov album, ki bo na policah trgovin najverjetneje septembra.

**George Michael podpisal
za založbo Virgin**

Zvezdnik se je končno otresel spon založbe Sony, japonski odvetniki pa so si pred sodiščem izposlovali stirideset milijonov dolarjev odpravnine, ki jo mora seveda placati bodisi Michael sam bodisi založba, s katero bo podpisal pogodbo. Michaelove nove melodije za svet izven severne Amerike bo poslej distribuirala založba Virgin, v Ameriki pa bo zanj skrbela multi-medijska naveza Dreamworks SKG, katere glavna delničarja sta Steven Spielberg in David Geffen.

Umrl je Wolfman Jack

Legendarni radijski DJ, ki se je med zvezde zapisal z nastopom v filmu American Graffiti, je umrl za posledicami srčne kapi. Wolfman Jack, s pravim imenom Robert Smith, je velik del svojih 57 let preživel pred radijskim mikrofonom, zadnja leta pa je vodil oddajo z glasbo iz petdesetih in šestdesetih, slšno po vsej Ameriki.

Razgibana rokerska jesen

Potem, ko je SKUC R.O.P.O.T objavil napoved jesenskega koncerta Simple Minds, v Ljubljani, so z napovedmi pohiteli tudi pri založbi FV. V njihovem aranžmaju bomo jeseni lahko v Ljubljani videli Jayne County & The Electric Chairs iz Amerike, legendarno punk skupino iz sedemdesetih, ki je napovedana za 25. oktober. Drugega novembra bo sledil vrhunec sezone za FV, koncert pristnih ameriskih "underground" rokerjev Dead Moon, 14. novebra pa bodo v KUD-u France Preseren nastopili newyorčani Chrome Cranks. EX-PONTO festival bo gostil novosadčane Obojeni program, pripravite pa se tudi na promocijsko turnejo skupine Data Direct.

Urbani zvoki

Koprski Kameleoni te dni proslavljajo okroglo tridesetletnico svojega obstoja. Skupina je po mnenju Andraza Salamuna eden od treh faktorjev, zaradi katerih je Koper mesto, zato se vsekakor splača prisluhniti urbanim zvokom albuma "Za vse generacije", ki je v CD in kasetni obliki na police trgovin prišel se topel iz tiskarne. Album spremlja se retrospektivna knjiga z naslovom Kameleoni 1965 - 1995.

KONCERTA MACEA PARKERJA IN JOHNA SCOFIELDA

Kralj funka v Ljubljani

LJUBLJANA - Hammondovih orgel, legendarnega modela B3, ne najdete prav povsod, zato so se morali organizatorji dveh jazzovskih prireditev, koncertov Maceo Parkerja in Johna Scofielda, potruditi v Avstrijo po to relikvijo, ki je zaznamovala predpretekli dve dekadi.

V ljubljanskih Krizankah 24. avgusta nastopa Maceo Parker, le dan prej pa bo nastopil eden najboljših jazz kitaristov Johna Scofielda.

Maceo Parker je ziva legenda - zvok njegovega saksofona je zaznamoval eno najplodnejših obdobji ustvarjanja Jamesa Browna, med drugim lahko njegove zna-

cilne funky fraze slisimo na večnih uspešnicah I Feel Good in Papa's Got A Brand New Bag. V tridesetih letih poklicnega ukvarjanja z glasbo je sodeloval s ključnimi osebnostmi zvoka šestdesetih in sedemdesetih, vstevsi Georgea Clintona in Bootsyja Collinsa v raznih inkarnacijah Parliament, Funka-

delic in P-Funk, najraje pa igra s »staro« pihalno sekcijo iz časov poznih šestdesetih, ko sta bila Fred Wesley in Pee Wee Ellis se člana James Brownove potujoče zabave. Po pravici ga lahko krstimo za enega arhitektov funka, ki z Abrahamom za seboj končno uživa zaslužno spoštovanje svetovnega plemena pesalcev.

S solom ali dvema rad pomaga tudi novim, obetavnim skupinam, kot so Limbomaniacs, F.F.F., Stevie Salas in se cel

Maceo Parker na odru

**Konec pavze
za Borghesio**

Borghesia, ena prvih slovenskih tehno skupin in včasih eden najuspešnejših slovenskih glasbenih izvoznih artiklov, se vrača na glasbeno prizorišče. Skupina, ki po prenavljanju postave deluje kot kvartet, se bo po dolgi ustvarjalni pavzi prvič predstavila poslušalcem na prvem mednarodnem festivalu računalniške umetnosti v Mariboru. Na oder bodo tokrat pod imenom Borghesia odkorakali pevec Bruno Subiotto, basist Nikola Sekulović, kitarist Borut Krzisičnik in se edini "preživeli" ustanovni član in hrbenica skupine, bobnar Aldo Ivancič. Na festivalu bodo poleg starih uspešnic zaigrali tudi nekaj novih melodij, ki prihajajo z novega CD-ja Pro Choice. Album bo v prihodnjem mesecu izdala založba FV, suslja pa se, da so posebej za ta projekt z Borghesio sodelovali številni jazz glasbeniki.

John Scofield

kup ostalih. Številni drugi izvajalci si do njegovega izvirnega, a takoj prepoznavnega zvoka saksofona pomagajo kar s samplerjem. Do naslova največkrat posamplana ga pihalca v zgodovini popularne glasbe torej ni prišel po naključju.

Roots Revisited, njegov prvi solo projekt po dvajsetih letih udinjanja tuji taktirki je leta 1991 preživel kar devet tednov na prvem mestu Billboardove jazz lestvice, podobnega sprejema pa je bil pri poslušalcih deležen tudi naslednji album Mo' Roots. Kasejsa albuma Live on Planet Groove in Southern Exposure, posneta v živo, ilustrirata vso velikonočno odrskega nastopa Maceove skupine, predstave, ki združuje »dva procenta jazza in osemindesetdeset procentov funka«, kot pravi sam. Na turneji, v okviru katere prihaja tudi v Ljubljano, ga spremljajo trombonist Fred Wesley, basist Jerry Preston, klaviaturist Will Boulware, kitarist Bruno Speight in mlajši brat Melvin Parker, s katerim je osnoval eno prvih samostojnih skupin, za bobni.

Dan kasneje se bo v Krizankah predstavil John Scofield s skupino. Jazz kritiki ga smatrajo za enega najboljših kitaristov zadnjih let, leta njegovega sodelovanja z Georgeom Dukom,

Billyem Cobhamom, Charliejem Mingusom, Steveom Swallowom in končno Milesom Davisom pa njihovo mnenje le podpirajo. Scofield živi v soju zarometov od leta 1982 dalje, ko je začel triletno sodelovanje s skupino Milesa Davisa, posebno ustvarjalno pa je bilo desetletje, ki je sledilo po odhodu iz njegove skupine. Zadnjih pet let ga je revija Guitar Player dvakrat zaporedoma ovenčala z naslovom najboljšega kitarista leta, njegova skupina pa je po mnenju Downbeatovih piscev in bralstva najboljša v znanju.

Na odru ljubljanskih Krizank se bodo skupaj s Scofieldom predstavili se bobnar Idris Muhammad, pianist Larry Goldings in basist Dennis Irwin. Muhammad bo nastopil kot posebni gost, Goldings in Irwin pa nastopata s Scofieldom že pet oziroma tri leta. V zadnjem desetletju kitaristovega ustvarjanja so se glasbeniki v njegovi spremljevalni skupini zamenjali že večkrat, vsaka zamenjava pa je odražala duha časa in spremembo v toku kreativne energije. Trenutna zasedba je dovolj močna, da lahko 23. tega meseca na odru Krizank pričakujemo zanimiv in kompakten nastop, ki najavlja izid novega albuma letos oktobra. (M. P.)

IZŠLO JE / PLOŠČE

Terence Trent D'Arby - Vibrator, Sony 1995, funk, 60 min, uvaža DotS, 2800 sit

Cetrt plošca temnopoltega soulmana, ki se je v sedemletni karieri razvil iz zadržega poklicnega vojaka in boksarja v trendovskega glasbenika in samozvanega seks simbola sodobne pop kulture. Vibrator je po Introducing The Hardline According To Terence Trent'd Arby gotovo njegova najboljša plošca, ker združuje mladostno energijo in prefinjene prijeme izkusenega glasbenika. D'Arby je odličan vokalist in mojster pop izraza različnih crnskih glasbenih stilov, kar daje Vibratorju in avtorju kredibilnost, ki mu jo zaradi pretiranega egoizma danes večina belih kritikov odreka. Medtem ko je Terence, ki je odigral vse instrumente sam, instrumentalni del precej konkretiziral, se je po liricni osi dovolj oddaljil od koordinatnega izhodišča, da je postal zanimiv. Teksti izdajajo, da je avtor precej časa preživel v stanju razsrijene zavesti, in da ga najbolj fascinirajo nasprotja, kot smrtnost/nesmrtnost, ljubezen/sovražstvo, zvestoba/nezvestoba in podobna navlaka, s katero se spopada ambiciozen, svobode si želeč duh. Glede na hitrost, s katero se odvija njegova spreobrnitev iz nevednega grešnika v svetnika nove dobe, lahko pričakujemo se en normalen album, preden bo začel izdajati plošče pod okriljem kaksne verske sekte.

Michael Jackson, HIStory, Sony 1995, dvojni, 150 minut, plesni pop, uvaža DotS

Dvojna kompaktna plošca z obsirnim spretnim tekstovnim in slikovnim gradivom bi morala zadostovati, da vas takoj zapustijo vsi dvomi o Jacksonovi osebni integriteti, ki so se vam nasečili v srcu zadnje leto. Jackson je najuspešnejši crnski izvajalec vseh časov, zato je njegova kariera že od nekdanje izpostavljenosti potresom skandalozne magnitude. HIStory, njegova zgodba, se začne z Billie Jean, skladbo o puncu, ki ga je nekoč obtožila, da ji je naredil otroka, nadaljuje z vsemi pomembnimi hiti, ki so krojili osemdeseta, vključno z Beat It in Thrillerjem, zaradi katerega je Michaela ostro kritiziral vrhovni svečenik njegove verske sekte, in piska prvi polčas s priprošjo Heal The World. V Ameriki se pac rodiš, ko prvič stopiš pred kamere. Drugi disk prinaša dobro uro nove, glasbeno pregovorno dostopne produkcije, zavite v fraze sodobne urbane ritmike. Nacrtovani uspešnici sta duet s sestro Janet, Scream in udarna skladba 2 Bad. Michael v vesoljski obleki nadgradi glasbeni del s simbolno gesto prekinitve odnosov s planetom Zemljo in degenerirano golažnijo, ki se plazi po njem, in vstopi v cyberspace, kjer so beli in črni, pardon, nicle in enice, enake.

NOVICE

Fiorentina najboljša

FIRENCE - Na memorialu Maria Cecchi Gorija so se v troboju po 45 minut pomerile domača Fiorentina, Vicenza in Barcelona. V prvi tekmi večera so vijolicasti presenetljivo prepustili zmago Vicenzi, oddolžili pa so se v drugi tekmi, ko so z 2:0 (Amoruso in Massimo Orlando) premagali Barcelono. O zmagovalcu turnirja je tako odločil zadnji spopad med malo Vicenzo in veliko Barco: Vicenza je imela remi in končno zmago v rokah do 47. minute, ko je njeno mrežo zatresel bosanski bomber Kodro. Zaradi boljše gol-razlike je tako svojega bivšega predsednika uspela na najboljši način - z zmago počastiti prav Fiorentina.

Lazio je v prijateljski tekmi s 3:0 premagal argentinskega prvaka San Lorenzo de Almagro. Veliki protagonist zmage je nedvomno bil Alen Bokšić, ki je dosegel prva dva gola in bil podajalec Piovaneliju, ki je dal tretjega. Vsekakor dobre novice po številnih slabih, ki so se nacele vzdusje pri enem izmed favoritov za naslov. Nasprotno se slabše piše Bariju, ki v Svedu Kennethu Anderssonu očitno ni dobil pravega nadomestila za lanskega golgeterja Tovalierija. Apuljanci so namreč igrali brez golov s sofijskim CSKA-jem. Z uglednim nasprotnikom se je pomerila Atalanta: v Bergamu je namreč igral Sao Paulo. Brazilci so povedli s Claudiom, Sgrò in Fortunato sta spreobrnila izid, slednjic pa je Claudio postavil izid 2:2. Pri izvajanju 11-metrov so bili Brazilci kot običajno boljši. Pri Milanu se kljub prepričljivim tonom težave kopičijo: poskodoval se je Maldini, katerega nastop v nedeljskem prvem kolu je tako v dvomu.

Štafeta »Tre rifugi«

COLLINA - Na 33. izvedbi štafete »Tre rifugi«, ki se odvija v slikovitem okolju okoli Cogliansa, najvišjega vrha Karnijskih Alp, je slavila Polisportiva Nuova Aurora iz Zuglia, ki je progro pretekla v nekaj več kot 1 uro in 13 minutah. Drugi in tretji sta bili štafeti društva Aldo Moro iz Paluzze (iz tega društva izhaja tudi Manuela Di Centa), četrti pa so bili Vigili del Fuoco iz Belluna, katerim više ni pomagal niti slavni Maurilio De Zolt. V ženski konkurenci so bile najboljše predstavnice nemškega Kaufbeurena. Naj se omenimo, da je nastopilo 116 trojic, le ena manj od lanskih rekordnih 117.

Kajakaško SP na mimih vođah

DUISBURG - Izidi zadnjega dne - K1 ženske 200 m: 1. Koban (Mad) 42"970; 2. Brunet (Kan) 43"177; 3. Olsson (Sve) 43"403. K2 ženske 200 m: 1. Kennedy-Gibeau (Kan) 39"811; 2. Rosenquist-Gunnarson (Sve); +00"170; 3. Kosorukova-Tictenko (Rus) +00"427. K4 moški 200 m: 1. Madzarska; 2. Rusija; 3. Nemčija; 8. Italija. K1 moški 200 m: 1. Markiewicz (Pol) 37"292; 2. Klesnik (Blr) 37"415; 3. Cricholow (Kan). C1 200 m: 1. Buhalov (Bul) 42"757; 2. Zereske (Nem) 43"127; 3. Slivinski (Ukr) 43"460. K2 moški 200 m: 1. Jogensen-Mooney (ZDA) 34"279; 2. Serban-Stoian (Rom) 34"349; 3. Gyulay-Bartfai (Mad) 34"423. C2 200 m: 1. Horvath-Koloni (Mad) 38"825; 2. Eschelbach-Zereske (Nem) +00"156; 3. Marinov-Stoianov (Bul) +00"460.

NOGOMET / ITALIJANSKI POKAL

V prvem kolu brez večjih presenečenj

RIM - V prvem krogu italijanskega nogometnega pokala ni prislo do večjih presenečenj. Edina dva prvoligaša Cremonese in Padova sta se uvrstila v naslednje kolo. V drugi krog se je torej kvalificiral tudi Florjancicev Cremonese, ki je v Vareseju tesno premagal domače mostvo z zadetkom, ki ga je sredi drugega polcasa dosegel Maspero. Slovenski reprezentant je zadovoljivo opravil svojo nalogo. Na tem srečanju pa ni igral novi Cremonesejevi nakup Perović zaradi birokratskih zapletov.

IZIDI 1. KOLA: Avellino - F. Andria 1:0; Varese - Cremonese 0:1; Pistoiese - Perugia 0:1; Lucchese - Ancona 4:0; Trapani - Reggiana 6:7 po 11xm; Bologna - Verona 2:0; Forlì - Foggia 1:0; Como - Pescara 0:1; Reggina - Chievo 1:2; Gualdo - Genoa 0:4; Co-

senza - Venezia 5:6 po 11xm; Fiorenzuola - Brescia 2:1; Ascoli - Salernitana 3:1 po 11xm; Lecce - Cesena 2:1; Monza - Padova 0:2; Acireale - Palermo 0:2.

PARI 2. KOLA (30. t.m.): Avellino - Juventus; Atalanta - Cremonese; Perugia - Sampdoria; Lucchese - Cagliari; Reggina - Bari; Bologna - Roma; Forlì - Piacenza; Como - Pescara - Milan; Chievo - Lazio; Genoa - Udinese; Venezia - Inter; Fiorenzuola - Torino; Ascoli - Fiorentina; Lecce - Napoli; Padova - Vicenza; Palermo - Parma.

Giorgione 0
Triestina 1

Na prvi tekmi italijanskega pokala za tretjeli-gase je sinoči Triestina v Castelfrancu tesno premagala ekipo Giorgione, ki kot tržaško mostvo nastopa v C2 ligi.

Na sinočnji prijateljski tekmi Udinese boljši od Interja Na tribunah tudi A. Sacchi

Udinese - Inter 1:0 (0:0)

STRELEC: Desideri v 64. min.

UDINESE: Battistini (od 46. min. Gregori), Helveg (od 82. min. Pellegrini), Kozminski (od 46. min. Sergio), Ripa, Desideri, Calori, Ametrano (od 46. min. Bertotto), Rossitto (od 82. min. Giannichedda), Bierhof (od 75. min. Borgonovo), Stroppa (od 87. min. Stefani), Poggi (od 66. min. Marino).

INTER: Pagliuca, Paganin (od 46. min. Fontolan), Pedroni (od 46. min. Centofanti), Zanetti, Festa, Fresi, Manicone (od 59. min. Bianchi), Berti, Ganz (od 46. min. Rambert), Carbone (od 46. min. Orlandini), Del Vecchio (od 59. min. Dell' Anno).

VIDEM - Udinese je sinoči pred 13.000 gledalci zasluzeno premagal Inter z zadetkom, ki ga je v drugem polcasu dosegel Desideri. Na tribunah je bil prisoten tudi zvezni trener Arrigo Sacchi.

PLAVANJE / 33. EVROPSKO PRVENSTVO

Še dve bronasti kolajni za Italijo

Samuele Pampana tretji v maratonu Na Dunaj so medtem prispeli tudi plavalci

»Setterosa« spet uspešen (AP)

DUNAJ - Italijanska odprava na 33. evropskem plavalnem prvenstvu je osvojila še dve bronasti odličji. Potem ko je predvečerajsnjim tretja na maratonu bila Casprinijeva, je včeraj isti uspeh dosegel njen kolega, komaj 18-letni Samuele Pampana. Ekipni uspeh Italijanov sta dopolnili 5. mesto Dina Sorinija in 13. Claudia Gargara. Na modrih valovih Donave je Pampana startal odlično in pri prehodu 1500 metrov zabeležil odlični čas 16:25. Očitno pa je bil ta ritem prehud, saj je v nadaljevanju Pampana precej popustil. Skozi cilj je tako prvi priplaval Rus Akatjev, ki je nad drugouvrščenim Nemcem Wandratschem nabral kar šest minut prednosti. Wandratsch je v boju za drugo mesto prav z zadnjimi zamahi ugnal Pampano. »V zadnjih 500 metrih sem videl le mati božjo, tako sem bil utrujen,« je bil zgovoren Pampanov komentar po tekmi.

Nemec pa se je pritoževal zaradi nekorektnosti Italijana: »V finišu je treba spoštovati določeno razdaljo, toda kamor sem pla-

val jaz, tam je bil tudi on.« Drugi bron sta osvojile umetnostni plavalki Giovanna Burlando in Manuela Carnini.

Kot v maratonu moški zenske, tako so v vaterpolu zenske posnemale moske: po včerajšnji zmagi Setterbella je Nemčijo premagal (8:3) se »Setterosa«. Moski pa se bodo v prvi tekmi druge faze (cetrtrfinalna skupina) pomerili z Ukrajino. V cetrtrfinale so se uvrstile se reprezentance Rusije, Spanije, Madžarske, Hrvaske, Bolgarije in Nemcije.

Medtem so na Dunaj prispeli tudi plavalci. Na tiskovni konferenci je selektor Fabio Frandi dejal, da je forma vseh tekmovalcev dobra, v načrtu pa so tri kolajne: na 200 m hrbtno (Emanuele Merisi pri moških in Lorenza Vigarani pri ženskah) in na 400 mešano z Luco Sacchijem.

»Skusal bom stopiti na zmagovalni oder na 400 mešano, saj je od vseh tekmecev le Finec Jani Sievnen nedosegljiv. Na polovici razadalji bi se rad uvrstil v finale z italijanskim rekordom,« je svoja pričakovanja strnil kape-

tan »azzurrov« Luca Sacchi.

VCERAJSNJI FINALI
Maraton moški (5 km): 1. Aleksej Akatjev (Rus) 55:00.30; 2. Christof Wandratsch (Nem) 56:06.80; 3. Samuele Pampana (Ita) 56:10.30; 4. Vlastimil Burda (Ces) 57:09.00; 5. Dino Sorini (Ita) 57:12.70; 13. Claudio Gargaro (Ita) 59:20.90.

Sinhronizirano plavanje (dvojice): 1. Azarova-Kiseliova (Rus) 98, 880 točk; 2. Aeschbacher-Lignot (Fra) 96, 920; 3. Burlando-Carnini (Ita) 96, 040.

Skoki v vodo, stolp zenske: 1. Wetzig (Nem) 444.24 točke; 2. Schmal-fuss (Nem) 435.84; 3. Timošinina (Rus) 431.55.

Vaterpolo, moški, skupina A: Ukrajina (Nem) 10:7 (2:2, 4:3, 1:1, 3:1). Vrstni red: Spanija 4, Ukrajina 2, Nizozemska 0. Skupina B: Madzarska - Hrvasa 11:5 (2:2, 4:0, 3:2, 2:1). Vrstni red: Madzarska, Hrvasa in Avstrija 2. Skupina C: Bolgarija - Romunija 4:4 (1:0, 2:3, 0:0, 1:1). Vrstni red: Rusija 4, Bolgarija in Romunija 1. Skupina D: Nemčija - Grčija 9:8 (2:2, 3:1, 2:3, 2:2). Vrstni red: Italija 4, Nemčija 2, Grčija 0.

Zenske, skupina A: Francija - Portugalska 13:2 (4:0, 5:1, 1:0, 3:1). Vrstni red: Rusija 2, Francija 2, Portugalska 2. Skupina B: Vbr - Ceska 12:8 (6:3, 1:2, 4:2, 1:1). Vrstni red: Madzarska 4, Vel. Britanija 2, Ceska 0. Skupina C: Nizozemska - Grčija 7:6 (2:1, 2:0, 2:1, 1:4). Vrstni red: Nizozemska 4, Grčija 2, Spanija 0. Skupina D: Italija - Nemčija 8:4 (2:0, 3:2, 2:1, 1:1). Vrstni red: Italija 4, Nemčija 2, Svica 0.

NOGOMET / V SLOVENSKI NOGOMETNI LIGI PO 4. KROGU

HIT Gorica sama na vrhu - Poraz Beltincev - Remi v Prevaljah in Celju

LJUBLJANA - Četrti krog 1. SNL ni prinesel nobenega presenetljivega izida, saj so favoriti odnesli tri točke, bolj enakovredni tekmeči pa so se zadovoljili s točko. Izolani so tokrat prvič v letosnji sezoni zaigrali pred domačim občinstvom, vodilna HIT Gorica pa je bila pretežak nasprotnik za kaj drugega kot poraz. Izolani so srečanje začeli zelo napadalno in prek Vrabca poskušali povesti, v 20. minuti pa je Izolane doletela podobna usoda kot pred dvema dnevioma Ljubljancane v Mariboru. V 20. minuti je bil izključen Debenjak, domači pa vseeno niso znali tega izkoristiti. Se več, Gorici so v 47. minuti prvič povedli prek Becaja, drugi za-detek za goste pa je prispeval novinec v mostvu Goricanov, »Dunajčan« Alfred Jermanis. Izolani so tako se vedno na dnu lestvice, igranje na domačem igrišču pa jim je vseeno dvignilo moralno in apetite,

saj se zanimajo za domače igralce na Olimpijini klopi, Samirja Zulica in Dejana Djuranovića. HIT Gorica je po tej zmagi prevzela primat na prvenstveni lestvici, prihodnjo nedeljo pa bodo brez »skalpa« ostali Beltinci.

Beltinci so tudi tokrat razočarali vse manj številno občinstvo, saj v Sportnem parku ne vidijo drugega kot le poraze. Beltinci so resda krepko oslabljeni, saj je polmostva poskodovala ali kaznovano ali v vojski. Kljub temu so bili Beltinci boljši nasprotnik v tekmi, iz katere se z tremi točkami vračajo domov velenjski Rudarji. V prihodnjem krogu bo v Novi Gorici po krajši odsotnosti zaradi kazni zaigral Stefan Skaper, kar bo seveda povečalo učinkovitost napada, vendar bo to najbrž premalo za gorški »dream team«. Prasnikarjevi varovanci pa so poleg Mure in HIT Gorice se zmeraj nepre-

magani.

Tretji primorski ligas je gostoval na Prevaljah pri Novi opremi, domov pa se vrača s točko, ki je več kot uspeh glede nato, da so pripotovali brez poskodovalih bratov Lucić in obrambnega igralca Amirja Ružnica. Andrej Zelko je imel najboljšo priloznost na celi tekmi in kaj kmalu bi se lahko vrnil domov z zmago, čeprav so se skoraj ves čas branili, napadi Prevaljčanov pa so bili prešibki za trdno obrambo Primorja, ki ji poveljuje veteran Adriano Fegic. O moči obrambe prica dejstvo, da vratar Strajnar že 284 minut ni prejel zadetka.

Lanska pokalna finalista sta se zadovoljila s točkama, prikazana igra na Skalni kleti pa ni obetala nič drugega. Tako je bil v igri, kjer so nekaj casa prevladovali domači »dream team«. Prasnikiarjevi varovanci pa so poleg Mure in HIT Gorice se zmeraj nepre-

S tekme Publikum - Mura

Izidi 4. kroga 1. SNL: Maribor Branik - SCT Olimpija 5:1, Izola - HIT Gorica 0:2, Beltinci - Rudar Velenje 0:2, Nova oprema - Primorje 0:0, Biostart Publikum - Mura 1:1.

Vrstni red: HIT Gorica 10, Mura in Rudar 8, Nova oprema in Primorje 7, Biostart Publikum 5, Maribor in SCT Olimpija 4, Beltinci 1, Izola 0. Gregor Cerar

ULTRAMARATON / TRANSAMERICA '95

Dušan Mravlje s slovensko zastavo 1. v cilju v New Yorku

NEW YORK, 19. avg. - Slovenski supermaratonec Dušan Mravlje je dosegel še eno pomembno zmago v svoji izjemni tekaski karieri. Nekaj minut čez enajsto dopoldne po ameriskem času je s slovensko zastavo v roki z zahodne strani pritekel v newyorski Central Park in po 4725 kilometrih od Los Angelesa do New Yorka dosegel svoj novi osebni, najverjetneje pa tudi svetovni rekord v najdaljših maratonskih tekih.

»Prejšnjih maratonov ni mogoče niti primerjati s tem,« je po priteku na cilj med zvoki glasbe iz kabareta »New York, New York« povedal Dušan Mravlje. Ko so njegovi tekmeči z velikansko skupno zamudo se sopihali po cesti proti Central Parku, je sloven-

ski tekač že odprl steklenico piva in začel podpisovati svoje knjige ob mizi, ki so jo s knjigami o Mravljetu dobro obložili tekacevi spremljevalci in slovenski konzulat v New Yorku. »Pusca ni bila problem, najhujša je bila vlaga v osrednjih ZDA,« je izjemno težke vremenske razmere s pogostostoodstotno vlago, ki ne dovoljuje normalnega dihanja, ocenil 42-letni rekord v najdaljših maratonskih tekih. »Prejšnjih maratonov ni mogoče niti primerjati s tem,« je po priteku na cilj med zvoki glasbe iz kabareta »New York, New York« povedal Dušan Mravlje. Ko so njegovi tekmeči z velikansko skupno zamudo se sopihali po cesti proti Central Parku, je sloven-

MOTOCIKLIZEM / DIRKA ZA EP V BRNU

Zenič zadovoljen s prvim nastopom

V ostri konkurenci zasedel 23. mesto

Prvi nastop na dirkah za evropsko motociklistično prvenstvo v Brnu na Češkem je naš motociklist Alberto Zenič, sicer član domzalskega HB teama, končal na 23. mestu s slabo minuto zaostanka za prvouvrščenim.

Zmagal je favorit, Ceh Hules, ki je tudi na treningu dosegel najboljši čas, na drugo mesto pa se je uvrstil mladi Italijan Rossi. Od slovenskih tekmovalcev je nastopil tudi član kamnškega kluba Gregor Gorec in zasedel končno 17. mesto, kar pomeni, da le za dve mesti ni prišel do točk.

»S svojim prvim na-

stopom na dirkah za EP sem zadovoljen, čeprav nisem startal najbolje. Cilj je bil dokončati dirko, uvrstitev med prvo petnajsterico pa bi zame pomenila isto kot zmaga. Na takih dirkah, na

katerih je konkurenca dosti močnejša, kot pri nas, se marsikaj naučis, zato upam, da se bom udeležil tudi prihodnje dirke 1. oktobra v Barceloni,« je po nastopu v Brnu povedal Zenič.

PLAVANJE / ZA PK BOR PO LANSKI USPEŠNI SEZONI

Naslednji cilj društva mora biti nastop na DP

V minuli sezoni pet kolajn z deželne prvenstva za začetnike - Letos že četrtič na priprave v Cerknem

Tudi za Borove plavalce se blizu časa začetka nove sezone. Po lanskem izrednem sezoni, v kateri je naš mlad plavalni klub v kategoriji začetnikov prvič segel po kolajni v deželni merilu (tri v zimskem in dve v poletnem delu), je pričakovano za letošnje nastope seveda še večje, zato pa morajo biti priprave na novo sezono še toliko bolj temeljite. Člani tekmovalne skupine in se nekateri mlajši plavalci se bodo tako v nedeljo, 3. septembra že četrto leto zapored podali na enotedenske priprave v Cerknem, kjer so vadbeni pogoji resnično idealni.

PK Bor je v zadnjih letih, lani pa še posebej, dosegel takšno stopnjo razvoja, da je na mladinski ravni trdno vsidran v stvarnost deželne plavanja, čeprav zaradi omejenega števila tekmovalcev (se) ne more posegati po najvidnejših ekipnih uvrstitvah in se bo s svojimi mladimi tekmovalci v bistvu sele v letošnji sezoni prvič predstavil v absolutni kategoriji (decki, mladinci in člani).

»Nasa tekmovalna skupina se številčno res ni okrepila, je pa zato bolj kvalitetna,« poudarja duša plavalnega kluba Andreina Menegatti. Čeprav velja plavanje za trd sport, v minuli sezoni ni prišlo do večjega

osipa tekmovalcev. Od približno dvajsetih sta namreč izpadla le dva tekmovalca. To je se posebej razveseljivo in kaže tudi na strokovnost prijema pri delu z mladimi. Posebno spodbudno pa je dejstvo, da rase število mladih v propagandnem sektorju, to je med se neregistriranimi tekmovalci, ki predstavljajo bodočnost kluba.

Tudi pri PK Bor, kot v vsakem športnem društvu, si želijo se izboljšati svoje rezultate. »Zdaj, ko smo se prebili na deželno raven, mora biti naš naslednji cilj nastop na državnem prvenstvu (decki). Norme, ki jih postavlja italijanska federacija, so precej stroge in tudi velikim društvom uspe plaserati na DP le nekaj svojih tekmovalcev, toda mislim, da ta cilj tudi za nas le ni neurešljiv,« meni Menegattijeva.

Po povratku s priprav se bo nadaljevala vadba v bazenu na Alturi, za novince pa se bo sezona začela okrog 25. septembra. Zaradi zaprtja bazena Da Vinci (obnovitvena dela) bo letos na Alturi se večja gneča, kot ponavadi. To bo tudi za PK Bor velika ovira, čeprav je našemu klubu uspelo ohraniti vse svoje proge, treba pa se bo sprijazniti z deljenimi urniki. (ak)

Obvestila

KK BOR
obvesca, da bo danes, 21. t.m., ob 19.30 na Stadionu - 1. maj sestanek staršev in mladih kosarkarjev, ki bodo 27. t.m. odpotovali na enotedenske priprave v Radence.

ZSSDI - združene mladinske nogometne ekipe
obvescajo, da bo odhod mladih nogometasov na enotedenske priprave v Tolmin v sredo, 23. t.m. iz Bazovice ob 14.00 in s Proseka ob 14.15. Ne pozabiti na športno opremo za en teden.

SK BRDINA
obvesca, da je suhi trening v torek 22. t.m., v Repru pri Kraski hiši, ob 18. uri.

KOŠARKA / V MARIBORU

Jadranovi mladinci imeli velike težave že pred samim turnirjem

Zaradi okvare kombija prispeli v Maribor z zamudo - Dva poraza in zadnje mesto

Prvi predprvenstveni nastop Jadranovih mladincev se ni začel najbolje, in to ne samo zaradi zadnjega mesta, na katerem so obticali. Turnir v Mariboru, ki ga je zanesljivo dobil ljubljanski Slovan, je bil namreč zelo kakovosten in poraz na obeh tekmah je bil še kar sprejemljiv. Jadranovci pa so že na poti za Maribor imeli neveselosti s kombijem, tako da so na prvo tekmo proti domaćemu Zelezničarju, ki je turnir tudi priredil, dopotovali z zamudo in samo z osmimi igralci. Ostali so se jim namreč pridružili v drugem polcasu. Proti telesno bolj pripravljenim in višjim nasprotnikom so jadranovci nasprotnikom so jadranovci pričakovanju izgubili, čeprav so se v prvem polcasu povsem enakovredno borili, saj so zaostajali le za tri točke (37:40). V nadaljevanju so se jim sicer pridružili se ostali soigralci, ki pa so bili »neogretni«, tisti, ki so igrali v prvem polcasu, so bili utrujeni, tako da je bil visok poraz neizbežen.

Na srečanju za 3. mesto so se jadranovci pomerili z mariborsko Bavario. Ker pa je naša ekipa svojo prvo tekmo igrala z zamudo, je moral igrali mali finale takoj po kosilu. Po prvem polcasu so jadranovci zaostajali že za 30 točk (33:63), nato pa so se le zbrali, tako da so Mariborčanom v drugem delu tekme nudili trši odpor.

»Glede na prave dogodivščine, ki smo jih doživeli na tem gostovanju, smo z nastopom na tem turnirju lahko zadovoljni, saj smo si nabrali dragocene izkušnje. Predvsem pa smo spoznali, da nas čaka še ogromno dela. Ze s tem tednom in do začetka pouka bomo imeli treninge dvakrat dnevno, da bi se čimbolje pripravili za

mladinsko državno prvenstvo, ki bo seveda zelo naporno,« je dejal Jadranov trener Andrej Vremec.

POLFINALE
Zelezničar - Jadran 72:55 (40:37)

JADRAN: Brazzani 3 (1:4), Pozar 5 (1:2), Jogan 4 (0:2), Čej 13 (1:7), Guštin, Slavec, Umek 12 (2:3), Starc 9 (1:2), Sosić, Valente, Stokelj, Velinsky 9 (3:4).

TEKMA ZA 3. MESTO
Bavaria - Jadran 96:68 (63:33)

JADRAN: Brazzani 6, Pozar 6 (1:2), Guštin 2, Jogan 6, Čej 11 (2:3), Slavec 6 (2:2), Umek 11 (3:5), Starc 8 (0:2), Sosić 1 (1:2), Velinsky 7 (2:3), Stokelj 4, Valente.

VRSTNI RED: 1. Slovan Ljubljana, 2. Zelezničar Maribor, 3. Bavaria Maribor, 4. Jadran.

NOGOMET / NAŠE EKIPE 1. AMATERSKE LIGE ŽE NA DELU

Primorje in Zarja z novim trenerjem Vesna zamenjala precej igralcev

Proseško moštvo bo spet vodil Nevio Bidussi, bazoviško pa Renato Palcini
Na Prosek se vrača golgeter Miclaucich - Zmagovalec bo letos osvojil tri točke

Bo Miclaucich pri Primorju spet serijsko zabijal gole?

Vse tri slovenske enajsterice, ki bodo nastopile v prvi amaterski ligi, prvenstvo se bo pričelo 24. septembra, so že prišle s pripravami.

Vsak trener ima svoj koncept dela. Nekateri posvetijo prve dneve priprav samo telesni kondiciji, drugi pa že od vsega začetka »dovolijo« igralcem brcati žogo. Prostora za tek na Krasu ne manjka, zaradi tega večina ekip začne treniranje prav s tekmo po gozdovih in se nato vrne na igrišče, kjer so na vrsti vaje z žogo. Poglejmo sedaj, kako se pripravljajo Primorje, Vesna in Zarja.

Po dveh letih se vrača na klop Primorja Nevio Bidussi, ki je Prosečane v preteklosti vodil že tri leta,

v tem času pa popeljal ekipo iz druge amaterske v promocijsko ligo. Priprave so namenjene bodisi telesni pripravljenosti, kot taktično-tehničnim vajam. Trenerju pomaga Marjan Babuder, ki je hkrati tudi trener vratarjev. Bidussi je mnenja, da novo pravilo treh točk za zmago ne bo bistveno spremenilo poteka prvenstva. Edina razlika je lahko v tem, da je s tem pravilom lažje nadoknaditi zaostanek na lestvici. Glede igralškega kadra je pomembna vrnitev Miclaucicha, katerega se brez dvoma na Proseku vsi spominjajo zaradi njegovih številnih zadetkov. V preteklih dveh sezonah je igral pri Roianeseju. Trenutno trenirata še dva nova igralca: Pescatori (Zarja) in Crocetti (San Luigi). Cilj ekipe je čim višja uvrstitev. Ekipa bo sodelovala poleg na turnirju bratov Husu tudi v deželni pokali.

Pri Vesni je glede igralškega kadra prišlo do važnih sprememb. Ekipo so zapustili Jurinčič, Derotta, Beorchia in Padoan. Vsi so bili le na posodo in so se zato vrnili v matično društvo. Zaradi tega je krisko društvo najelo več igralcev: prišli so Scala (Costalunga), Zocco (San Giovanni), Carli (San Luigi), Niko Sedmak (Zarja) in Pipan (San Luigi). Trener je še naprej Moreno Nonis, ki je lani kot debitant opravil svoje delo zelo dobro. Nonis je prve dneve priprav posvetil atletski pripravi. Sele kasneje se bodo spopadli z žogo. Trener vratarjev je Enzo Cioffi. Nonis meni, da novo pravilo o treh točkah ne bo imelo velikega vpliva. Krizani želijo vsaj ponoviti lansko uspešno pr-

venstvo (končno 4. mesto). Seveda pa po tihi upajo v kaj več. Vesna bo že konec tedna igrala na turnirju v Spetru ob Soci in sicer proti Gradeseju in Sataranzanu, nato pa bo sodelovala na deželni pokali. Tu di odborniki krisknega društva pa so te dni precej aktivni, saj pripravljajo za začetek prvenstva fotografsko razstavo ob 30. obletnici vključitve društva v Ceni. Nestrpnost pa pričakujejo tudi sobotni nastop Triestine v Krizu.

Novega trenerja ima tudi Zarja Renato Palcini je v zadnjih sedmih letih treniral člansko ekipo San Luigi in z njo iz druge amaterske lige napredoval v elitno ligo. Palcini se je po tako dolgem obdobju hotel priizkusiti v novi stvarnosti in je zato z velikim navdušenjem sprejel ponudbo bazoviškega društva. Priprave slonijo bodisi na izpopolnjevanju tehnike kot na izboljšanju vzdržljivosti. Ekipa ni še popolna, nekaj novih obrazov pa je že prišlo. Prisco (San Sergio), Sabini (San Giovanni), Derotta in Jurinčič pa se vračata od posojila pri Vesni. Glede treh točk je trener Palcini zelo zadovoljen, saj rad predvaja napadalno igro tudi v gosteh. Palcini je tudi zadovoljen z dejstvom, da ekipa razpolaga z nekaterimi perspektivnimi mladinci, ki jih bo skušal valorizirati. Glede na zadnja prvenstva sodi Zarja v ožji krog favoritov za napredovanje. Ali ji bo v tretje uspelo? Zarja bo sodelovala na turnirju bratov Husu, pred prvenstvom pa bo odigrala vrsto prijateljskih srečanj (konec tedna proti Montebellu).

E.Bevk

Breg meri na napredovanje Pri Dolini vse še negotovo

Med enajstericami, ki se že pripravljajo za novo sezono, sta tudi obe dolinski ekipi Breg in Dolina, ki bosta nastopili v 3. amaterski ligi. Obe ekipi bosta imeli precej pestro predprvenstvo. Bodisi Breg kot Dolina bosta nastopila na turnirju Naši fantje v organizaciji SD Breg (turnir se bo pričel 28. avgusta s srečanjem Breg - Dolina) in na memorijal bratov Husu v organizaciji SD Primorje. Tretjega septembra bo na sporedu prvo kolo deželne pokala. Prvenstvo 3. amaterske lige pa se bo pričelo 1. oktobra.

Nekaj več novosti je pri Bregu. Nov je namreč trener - Toni Podgornik, ki je v preteklih dveh letih treniral ekipo Stocka in jo popeljal iz 3. v 2. amatersko ligo. Kot

nogometas je igral tudi pri krški Vesni. Ob njemu bo kot pomožni trener Gianni Fontanot. Novih igralcev je na seznamu se kar: Maiorano (Kras), De Simon (Edile), Vidonis (Portuale), Marincich (Muggesana), Bozzi in Slavec (oba Dolina). Tem igralcem in lanskim bi se morali pridružiti se nekateri novi obrazi. Podgornik je začetek priprav posvetil predvsem nabi-ranju kondicije. Igralci se pripravljajo na travniških okoli nogometnega igrišča. Trener se kar zadovoljno gleda na novo pravilo o dodelitvi treh točk za vsako zmago. Ekipa bo vedno stopila na teren z namenom, da odnese celotni izkupicek, vendar konec koncev, važno je tudi ne izgubiti. Torej največ pozornosti je treba posveti-

ti takoimenovanemu angleskemu povprečju (zmaga doma in remi v gosteh). Cilj ekipe je seveda napredovanje.

Pri Dolini pa je trenutno se vse zelo negotovo. Trener Mario Tron, ki bo že tretje leto sedel na klopi dolinskega mostva, je sicer začel s pripravami. Udeležba pa je skromna, saj je več igralcev na počitnicah in nekateri se bodo vrnili le ob koncu meseca. Novih obrazov trenutno se ni. Trener Tron je posvetil priprave bodisi vzdržljivost kot vajam z žogo. Novo pravilo treh točk pa je po mnenju Trona zelo pozitivno. Cilj ekipe je popraviti vtis po lanskem katastrofalnem prvenstvu, odvisno od prihoda novih igralcev pa je, ali bo ekipa lahko dosegla še kaj več. (E.B.)

NOVICE

Engqvist v finalu boljši od Karbacherja

INDIANAPOLIS (dpa) - V finalu mednarodnega moskega teniskega turnirja ATP v ameriskem Indianapolisu z nagradnim skladom milijon dolarjev je Sved Thomas Engqvist s 6:4, 6:3 premagal Nemca Berna Karbacherja. V polfinalu sta izpadla prvi in drugi nosilec American Pete Sampras in Hrvat Goran Ivanisevič. Sampras je proti Karbacherju izgubil s 4:6, 6:4 in 6:1, Ivanisevič pa je proti Engqvistu izgubil že četrtič zapored. Sved je tokrat Hrvatata premagal s 6:1, 1:6 in 6:3.

Agassi zmagal v New Havenu

NEW HAVEN (dpa) - Zmagovalec mednarodnega moskega teniskega turnirja ATP v New Havnu je American Andre Agassi. V finalu je s 3:6, 7:6 (7:2), 6:3 premagal Nizozemca Richarda Krajicka. Krajicek je v polfinalu s 6:4 in 6:4 premagal Rusa Jevgenija Kafelnikova, Agassi pa švedskega veterana Matsa Wilandra s 6:3 in 6:3.

Michalczewski ostaja prvak

DÜSSELDORF (dpa) - Nemski boksar poljskega porekla Dariusz Michalczewski ostaja svetovni prvak v polumesni kategoriji po verziji WBO. Michalczewski je v soboto zvečer pred 11 tisoč gledalci v Düsseldorfu premagal izzivalca Everarda Armenta s k.o. v peti rundi. Michalczewski je v 28. profesionalnem dvoboju zabeležil že 28. zmago in zanj prejel milijon nemških mark.

Vse zmage v Azijo

ATLANTA - Na predolimpijskem turnirju v badmintonu so manjkali vsi najboljši evropski igralci, posamična zmagovalca iz Barcelone Kusuma in Susantijeva ter svetovni prvak Arbi. V vseh petih konkrencah so tako zmagali Azijci: Susanto (Indonezija) in Ye (Kitajska) med posamezniki ter dvojice Gunawan - Suprianto (Indonezija), Gilova - Jangova in Kim - Gilova (vsi Koreja). USA Open je bil tudi deseti turnir svetovnega pokala. (Z. Z.)

Zmagi v V. Britanijo in Francijo

SPINDLERUV MLYN - Evropsko prvenstvo v gorskem kolesarstvu se je končalo z dirkami v krosu za člane in članice. Pri članicah je zmagala Britanka Caroline Alexander, potem ko je v drugem od starih krogov do takrat vodilni Svicarki Chantal Daucourt počila guma. Ko je v 4. krogu zračnica počila se drugič, je odstopila. Druga je v cilj prisla Spanka Silvia Rovira, tretja pa v veliko navdušenje približno 25.000 gledalcev češka tekmovalka Katerina Neumannova. Slovenka Spela Perc je imela prav tako smolo s počenimi zračnicami. Že na prvem spustu v prvem krogu ji je dvakrat zapored počila zadnja zračnica, zato je odstopila.

Pri članih, ki so vozili šest 8,5-kilometrskih krogov, je povedel Italijan Luca Bramati, v 4. krogu pa ga je dohitel 29-letni francoski prvak Jean Christophe Savignoni, ki mu je nato v 5. krogu že usel za minuto in na koncu zmagal s prednostjo več kot dveh minut. Drugi je bil Bramati, tretji se en Francoz, Christophe Dupouey, četrti lanski mladinski svetovni prvak Francoz Miguel Martinez in sele peti prvi favorit, Norvežan Rune Hoydahl, ki je letos dobil že štiri dirke svetovnega pokala. Od naših petih predstavnikov je najbolje nastopil Ales Boskin, ki je v cilj prišel 67. Marjan Jauk je vozil okoli 50. mesta, a nato v zadnjem krogu odstopil. Slovenska reprezentanca je tako nastop na EP končala brez vidnejših uvrstitev. (A. D.)

GOLF / MAJOR CHAMPIONSHIP**John Daly, Corey Pavin, Ben Crenshaw in Steve Elkington**

Poklicni svet golfa živi podobno kot poklicni teniški svet. Ali nasprotno. Pravzaprav je sistem tekmovanja ATP in organizacije turneje delno povzel po sistemu PGA. Poleg sedeža na Floridi imata svetova se nekaj skupnega: štiri največje turnirje v sezoni, ki se pri tenisu imenujejo turnirji za Grand Slam, pri golfu pa Major Championships. Medtem ko se tenisaci na turnirjih v Severni Ameriki pripravljajo na US Open, so igralci golfa s turnirjem PGA Championship v kalifornijski Rivieri v Los Angelesu zaključili letosnji Major Championship.

British Open ali krajše The Open so prvič odigrali leta 1860 v ribiski vasi Prestwick na zahodni obali Skotske. Prvi US Open je potekal 35 let pozneje v Newportu. British Open so doslej priredili na stiri- najstih različnih igriščih, slovi pa kot turnir z močnim priokusom konservativnosti in tradicionalizma. US Open skoraj vsako leto organizirajo drugje - navadno v blizini velikih mest - letos pa je turnir potekal v Southamptonu v državi New York.

Glavno vlogo na letošnjem British Open je odigral razvpiti, zapiti, ozdra-

vljeni alkoholik, pa spet zapiti, suspendirani in vnovič ozdravljeni alkoholik John Daly, ki je po PGA leta 1992 v play-offu proti Italijanu Constantinu Rocci osvojil drugi Major v svoji karieri. Daly, ki se je takoj po zmagi obril in bil v »tigrastem« suknjiču gost Jaya Lena na nočnem showu NBC, je lani na visku objestnosti namerno oviral Jeffa Rotha, s katerim sta skupaj igrala v »flightu« (flight - skupina igralcev, ki skupaj odigra). To je Jeffovega 62-letnega očeta Boba tako razkacilo, da bi prišel na igrišče in Johnu skočil na hrbet.

MOTOCIKLIZEM / VELIKA NAGRADA ČEŠKE**Luca Cadalora na najvišji stopnički**

V nižjih kategorijah prva lanska prvaka

BRNO - Po včerajšnji VN Češke smo morali kar štiri ure čakati, da so organizatorji le potrdili zmagovalca dirke v kraljevskem razredu. Ze takoj po zmagi Italijana Luce Cadalore so se namreč pojavile govorice, da je njegova yamaha prelahka in da bo diskvalificiran. Toda nekaj po 17. uri je le obveljal vrstni red, dosežen na stez, saj so temeljito preverili motocikle treh prvouvrščenih.

Tako je Cadalora na deseti dirki v pollitrskem razredu zmagal prvič v letošnji sezoni. Za seboj je pustil oba Avstralca Michaela Doohana in Darylja Beattieja. Cadalora je z yamaho prvi prevozil 118.66 km in izboljšal tudi rekord kroga. 17. krog je prevozil v 2:02.812 oz. s 158.115 km/h, pred dvema letoma je Wayne Rainey za to porabil 2:03.266. Vodilni v svetovnem pokalu Doohan je osvojil drugo mesto z več kot stiri sekundami zaostanka. Do konca letošnjega prvenstva so se tri dirke, Doohan pa vodi v skupnem seštevku s 190 točkami pred Beattiejem (171) in Cadaloro (135).

»Vso sezono smo garali za to zmago, ki sem je zelo vesel. Cutil sem, da tu lahko zmagam še posebej po odličnih voznjakh na treningih,« je bil široko nasmijan Modencan.

Doohan je z drugega mesta prav tako slabo startal kot Cadalora, oba pa je prehitel Japonec Nurifumi Abe. Avstralec je že v drugem krogu prevzel vodstvo, medtem ko je Cadalora vozil na tretjem mestu. Vse do 14. kroga je Cadalora sledil Doohanu, nato pa ga je prehitel in ga pustil

Luca Cadalora je v deseti dirki prvič zmagal (Telefoto: AP)

dalec za seboj.

V nižjih kategorijah sta zmagala oba branilca - v razredu do 250 ccm Massimiliano Biaggi (aprilja) in v 125 ccm Kazuto Sakata (aprilja).

Izidi - 500 ccm (118.668 km): 1. Cadalora (Ita, yamaha) 45:28.726 (156.558 km/h), 2. Doohan (Avs, honda) 45:32.874, 3. Beattie (Avs, suzuki) 45:38.125, 4. Capirossi (Ita, honda) 45:44.372, 5. Itoh (-Jap, honda) 45:47.557, 6. Criville (Spa, honda) 45:50.678, 7. Reggiani (Ita, aprilja) 45:51.268, 8. Checa (Spa, honda) 45:56.046, 9. Barros (Bra, honda) 45:56.144, 10. Hodgson (VB, yamaha) 46:00.566; **250 ccm (107.880 km):** 1. Biaggi (Ita, aprilja) 41:56.606 (154.322 km/h), 2. Harada (Jap, yamaha) 41:56.760, 3. Waldmann (-Nem, honda) 42:10.626;

125 ccm (102.486 km): 1. Sakata (Jap, aprilja) 42:08.715 (145.904 km/h), 2. H. Aoki (Jap, honda) 42:16.211, 3. Saito (Jap, honda) 42:16.682.

Vrstni red za SP (po 10 od 13 dirk) - 500 ccm: 1. Doohan 190, 2. Beattie 171, 3. Cadalora 135, 4. Criville 118, 5. Puig (Spa, honda) 99, 6. Itoh 94; **250 ccm:** 1. Biaggi 213, 2. Harada 169, 3. Waldmann 164; **125 ccm:** 1. Aoki 181, 2. Sakata 127, 3. Perugini (Ita, aprilja) 112. (MAn)

VESLANJE / SP V TAMPEREJU**Slovenska čolna danes v predtekmovanju**

TAMPERE (STA) - Predsednik Svetovne veslaske zveze Denis Oswald je včeraj v finskem Tampereju odprl veslasko svetovno prvenstvo, ki se ga letos udeležuje rekordnih 58 držav. Včeraj so bila na sporedu predtekmovanja ženskih osmercev, oba slovenska čolna - enojec in četverec - pa bosta v predtekmovanju nastopila danes.

Ze dan prej je bil v Tampereju kongres FISA, na katerem so kanadske-mu St. Catharinesu dodelili svetovno prvenstvo za leto 1998, niso pa spregovorili o novem tekmovalnem koledarju, ki predvideva tri do štiri tekme v različnih državah, ki naj bi zbrale vso svetovno elito in veslanje naredile bolj zanimive za siršo svetovno javnost. Koledar naj bi stopil v veljavo leta 1997.

Slovenska čolna sta imela pri zrebu kvalifikacijskih skupin različno srečo. Iztok Cop, ki ima težave z bronhijami, bo v skifu veslal v peti skupini skupaj z Ukrajincem Aleksandrom Kimičem, Britancem Michaelom Webбом, Turkom Alijem Rizo Bilalom in Argentincem Martinom Martinijem. Glede na sestavo skupine njegova zmaga in s tem neposredna uvrstitev v četrtkov polfinale skoraj ne bi

smela biti vprasljiva. Na startu je 33 čolnov v šestih skupinah, glavni favoriti za neposredno uvrstitev v polfinale pa so: Svicar Xeno Müller v prvi skupini, Nemec Thomas Lange v drugi, Cop v peti in Estonec Jurij Janson v šesti. V drugi skupini bosta boj za prvo mesto bila Egipčan Ibrahim Ali in Italijan Giovanni Calabrese, v četrti pa najverjetneje Kanadčan Derek Porter in Ceh Vaclav Chalupa.

Slovenski četverec brez krmarja v postavi Jani Klemenčič, Sadik Mujkič, Milan Jansa in Denis Zvegelj pa bo nastopil v prvi skupini, najmočnejši izmed vseh starih. Najmočnejši tekmeč Blejčev za prvo mesto pa bo coln iz Hrvaske, letos tretji v Luzernu, in Poljske, lani 5. na SP v Indianapolisu. V prvi skupini bodo nastopili se colni Belorusije, ZDA, in Ukrajine. Tudi zdrave slovenske četverice ni najboljšje, saj je Milan Jansa prehlajen, zato je pričakovati napeto tekmo. Dvaindvajset čolnov je razdeljenih v štiri skupine. V drugi so favoriti svetovni prvaki Italijani, v tretji srebrni Francozi in v četrti bronasti Britanci. Vsi colni, ki jim ne bo uspelo zmagati, bodo morali v sredo v repasaz za četrtkov polfinale.

FORMULA 1 / GERHARD BERGER**»Dokler mi ne najamejo dvoposteljne sobe s Schumacherjem, ne bo težav«**

MÜNCHEN - Gerhard Berger nadaljuje s konfrontacijami z Michaelom Schumacherjem, s katerim bo v prihodnji sezoni najbrž mostveni kolega pri Ferrariju. »Ce trdi, da bo na vsaki dirki rezervni avtomobil pripravljen zanj, je to nekaj povsem drugega, kot so mi povedali pri Ferrariju. To pomeni, da eden od naju laze,« je za avstrijski radio povedal Berger.

Schumacher, ki je prejšnjo sredo sporočil, da bo prestopil k Ferrariju, izhaja iz dejstva, da bo v mostvu »številka 1«, čemur pa Berger ostro nasprotuje: »Smesno, da si domnevno najboljši tekmovalc v nekem sportu, kar je zame se vedno tudi formula 1, zmeraj znova zeli zagotoviti najboljši material in si zeli slabe mostvene kolege. Ce bo se na prejšnjo slo tako, si bi za kolega najel japonskega dirkača Nakajimo, tako da sploh ne bo nobenega dvoboja v mostvu.« Kljub temu Berger zagotavlja, da ne gre za prepričanje Schumacherjem in se Nemca niti ne boji, se pa vseeno sprašuje: »Zakaj Nemec enostavno ne nastopi z enakim orozjem, kot je to pač v sportu v navadi?«

Berger Schumacherja sploh ni zelel primerjati z Ayrtonom Senna. »To sploh ni mogoče. Senna je imel veliko karizmo, bil je dalec spredaj. Ze na začetku poskusa primerjave lahko neham razmišljati o tem,« je pojasnil Tirolec, ki misli, da bo z Nemcem lahko sodeloval. »Dokler mi Ferrari ne najame dvoposteljne sobe z gospodom Schumacherjem, ne bo nobenih težav,« je menil Avstrijec, ki so mu v mostvu iz Maranella že pripravili pogodbo, do konca avgusta pa se mora odločiti, če bo ostal pri Ferrariju. Možnost za to je 50:50, Bergerju pa se

nikamor ne mudi. Dejstvo, da je Ferrari najel Schumacherja, pa nima nič pri njegovem oklevanju. »Moja odločitev o tem, če bom prihodnje leto se vozil za Ferrari, je odvisna od tega, s katerim avtomobilom lahko zmagam,« je dejal Berger. Italijani bi radi najpозnejše na veliki nagradi Italije v Monzi (10. septembra) predstavili svoje mostvo za leto 1996. Berger ima v nacrtech se McLarna in Benettona, njegova morebitna zamenjava pri Ferrariju pa naj bi bil sedanji testni voznik Nicola Larini. (J. M.)

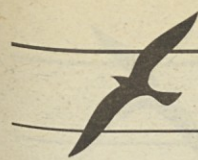

Ce je lani 24-letni Južnoafričan Ernie Els vejal za igralka, ki je z zmago na US Open zelo hitro prodrl v svet največjih, je Corey Pavin (na sliki) do letošnje zmage na US Open veljal za vrhunškega profesionalca, ki mu veliki met se ni uspel. Podobno je do zmage na PGA Championship turnirju veljalo tudi Steva Elkingtona, ki je v play-offu opravil s Colinom Montgomerijem. Da bi bila ironija še večja, je po lanskem katastrofal-

nem zadnjem dnevu na US Open (78 udarcev zadnji dan, poraz proti Elsu v play-offu na 18. luknji) in letošnjem pomanjkanju sreče na PGA Montgomerie postal »največji med tistimi brez Major zmage«.

Masters so prvič priredili leta 1934 v Avgustu v državi Georgija, kjer je tudi ostal. Na njem je letos zmagal Ben Crenshaw. Zmaga pa ni bila presenečenje, kajti Ben je bil v Avgustu najboljši že leta 1984.

Jaka Lucu

TENIS / ZMAGALA V TORONTU

Seleševa že v top formi

V finalu boljša od Coetzerjeve Sabatinijevi prepustila le igro

TORONTO (dpa) - Monika Seles je po dobrih dveh letih odsotnosti s teniskih igrišč že na prvem turnirju za serijo WTA znova zmaga. V finalu na odprtem teniskem prvenstvu Kanade v Torontu je namreč z gladkim 6:0, 6:1 premagala južnoafričanko Amando Coetzerjevo, potem ko je v polfinalu deklasirala Argentinko Gabriela Sabatini s 6:1 in 6:0, za gladko zmago pa je potrebovala le 47 minut. Coetzerjeva je v polfinalu odpravila Cehinjo Jano Novotno s 6:4 in 6:3.

Ne samo, da je Monika v vrhunski formi, ampak iz srečanja v srečanje igra bolje in preseneča tudi največje optimiste. »Trenutno se vse ujema. Sama nisem pričakovala tako dobre igre in zelo dobro se počutim. Znova sem dobila tisto pravo veselje do tenisa,« je nad uspešno vrnitvijo nekoliko presenečena tudi igralka sama.

Monika se na teniskem igrišču spet počuti tako dobro, da že razmišlja tudi o tem, da bo znova zaigrala v Nemčiji. Tam je igrala pred prekinitvijo kariere, ko jo je 30. aprila 1993 z nožem napadel navijač Steffi Graf. Za časnik Welt am Sonntag je igrala izjavila: »Seveda bom v Nemčiji znova igrala. Upam, da že kmalu. Iz Nemčije, na katero imam lepe spomine, od navijačev dobim tudi precej poste.« 21-letna igralka ni izključila niti nastopa na turnirju v Rotenbaumu pri Hamburгу, kjer se je napad nanjo zgodil.

»Igra tako dobro, kot bi bila ves čas prisotna na turnirjih,« je po hudem porazu dejala Sabatinijeva. Seleseva ji je dala brezplačno uro tenisa, pa čeprav je Sabatinijeva

dejala, da je igrala dobro. »Prav nič se ni spremenilo. Se boljše je kot prej,« je dejala osma z računalniške lestvice. S komplimenti niso skoparile niti ostale igralk. »Ima najmočnejši servis na touru WTA,« je po četrtfinalnem porazu (2:6, 3:6) povedala Nemka Anke Huber. »Monika je razred zase,« pa je komentirala Američanka Kimberly Po, ki jo je Seleseva s 6:0 in 6:3 odpravila v 2. krogu. Francozinja Mary Pierce je že napovedala zmago Seleseve na US Opnu. Tudi prva igralka sveta Nemka Steffi Graf je bila presenečena: »Kaze, da se je vrnila prava Monika, kakršno smo poznali od prej.«

Mnogi govorijo o »sanjski« vrnitvi, kakršno je za lastno samozavest potrebovala Monika, nujno pa tudi celoten tour WTA, ki je v zadnjih letih postal popolnoma nezanimiv. Ob tem je treba povedati, da ima Seleseva poskodovano koleno, vendar igra z enako vztrajnostjo in vneto, kot ju je kazala že leta 1993 in prej. V stavnicah v Las Vegasu so kvote za njeno zmago na odprtem prvenstvu ZDA s 6:1 padle na 3:1.

BOKS / PET MESECEV PO IZPUSTITVI IZ ZAPORA

Uspešna vrnitev Mikea Tysona - Za vsako sekundo zaslužil 280.898 dolarjev!

McNeeleya onesposobil že v 1. krogu

LAS VEGAS (dpa) - Pet mesecev po izpustitvi iz zapora se je nekdanji boksarski svetovni prvak v težki kategoriji American Mike Tyson uspešno vrnil v ring. Tyson je dvoboj proti Petru McNeeleyju dobil že po minuti in 29 sekundah zaradi diskvalifikacije nasprotnika. McNeeleyjev trener Vinny Vecchione je namreč takrat proti pravilom stopil v ring, ker je Tyson njegovega varovanca že dvakrat »poslal« na tla in s tem končal dvoboj. Tyson, ki več kot štiri leta ni nastopal, je pred skoraj 17.000 gledalci zabeležil 42. zmago v profesionalni karieri, v kateri je doživel vsega en poraz.

»Vesel sem, da je dvoboj mimo in da so ga ustavili. Vsi vedo, da hočem videti kri, na srečo pa ni bil nihče ranjen. Dobro sem boksar,« je takoj po tekmi povedal Tyson. Tysonu pa se je nastop izplačal tudi finančno. Za vsako sekundo je prejel kar neverjetnih 280.898 dolarjev. Porazenec je prejel se vedno zavidljivih 800.000 dolarjev za nastop.

Tyson ni nastopal vse od 28. junija 1991, ko je po točkah premagal Razorja Ruddocka. Po 49 mesecih in 22 dneh pa je bilo vse kot prej. Tyson, prepričan v lastne moči in novo zmago, je pometel z nasprotnikom, ki ni zdržal niti prve runde. Ze kmalu po začetku je bil izid dvoboja, ki se je končal prej, kot je večina pričakovala, znan. McNeeley se je takoj po začetnem znaku pognal na nasprotnika, Tyson se je spretno nagnil in ga z desnico po 15 sekundah prvič poslal na tla. »Samomorilec McNeeley«, tako je zapisal časnik USA Today, je skušal z agresivnostjo presenetiti nasprotnika, vendar taktika tokrat ni igrala nikakršne vloge in nekdanji svetovni prvak je kmalu opravil svoje. Vse je bilo kot nekoč, le Tyson je nekoliko spremenil imidž. Na eno ramo si je dal vtovirati Maoja, na drugo pa lani umrlega teniskega

zvezdnika Arthurja Asha, se vedno pa tako kot prej nastopa brez nogavic.

»Za menoj so hudi casi. Vesel sem, da spet lahko boksam. Bil sem pripravljen na vse,« je dejal železni Mike.

»Peter je star 26 let in nisem želel, da bi ga povsem onesposobil,« je razložil Vecchione, za katerega se ne ve, koliko je dobil od 800 tisoč dolarjev, kolikor je zaslužil njegov boksar. 16.736 gledalcev v hotelu MGM Grand Gardens, ki so za ogled dvoboja skupno odsteli rekordnih skoraj 15 milijonov dolarjev, je po dvoboju vpilo, da gre za prevaro. »Bil sem že kar »prizadet«, pri drugem padcu pa sem si poškodoval kolensko vez. Popolno-

ma se strinjam s trenerjevo odločitvijo,« je povedal McNeeley, ki je za svoj zadnji dvoboj aprila letos dobil vsega 800 dolarjev. Celo Tyson se je nasmejal tej izjavi.

Kljub nedoraslemu tekmeu je bilo Tysonovo olajšanje po dvoboju opazno. »Pritisk na Tysona je bil ogromen. Vsi so ga slavili kot odresitelja boksa, se preden so napovedali njegov dvoboj,« je dejal Ferdie Pacheco, nekdanji menedžer Muhamed Alija. Dan pred 64. rojstnim dnem svojega manadžerja Dona Kinga je Tyson izpolnil velika pričakovanja. Po celem svetu je vladala velika histerija pred njegovo vrnitvijo. Dvoboj so neposredno prenašali v 95 državah. 4. novembra se bo Tyson pomeril z Buserjem Matthisom ml. ali Brucom Seldonom. Slednji, sicer svetovni prvak v težki kategoriji po verziji WBA, je s tehničnim k. o. po 1.47 minute boja v 10. rundi uspešno ubranil naslov proti izzivalcu rojaku Joeju Hippu.

McNeeley se je takoj uklonil premočnemu Tysonu (AP)

ODBOJKA / ČETVERBOJ

Italija osvojila predolimpijski turnir v Atlanti

V finalu so »azzurri« z gladkim 3:0 premagali brazilsko vrsto

Italija - Brazilija 3:0 (17:15, 15:9, 15:5)

Italija: Meoni 1+0, Bernardi 2+8, Gravina 8+13, Giani 11+26, Cantagalli 1+5, Gardini 1+15, Bovolenta 0+4, Papi 6+7, Pasinato 1+1, Tofoli 0+0, Bracci 4+6. Zorzi ni igral.

Brazilija: Leandro 1+1, Gilberto 4+16, Carlao 6+17, Negrao 5+24, Nalbert 1+13, Reinaldo 4+12, Max 0+3, Pinha 0+2, Douglas 0+0, Roesse 2+0. Alexandre in Manius nista igrala.

Trajanje setov: 52, 31, 28 minut. Zgrešeni serвиси: Italija 21, Brazilija 27. Asi: Italija 4, Brazilija 5. Blok: Italija 13+6, Brazilija 7+5. Sodnika: Hirota (Jap), Bleu (Zda).

ATLANTA - Italijan-

ski odbojkarji nadaljujejo s serijskimi zmagami. Na predolimpijskem četverboju ob 100. obletnici odbojke so v finalu gladko premagali Brazilce in se jim hkrati oddolžili za torkov poraz v kvalifikacijskem delu turnirja. Izjemno napet prvi set je trajal rekordnih 50 minut, po njem pa so Brazilci pustili »azzurrom« prosto pot do zmage. Najboljši mož na igrišču je bil Giani, tudi na tem srečanju pa si je selektor Italijanov Julio Velasco privoščil pustiti standardnega podajalca Meonija na klopi za rezervo.

V tekmi za 3. mesto je reprezentanca ZDA s 3:0 premagala Japonsko.

KOLESARSTVO / V ZÜRICHU

Johan Musseuw po zmagi tik pred končnim slavljem

ZÜRICH - Kolesarski svetovni pokal je trdno v rokah Belgijca Johana Musseuwa, ki je osvojil že tretjo zaporedno dirko za to sezonsko lovoriko. Musseuw ima namreč zdaj na skupni razvrstitvi 199 točk, drugouvrščen Laurent Jalabert pa 111. Zmagovalec dobi 50 točk, do podelitve pokala pa manjkata le še dve dirki.

Včeraj je ze na samem začetku 235 kilometrov dolge proge pobegnilo šest manj znanih kolesarjev, med katerimi je bil še posebno aktiven Italijan Scinto. Pet pobeglih je glavnina ujela deset kilometrov pred ciljem, Scinta pa le dva. V končnem sprintu na velodromu Örlikon je Musseuw za nekaj borih centimetrov prehitel Giannija Bugna, ki očitno ujame dobro formo vsakic, ko se blizu svetovno prvenstvo.

VRSTNI RED: Musseuw (Bel) 5:34.15; 2. Bugno; 3. Furlan v zmagovalčevem casu. SVETOVNI POKAL: 1. Johan Musseuw (Bel) 199 točk; 2. Laurent Jalabert (Fra) 111; 3. Mauro Gianetti (Svi) 100; 4. Fabio Baldato (Ita) 91; 5. Gianni Bugno (Ita) 88; 6. Maurizio Fondriest (Ita) 82; 7. Maximilian Sciandri (Ita).

TENIS / AGASSIJEVA VRNITEV V SVETOVNI VRH

Dream Team ali Čudaški par

Idila ob Brooke in Bradu - Obdobje velikega rivalstva

Leta 1993 je bil Andre Agassi nesrečen človek. Zaradi poškodbe zapestja je lahko odigral le trinajst turnirjev (zmagi v San Franciscu in Scottsdaleu), v Avstraliji in na Roland Garrosu ni nastopil, wimbledonski naslov je branil brez treninga, pretezek in prevec cinčen, na US Open pa je v prvem krogu doživel enega najtežjih porazov v karieri proti mlademu Svedu Thomasu Enqvistu. Decembra je hodil od specialista do specialista in si vsak dan zastavljal isto vprašanje: »Bom sploh se kdaj igral tenis?«

Brad in Brooke

Danes je Andre Agassi kralj moskega profesionalnega tenisa, ki je od vrnitve v svetovni tenis, v katero je marsikdo upravičeno dvomil, marca lani osvojil Scottsdale, Toronto, US Open, Dunaj, Pariz - Bercy, Australian Open, San Jose, Key Biscane, Washington, Montreal in Cincinnati. Kaj se je v tako kratkem obdobju zgodilo s cudom iz Las Vegasa, punkerjem, fluorescentnim pticem, devisko belim deckom, s hamburgerji nabasanim lancem, ki je imel ob sebi Nicka Bol-

letierija, ki ga je naučil živeti za imidž in od imidža, ki ga je na vsakem koraku spremljal in omejeval brat Philip in ki ga je v Wimbledonu leta 1993 s tribun spodbujala Barbara Streisand? Najpomembnejše: Andre Agassi je v trenutkih, ko je nadaljevanje njegove teniske kariere viselo v zraku, spoznal, da ima tenis neizmerno rad in da želi postati številka 1 lestvice ATP, »cetu-di samo za en dan«. Bistveno: Andre Agassi se je prek dopisovanja zaljubil v Brooke Shields in potem, ko sta se prvič srečala, sta »le presenečeno in nemo strmela drug v drugega, ker sta se bila vajena le iz televizijskih prenosov in s filmskih platen«. In odločilo: Brad Gilbert je postal osebni coach Andrea Agassija in je v sezoni 1994 se vedno nastopal na ATP Tour, le umik je prilagodil Agassijevemu. Andre je tako fantastično zdržal ljubezen do tenisa, oboževanje ljubljene dekleta in voljo do dela, ki mu jo je vcepil Brad Gilbert: »Tudi ko je bil Andre na tleh, so vsi vedeli, da se bo vrnil. Zmeraj je bil sposoben udariti zогico hitreje in globlje v igrišče kot njegovi nasprotniki. V življenju se nisem videl

teniskega igralca Andrejeve višine, ki bi zогico udarjal tako hitro in tako visoko. Moral je le začeti več razmišljati, se disciplinirati, osredotočati na stvari, ki jih pomenja, in pridobiti stabilnost. Moji specialiteti sta taktika in trdo delo. Mislim, da sem Andreju pomagal spremeniti odnos do tenisa.«

Zato se Gilbert sploh nima za genialnega coacha: »Ko je bil Tony Pickard se Edbergov coach, je rad rekel 'naredila sva to in to'. To je nabijanje. Če bi jaz prevzel kogarkoli drugega, bi se ga lotil na drug, njemu specifičen način. Nikakor ne kot Nick Bolletieri, ki za vsakega igralca uporablja isti sistem. Mislim, da mora coach stvari gledati skozi igralceve oči in glede na igralceve sposobnosti. Ze odkar z Andrejem sodelujeva, me sprašuje, kako naj izboljša servis in gibanje po igrišču. Toda edini razlog, zaradi katerega delujem kot dober coach, je Andre Agassi, kajti Andre je fenomenalen teniški igralec.« Posteno receno, kajti Brad Gilbert nikakor ni človek, ki bi s patetiko in navidezno skromnostjo želel poudariti svoje zasluge. Toda tudi tako fenomenalen

igralec, kot je Andre Agassi, je talente lahko razvil le ob velikem strokovnjaku. In nikoli in nikjer ni bilo to bolj očitno kot letos v Philadelphiji, ko je Andre na ogrevanju pred polfinalnim srečanjem proti Enqvistu skoraj resno vprašal prijatelja, ki je stal ob igrišču: »Sezone bi lahko odigral brez poraza. Kaj praviš?« In dvoboj izgubil. Stari Andre bi spakiral stvari in z zasebnim letalom odletel domov, se nabasal s hamburgerji in za poraz krivil vse okoli sebe. Novi Andre Agassi, najboljši tenisač na svetu, je v hotelski sobi do dveh zjutraj razpravljal s coachem in si finale, kjer je Enqvist opravil tudi s Changom, v celoti ogledal po televiziji: »Prvic v življenju sem celoten teniški dvoboj spremljal po televiziji in Brad je neverjetno dobro analiziral Enqvistovo igro. Dopovedal mi je, da moram vsakega nasprotnika obravnavati kot enega od petih najboljših igralcev na svetu in da moram odigrati vsako točko posebej. Ko sem en mesec pozneje v Key Biscaneu spet igral proti Enqvistu, sem bil motiviran kot za finale Grand Slam.«

Pete Sampras

Preden se je Andre Agassi dokončno vrnil v vrh svetovnega tenisa, je bil tam le Pete Sampras. Na trenutke se je moski tenis zadel prevec enoličen, prevec umirjeno samprasovski in premalo divje agassijevski. Potem je vstopil Andre. Tokrat v opravi uličnega skakalca, toda z željo in znanjem najboljšega teniskega profesionalca na svetu. Rodilo se je rivalstvo, največje in najatraktivnejše v zgodovini moskega tenisa, ko je imel Andre dovolj poguma in vere v tenis, da je pokazal pravo pričesko, in ko je moral Pete stopiti s teniskega vrha. Spletlo se je tudi prijateljstvo med povsem različnima mladencema, ki iskreno spoštujeta drug drugega. »Andre iz mene potegne vse znanje,« rad pove Pete. »Ce sem v formi, sem prepričan, da dvoboja ne morem izgubiti. Razen če je na drugi strani Pete,« prizna Agassi. Tenisko občinstvo po svetu pa je navdušeno, kajti moski tenis je spet vrhunski spektakel.

Jaka Lucu

MAGNETNI ZAPISI IZUMIRAJO

Video CD bo izrinil kasete

Na današnjih CD le za 74 minut filma

VHS kasete izumirajo. Kmalu bo video CD izrinil se zadnji ostanek iz obdobja magnetnih zapisov. Na CD trgu lahko že zdaj kupujete video posnetke (CD-ROM). Ker pa zmora laserska plošča »le« 650 megabytov podatkov, je treba igrane filme presnemavati bodisi na dva CD, ali pa jih nanesti tako na drobno, da trpi kakovost. Več obetajo nove CD-ROM tehnologije, ki bodo omogočale, da bo laserska plošča vsebovala dvakrat več podatkov kot zdaj.

Video CD pomeni takorekoc poseben format CD-DOM, ki ga je mogoče predvajati v računalniških kasetnikih in v napravah za sistem CD, interaktivnih konzolah za TV sprejemnik, ki jih je prvi izdelal Philips.

Vse kaže, da bo postal video CD najbolj razširjen standard videa, ceprav se tekmeči se niso sporazu-

meli o enotnem standardu.

Gre za MPEG, ki pomeni način zgoščevanja video podatkov. Največji problem digitalnega videa so namreč velikosti podatkov. Filmske podatke kodirajo in komprimirajo na CD, od tam jih posredujejo v računalnik ali v video CD player in se le tedaj jih »razberejo«. Kljub vsem mogocim pri-

jemom je na današnjih CD prostora le za 74 minut digitaliziranega filma. Za ponatis filma sta potrebni dve polosci.

Kakovost CD je sicer neprimerno boljša od VHS, zato pa je večina ljudi preveč lena, da bi na polovici filma zamenjala disk. Rešitev je zato HD-CD, na katerega je mogoče nanesti več podatkov. Problem pa je, da se obetata dve različni vrsti High Density CD formata. Philips in Sonny, izumitelja zvočne CD plošče, sta razvila HD CD s 3, 7 gigabytov. Podobnega je izdelala tudi Toshiba, vendar formati med seboj niso povezljivi.

Avtorstvo in digitalni mediji

S pomočjo digitalne tehnologije postajajo audiovizualna dela predmet poljubnih manipulacij in izrab. Avtorstvo in avtorske pravice so ogrožene. Multiplikacija razširjanja njihovih del - satelit, kabel, telefon - povzroča pravno nepreglednost.

V sodobnejših kabelskih razvodih je mogoče spremljati 40 in več TV programov. Večina gospodinjstev ima tudi videorekorderje, CD naprave in računalnike. Razvoj novih prenosnih tehnik in snemalnih naprav, ki jih uvaja zlasti tehnologija digitalizacije in komprimacije slikovnih in zvočnih signalov, omogoča nesluteno izrabo audiovizualnih izdelkov.

Seveda nova tehnologija močno ogroža obstoječe avtorsko pravo, saj omogoča vsestransko spreminjanje in predelavo izvirnikov.

Avtorsko pravo v večini evropskih držav, celo v cedalje večjem številu novih demokracij avtorje za zdaj kar dobro sciti. Doslej je veljalo pravilo, da prejme avtor odškodnino za sleherno izvedbo. Ker pa nekatere TV postaje predvajajo iste programe s pomočjo različnih tehnik (kabel, sateliti), za kar iztržijo cedalje večji prihodek, medtem ko predstavlja uvajanje novih tehnologij za druge le stroške, se vnovič zastavlja vprašanje avtorskih odškodnin.

Mnogi se otepajo multiplikacije plačil. Siri se praksa, da se TV postaje na istih obrazcih in za pavsalne vsote zavarujejo za vsakovrstno izrabo avtorskih del.

Avtorji pa za vsako objavo in uporabo zahtevajo poseben delež.

Nesporno je, da bodo nove tehnične možnosti ponujale se več oblik izrabe. Prihodnji individualni dostopi do podatkovnih bank in video arhivov obetajo velike zasluzke. Zato je izbruhnila prava dirka založnikov in TV ponudnikov, da se pra-

vocasno odkupijo in zagotovijo čimveč avtorskih del, najsi gre za besedila, zvočne posnetke, statične ali gibljive slike in TV programe.

Načeloma avtorji ne bi smeli imeti pridržkov, saj jim bo večje povpraševanje vsekakor v korist, vprašanje je le, ali bodo zaslužili dovolj.

Glede na velika vlaganja, ki jih ima producent pri pripravi filmske ali TV stvaritve, mu po obstoječem pravu pripadajo tudi tako imenovane velike avtorske pravice (licenca za prodajo).

Lastnik filma ali TV

oddaje pa ima tudi pravico - nasprotju z založbo, ki zastopa skladatelja ali pisatelja - da po svoji presoji posega v delo. Doslej so te pravice izkoriščali v znosnem obsegu. Vzrok je bil tudi v tem, da bi bilo pogosto treba spreminjati kar celotno vsebino in inscenacijo. Prizori, ki so bili posneti v določenem kontekstu, navedno niso ustrezali kakšni drugi izrabi. Enako je veljalo tudi za scenarij, ki uživa enako avtorsko zaščito.

Digitalno izdelani filmi in TV oddaje pa so brez velikih vlaganj in spreminjanja podrobnosti takorekoc neomejeno uporabni. Se stavlja jih le zaporedje podatkov, ki ponujajo neslutene možnosti manipulacije različnih estetskih pristopov. Razen tega si je mogoče poljubno izposojati posamezne like, podrobnosti prizorov - in jih uporabiti za kaj povsem drugega. Delo, ki so ga avtorji zastavi-

li kot estetsko celoto, je mogoče poljubno razstaviti na vsoto neodvisnih delcev. Na njihovo uporabo avtorji nimajo nikakrsnega vpliva. Umetniška proizvodnja tako postopno izgublja dušo, saj podatki nimajo domovine in ne priznavajo meje prostora in časa. Podatki so nesmrtni, zato jih je mogoče tudi poljubno kopirati in razširjati. Izvirniki se bodo polagoma porazgubili. Avtor, najsi gre za scenarista ali režiserja, utegne svoje delo najti v povsem spremenjeni podobi. S tem se utegne razvrednotiti tudi vprašanje odgovornosti in avtorstva.

Gotovo bo treba sprico novih tehničnih možnosti pretresti tudi sedanje opredelitve avtorstva, vendar ga bo treba kljub temu bolj zavarovati. Kot obstoječa avtorsko pravna zakonodaja ne sme postati cokla pri uvajanju novih tehnologij, tako je te ne smejo izniciti.

GRČIJA / KRAJA TELEVIZIJSKIH FREKVENC

Konec kaosa v grškem etru?

Med Kreto in Solunom oddaja že blizu 200 televizijskih postaj

Pred petimi leti so v Grčiji ukinili državni RTV monopol, toda z novo pestrostjo na grških frekvencah imajo Grki cedalje manj veselja. Med Kreto na jugu in Solunom na severu oddaja že približno dvesto TV postaj, samo dvanaest pa jih ima za to dejavnost tudi uradno dovoljenje. Vsi drugi so svoje frekvence preprosto ukradli, posledica tega pa je, da nobene postaje ni mogoče gledati brez motenj.

Zdaj si socialistična vlada premierja Papandreua prizadeva napraviti red. Minister za informacije Evangelos Venizelos je predlagal parlamentu osnutek novega zakona o medijih, ki utegne, če ga bo parlament v tej obliki sprejel, v mnogocem spremeniti sedanjo medijsko podobo Grčije. Seveda zakonskemu besedilu večina komercialnih postaj odločno nasprotuje.

Po črki zakona, ki se skuša zgolj uskladiti z evropskimi normami, naj bi odslej oglaševanje omejili na devet minut na uro oddajane programa. Zdaj namreč reklame

predvajajo v neomejenem obsegu. Na posameznih TV programih se zvrsti tudi po tristo reklamnih oglasov na dan. Tako se 90-minutni film pogosto razvelece na dve uri.

Po določilih novega zakona pa bi smeli film prekiniti največ enkrat, in sicer po 45 minutah. Seveda ukrep ogroža doslej neomejene prihodke od predvajanja reklam.

Za politično polemiko utegne poskrbeti zlasti ti isti del zakonodaje, ki omejuje koncentracijo moči v medijih. Po predlogu bi smela pravna oseba oziroma posamezni lastnik odslej imeti v posesti največ 25-odstotni delež

komercialne postaje. Prepovedali naj bi tudi finančno udeležbo pri več kot dveh takšnih postajah. Kdor je delničar na področju medijev, naj v prihodnje tudi ne bi več smel sodelovati pri razpisih javnih del.

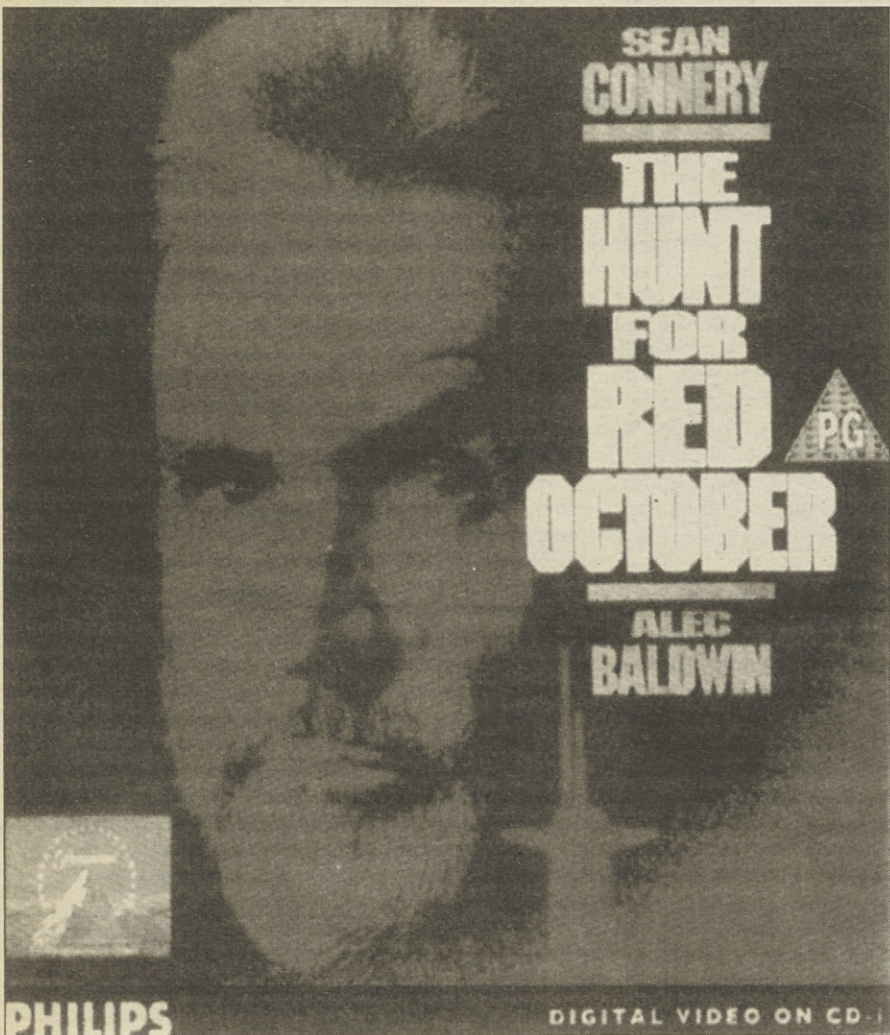
Temu določilu seveda nasprotujejo vsi grški medijski baroni.

Tisk in RTV v Grčiji nadzoruje pol ducata premožnih družin. Gospodarski in publicistični interesi so tesno povezani. Casniki, radijske in TV postaje so orodje, s katerim velekapitalisti sirijo svoj vpliv in interese.

Tako ima družina Vardinojannis, ki je brzkone najvplivnejša v Grčiji, poleg ladijskih družb in rafinerij tudi 40 odstotkov delnic največje komercialne TV postaje Mega, v lasti pa ima tudi TV kanal Star, atensko časopisno založbo, pravkar pa namerava kupiti se več-

no delnic solunske založniške hiše.

Družina ladjarja Alafozosa ima v lasti uglednen atenski jutranjik Kathimerini, najbolj priljubljeno radijsko postajo, TV postajo Skai in 20 odstotkov delnic TV kanala Mega. Tudi podjetniki, ki so odvisni od državnih narocil, so spoznali, da utegne lastništvo v medijih krepiti njihove poslovne interese. Tako je gradbenik Leonidas Bobolas, ki izvaja velika državna infrastrukturna dela, kupil dnevnik Ethnos. Največji grški podjetnik na področju elektronike Sokrates Kokkalis, cigar podjetje Intrakom je največji dobavitelj državnega telekomunikacijskega podjetja OTE, pa je kupil radijsko postajo Flash 961. Ali si bo socialistična vlada sploh upala dregnuti v ta osir, se bolj pa, ali ji bo to sploh uspelo - v to mnogi dvomijo.

RAI 1

6.45	Jutranja oddaja Unomat-tina, vmes (7.00, 8.00, 9.00) dnevnik
9.30	Nan.: Ocetov pes
9.55	Film: Fumo (Kom., ZDA '70, i. R. Howard), vmes (11.00) dnevnik
11.35	Aktualno: Poletna oddaja Verdemattina
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: La signora del West (i. J. Seymour)
13.30	Dnevnik
14.00	Film: Fotoromanzo (kom., It. '86)
15.40	Mladinski variete Solletico-Pocitnice, vmes risanke in nanizanka
18.00	Dnevnik
18.15	Nan.: Alf
18.50	Variete: Poletje v Luna Parku
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Film: Arsenico e vecchi merletti (kom., ZDA '44, r. F. Capra, i. C. Grant, P. Lane), nato aktualne zanimivosti Le migliori chiacchiere della serata
23.05	Dnevnik
23.10	Dok.: Messnerjeve Alpe - Civetta, legenda seste stopnje (6. del)
24.00	Dnevnik, zapisnik, horoskop in vreme
0.30	Videosapere: Filozofija
1.00	Aktualno: Sottovoce

RAI 2

6.30	Nad.: Atto d' amore
7.20	Dok.: V kraljestvu narave
8.00	Protestantizem
8.30	Variete za najmlajše
9.55	Quante storie!, risanke
10.45	Nan.: Saranno famosi
11.30	Nad.: Secrets
11.30	TG2 - 33, rubrika o medicini, 11.45 Dnevnik
12.00	Nan.: L' arca del dott. Bayer
13.00	Dnevnik in vreme
13.40	Variete: Quante storie Disney, risanke
14.15	Nad.: Paradise Beach, 14.45 Santa Barbara
15.30	Dnevnik
15.35	Nan.: La grande vallata, 17.25 Zdravnik med medvedi, vmes (17.20) dnevnik
18.10	Sport in vreme
18.35	Sereno variabile
18.45	Nan.: Hunter
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Risanke: Go-Cart
20.40	Nan.: Ispettore Derrick
21.45	Variete: Se rinasco
23.30	Dnevnik in vreme
0.05	Film: Beba (dram., It. '93, r.-i. L. Massobrio)
1.35	Nan.: Soko 5113
2.30	Roman: Pickwick

RAI 3

6.00	8.30 Jutranji dnevnik
8.30	Videosapere
9.10	Film: Billy jr. del vaporetto (kom., ZDA '28)
11.20	Dok., vrtnarstvo, potovanje po Italiji, dok. EP v skokih v vodo
11.55	Dnevnik
13.30	Nan.: Un nonno quattro nipoti e un cane
14.00	Deželne vesti, dnevnik in vreme
14.30	Sport: smucanje na vodi, 15.10 atletika, 15.30 EP v plavanju, skoki v vodo
17.30	Nan.: Capitan Nice
18.00	Dokumenti
18.45	Aktualno: Mesec branja
19.00	Dnevnik, deželne vesti
20.30	Dok.: V kraljestvu narave (vodi G. Celli)
22.30	Dnevnik, deželne vesti
22.55	Nan.: In famiglia con gli amici
23.50	Variete: Prvomajski koncert
0.30	Dnevnik, pregled tiska, nocna kultura, vreme

RETE 4

7.20	Nan.: Tre nipoti e un nipote
7.45	Nad.: Piccolo amore, 8.30 Il disprezzo, 9.35 Rubi, 10.30 La donna del mistero 2, 11.15 Senza peccato, 12.20 nan. La casa nella prateria, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00	Nad.: Sentieri
15.00	Film: Peccati d' estate (kom., It. '62, i. D. Gray, D. Rocca, M. Carotenuto)
17.00	Nan.: Donne pericolose, 18.00 A cuore aperto, 19.30 moonlighting, vmes (19.00) dnevnik
20.45	Nad.: Perla nera
22.35	Film: Maurice (dram., VB '87, r. J. Ivory, i. J. Wilby, H. Grant, R. Graves), vmes (23.30) dnevnik
1.10	Pregled tiska
1.20	Nan.: Hiša v preriji, 2.10 Nevarne ženske

CANALE 5

6.00	Na prvi strani
9.00	Nan.: Casa dolce casa
9.30	Film: Vacanze sulla Costa Smeralda (kom., '68)
11.30	Nan.: Una bionda per papà, 12.00 Robinsonovi, 12.30 Casa Vianello
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Lezioni private
13.40	Nad.: Beautiful, 14.10 Amarsi
15.00	Nan.: Pappa e ciccia, 15.30 La tata
16.00	Otroska variete
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme
20.25	Variete: Paperissima
20.40	Film: Cadillac Man (kom., ZDA '90, i. R. Williams, T. Robbins)
22.45	Dnevnik TG5
23.20	Nan.: X-Files
0.20	Dnevnik

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
11.25	Zanimivosti o filmu L' isola dell' ingiustizia
11.30	Nan.: Le strade di San Francisco
12.25	Odpri studio, 12.45 Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio
13.00	Otroski variete
15.00	Film: Explorers (fant., ZDA '85, i. E. Hawke)
17.00	Nan.: Magnum P.I., 18.00 Tarzan
18.20	Variete: Bravissima
18.30	Nan.: Hawaii Paradise
19.30	Odpri studio, vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Nati per vincere
20.40	Nan.: Renegade
22.40	Film: Palle da spiaggia (kom., ZDA '88, i. P. Paley, A. Goodwin)
0.45	Italija 1 sport
1.40	Variete: Bravissima
2.00	Nan.: Baretta

TELE 4

13.30	19.30, 21.55, 0.10 Dogodki in odmevi
20.30	Nan.: La legge di McClain, 21.20 Maguy

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
12.00	EP v plavanju
20.35	Film: Dimmi che fai tutto per me (kom., It. '78)
23.30	Film: Zona mortale (krim., ZDA '90)

RAI 3

slovenski program

(poskusna oddaja)

20.25 Risanka: Filip
20.30 Dnevnik

SLOVENIJA 1

09.00	Videostrani
09.30	Malo anglescine, prosim
09.55	Zlati cekin, 3. oddaja
10.45	Znanje za znanje, učite se z nami
11.10	Srečajva se v St. Louisu, ameriski film
13.00	Poročila
13.05	Sportni pregled, ponovitev
15.30	Umetniški večer, ponovitev
	Nasvidenje v naslednji vojni, slovenski film
17.20	Dober dan, Koroska
18.00	TV dnevnik 1
18.05	Radovedni Tacek: Lestev
18.25	O.J.: Stiri deklice v Trevisu
18.40	Kate in Allie, 13. del angleske serije
19.05	Risanka
19.20	Zrebanje 3x3
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.00	Stranski učinki, kanadska nanizanka, 8/13 del
20.45	Razglednice mest: Pariz, angleska dok.oddaja
21.35	Sirjave, evropski magazin
22.05	TV dnevnik 3, vreme
22.20	Sport
22.25	Sova
22.25	Seinfeld, 8/18 del ameriske nanizanke

SLOVENIJA 2

13.00	Euronews
14.50	Utrip, ponovitev
15.05	Zrcalo tedna, ponovitev
15.20	Zakladi sveta: Kolumbija francoski pustolovski kviz, 8. oddaja
16.30	Sova, ponovitev
18.00	TV dnevnik 1, vreme
18.05	Regionalni studio Maribor
18.45	TV avtomagazin
19.15	Poletni smučarski skoki
19.30	TV dnevnik 2, vreme
20.00	Pro et contra
20.50	Moja zgodba: Domnevni storilec, francoska nanizanka
21.40	Kako so snemali Batmana III, amer. dok. film
22.30	B. Roncel izza odra

KANAL A

10.00	Spot tedna
12.15	A - shop, Spot tedna
17.20	Spot tedna, A shop
17.55	Klasicna video glava, ponovitev
18.45	A - shop
19.00	Vreme
19.10	Luc svetlobe, 494. del ameriske nadaljevanke
20.00	Alica v glasbeni deželi, oddaja
20.30	Dežurna lekarna, 40. del spanske humoristicne nanizanke
21.00	Vreme
21.05	Do konca in naprej, slovenski film
22.30	Obalna straza, ponovitev

Koper

16.00	Dunaj:
	Evropsko prvenstvo v plavanju
18.00	Slovenski program: Studio 2 - sport
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik,
19.25	Cakajoc Petra Pana, otroška oddaja
20.35	Poletni ponedeljkov sportni pregled
21.50	Alpe-Jadran
22.15	Vsedanes - TV dnevnik
22.30	Slovenski program
	Sportni ponedeljek
23.00	Dannyjev skrivnostni svet

ORF Avstrija 1

09.00	Ulice San Franciska, ponovitev
09.50	Baywatch, ponovitev
10.35	Vesoljska ladja Enterprisa, ponovitev
11.25	Piramida soncnega boga, ponovitev filma, 1965
13.00	Tiny Toon
13.25	Mila Superstar
13.50	Smrkci
14.05	Ewoki
14.35	Ko so zivali zapustile gozd
15.00	Kremenčkovi
15.35	Vesoljska ladja Enterprise - nova generacija
	Nemi posredovalec
16.20	Baywatch: Brodolom
17.10	Strašno prijazna družina
	Telemanija, 1. del
17.35	Zlata dekleta
18.05	Nenavadni par: Obisk iz Amerike
19.00	Pri Huxtablovih: Jabolko skušnjave
	Cas v sliki, vreme
19.30	Vreme
19.53	Pogledi od strani
20.00	Veleblagovnica, italijanski film, 1986
22.10	Letalisce '75, ameriski film, 1975
23.55	Cas v sliki
00.00	Na svetih tleh, ameriski vestern, 1983
01.25	Strašno prijazna družina, ponovitev
02.00	Vsak dan s Schiejokom, ponovitev
03.05	Dobrodosli v Avstriji
04.55	Gospod Moto in ladjeve, ameriska kriminalka

ORF Avstrija 2

10.25	Iscemo varusko za očeta, nemška komedija, 1957
	Režija: Hans Quest
12.10	Drugačna vprašanja, ponovitev
13.40	EP v plavanju, skoki v vodo; z Dunaja
15.30	Macke, 3. del: Priliznjenska ali zver
16.00	Vsak dan s Schiejokom
17.00	Cas v sliki
17.05	Dobrodosli v Avstriji
18.55	Kuharski mojstri
19.00	Zvezna dežela danes
19.30	Cas v sliki
19.53	Vreme
20.15	Preizkusnja za dedice, nemski tv film, 1994
	Režija: Peter Weissflog
21.10	Tema
22.00	Cas v sliki 2
22.30	Ob pol enajstih, kultura
23.05	Veliki dirigenti: Najpomembnejši dirigenti 20. stoletja
00.35	Ta mračni predmet pozelenja, francoski film, 1977
	Režija: Luis Bunuel
	Igrajo: Fernando Rey, Carole Bouquet in drugi
02.15	Pogledi od strani, pon.

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.05 Radio plus; 9.35 Turistični napotki; 10.30 Pregled slovtiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice; 14.30 Poslovne informacije; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Varnostna kultura; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Zaplesite z nami; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Sansoni; 23.05 Nokturno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.40 Koledar prirediteljev; 9.35 Popevki tedna; 11.00 Ekološke teme; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 14.00 Drobtičnice; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.50 Šport; 18.00 Študentski rock; 19.30 Ameriška country lestvica; 20.00 Popularnih 40; 22.20 V soju žarometov.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasbeni ponedeljek; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Divertimento; 16.45 Enciklopedija Slovenije, 17.00 Nove glasb. generacije; 18.05 Slov. glasbena ustvarjalnost; 19.30 Operni koncert; 20.30 Biennale sodobne glasbe; 23.55 Lirični utrineki.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika, 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.15 Na rešet; 9.00 Servisne informacije; 9.10 Glasb. rubrika: Od vrha do dna; 9.50 Odgovori na vprašanja; 10.45 Kviz rubrika; 11.00 V podaljšku; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej... kontaktna odd.; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Parlamentarna kronika; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Poletni bla-bla radio; 21.00-24.00 Glasbeni izbor.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prireditelje; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbirali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Edig Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Anni 60, ma non li dimostro; 11.30 Aktualnosti; 11.45 L' intervista; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 D'altro canto; 18.00 Bootleg; 18.45 Villa Ut; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 10.15, 13.15,

14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.00 Horoskop; 7.35 Vreme; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC novice; 12.15 Novinarjev gost; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.00 Alpetour-Remont; 16.10 Spoznajmo se; 16.25 Nagradna uganka; 19.25 Vreme; 20.00 Glasbeni kviz; 22.00 Sršenovo gnezdo.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije o zaposlovanju; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 12.40 Pometamo doma; 13.00 Pesem tedna; 13.20 Črna kronika; 13.40 Pometamo doma; 14.30 Točke, metri, sekunde; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Terenski studio; 18.10 Vsakdo svoje pesmi poje; 19.30 Večerni pr. -Glasbena odd.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniature; 10.05 Šport; 11.45 Info servis; 12.10 Mali oglasi; 13.00 Pod Persko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Zeleži ste; 18.00 Pokličite 101555; 20.00 Sotočje.

Radio Študent

0.00 RoboKak udarjal; 11.00 Radio Študent smo ljudje!; 14.00 Recenzije & Napovedi (podlistki U. Eca); 15.00 OF; 17.00 Čudoviti svet zlobe in nasilja; 19.00 TB; Romancas; 20.00 Alter, Garbage-Rock, Fonkura, Ropotarnica; 24.00 Reprize.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Iz Četrkovih srečanj; Dr. Dorce Sarđoč; 8.35 Slov. glasba, vmes (9.15) Pravljici knjičec; 10.10 Koncert: Simf. orkester Slov. filharmonije; 11.30 Odpri knjižga: Mesto v zalivu (B. Pahor, r. M. Kravos, 19.), nato orkestralna glasba; 12.00 Dogodivščine v Grand Canyonu, nato Country glasba; 12.40 MPZ Vasilij Mirk; 13.20 Kmetijski tednik; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Literarne podobe; 15.00 Poletni mozaik; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Ena se tebi je želja splohila; 18.35 Revival; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 11.00 Horoskop; 12.45 VZ-PI-ANPI (pon.) Samo za Vas, Ostali Trst- L'altra Trieste; 18.00 Tedenski sportni komentar.

Radio Koroška

18.10-19.00 Bekstanj; Turizem določa utrip življenja.

ČLOVEKOVE PRAVICE NA KITAJSKEM

Nepoštena sojenja, mučenja v zaporih in prisilno delo

Amnesty International je lani zabeležila kar 1791 izvršenih smrtnih kazni

Danes se v Ljubljani končuje 22. zasedanje Mednarodnega sveta organizacije Amnesty International. To je ugledna mednarodna organizacija za zaščito človekovih pravic. V svetu ni države, ki bi povsem spoštovala človekove pravice. Države se razlikujejo le po stopnji spoštovanja pravic in po tem, koliko so odprte za pripombe in opozorila mednarodnih organizacij za varstvo človekovih pravic. Amnesty International med kršitelji pogosto omenja Kitajsko.

Vsak dan, in sicer 24 let, je zaprti tibetanski menih Pal-den Gyatso, ceprav so ga mučili s »tusi« vrole vode ali s 7000-voltnimi električnimi soki v ustnice, »nadlegoval« svoje mucitelje z enim in istim vprašanjem: »Kje je moja zapestna ura, ki ste mi jo ukradli. Hocem jo nazaj!«

Za Gyatso je zapestna ura tako postala simbol kljubovanja. Kot sam pravi, mu je pomenila preživetje. Ni hotel sprejeti tega, da so mu jo ukradli, kakor tudi ni hotel sprejeti vseh krutosti, ki so jih njemu in drugim Tibetancem prizadejali kitajski mucitelji. 24 let mučenj pa je kljub vsemu pustilo težke posledice. Zaradi električnih sokov so mu izpadli zobje. Po številnih udarcih po glavi, in se posebej po ušesih, pa je popolnoma oglusel.

»Tudi ko so mi dali elektrodo v usta, sem čutil, da zmagujem, ker nisem umrl. Vedel sem, da če ne bom umrl, bom lahko povedal svetu, kaj se dogaja v tibetanskih zaporih.« Prav tako je vedel, da njegove besede ne bodo zadostovale za prikaz grozot, ki se dogajajo za zidovi zaporov. Zato je takoj, ko so ga leta 1992 izpustili iz zapore Drapchi blizu Lhase, naskrivaj začel zbirati denar. Nagovarjal je paznike v zaporu, da mu prodajo razne instrumente in opremo za mučenje. Ko je nabral dosti dokazov, se je skupaj s prijatelji odpravil na zelo tvegano pot - kupljeno opremo je iz Kitajske pretihotapil preko Nepala, do katerega je čez Himalaje hodil več kot dva tedna. Njegov napor je bil poplacen, povabili so ga, da govori v britanskem parlamentu, kjer je razkril številne grozljive zgodbe, ki jih je doživel med

24-letnim v zaporom.

Kljub njegovemu pričanju in zgražanju politikov iz zahodnih držav se stanje človekovih pravic na Tibetu in drugod na Kitajskem ni čisto nič izboljšalo. V prvem četrtletju letosnjega leta so tako na Tibetu aretirali najmanj 123 ljudi, vključno s 50 redovnicami in 68 menihi, samo zato, ker so se udeležili miroljubnih demonstracij za osamosvojitve Tibeta.

Na podeželju, na primer v okrajih Penpo Lhundrup in Medro Gonkar, policijske racije po samostanih redno spremljajo množične aretacije. Tako imenovane »delavne ekipe« pa hodijo po samostanih in prepričujejo menihe, naj se ne udeležujejo demonstracij za osamosvojitve Tibeta.

V Lhasi, glavnem mestu Tibeta, so februarja in marca letos med miroljubnimi demonstracijami za osamosvojitve Tibeta aretirali 31 redovnic in osem menihov. Tako so na primer 20-letnega meniha Pasanga in 22-letnega Ngodrupa aretirali in ju hudo mučili, tako da po pričevanjih Pasang ni mogel stati na nogah in je imel hude bolečine v hrbtu. Zakaj je do aretacije sploh prišlo, meniha nista uspela zvedeti, zagrozili pa so jima, da bosta se huje kaznovana, če bosta poročala o tem, kaj se jima je zgodilo.

Šest let po Tienanmenu: vedno več kršitev človekovih pravic

Zapiranje tibetanskih menihov - po mnenju AI so večinoma zaporniki vesti - je le eden od problemov, ki jih ima AI v zvezi s Kitajsko. Medtem ko je na tisoče zapornikov vesti iz prejšnjih let se vedno zaprtih, je prišlo do več sto novih samovoljnih

aretacij. Nepoštena sojenja, mučenje in grdo ravnanje z zaporniki so na Kitajskem se vedno vsakdanji pojav.

Sest let po junijskem prodemokratskem protestu na Trgu nebeskega miru, v katerem je kitajska vojska ubila več sto neoboroženih civilistov, kitajske oblasti se vedno niso začele javne preiskave, ki bi razkrila okoliščine pobojev, in na osnovi katere bi lahko sodili odgovornim za hudo kršenje človekovih pravic. Namesto tega oblasti prikrivajo dejstva ter ustrahujejo in grozijo družinam žrtev pokola na Tienanmenu. Vlada te proteste se vedno imenuje »protirevolucionarni neredi« in s tem skusa opravičiti aretacije številnih ljudi, ki so se vedno žrtve kršenja človekovih pravic.

Mučenje in grdo ravnanje z zaporniki je se vedno močno razširjeno. Veliko zapornikov je resno bolnih - zaradi neprimernih pogojev v zaporih, slabe prehrane in medicinske

oskrbe. Med primeri mučenj, ki so znani AI, je veliko disidentov, ki tožijo zaradi slabe ravnanja v taborišcih za prisilno delo, kjer odslužujejo kazni, imenovane »prevzgojitev skozi delo«. Eno takih pričevanj prihaja iz zapore Guangzhou številka 1 (provinca Guangdong), kjer zapornike nenehno mucijo in so obremenjeni delati 14 ur na dan. Po pričevanju Chen Pokonga, aktivista za demokracijo, zaporniki čez dan delajo v kamnolomu, ponoči pa izdelujejo umetne rože, ki so namenjene za izvoz. »Zaporniki, ki delajo malce počasneje, nadzorniki in vodje delovnih ekip, ki so tudi sami zaporniki, brutalno pretepejo. Tolčejo po njih, dokler ne oblezijo nezavestni v svoji lastni krvi.« Cheng Pokong v pismu, ki ga mu je uspelo pretihotapiti iz taborišča, piše, da je bil tudi on že nekajkrat žrtev hudega pretepanja. Dodal je se, da morajo hudo ranjeni in bolni

zaporniki prav tako delati.

Tong Yi, ki je blizu enemu vodilnih disidentov Wei Jingsengu, sta pretepli dve sozaprornici, ker se je pritožila upravniku taborišča zaradi predolgega delovnega časa. V odgovor so jo naslednji dan se nekajkrat pretepli, tokrat kar deset sozaprornic.

Smrtna kazen

Smrtno kazen na Kitajskem redno uporabljajo. Kitajski pravni strokovnjaki pravijo, da trenutno 65 kaznivih dejanj kaznujejo s smrtjo.

V lanskem letu je AI zabeležila 2.496 izrečenih smrtnih kazni in 1.791 izvršitev le-te, vendar verjame, da sta ti številki v resnici mnogo višji. Čeprav kitajski mediji o izvrševanju smrtnih kazni redno obveščajo javnost, statističnih podatkov ne objavljajo in večinoma so državno skrivnost.

AI je že dolgo zaskrbljena zaradi širokega področja kaznivih dejanj, ki se kaznujejo s smrtjo. Prav tako jo skrbi uvedba zakonodaje leta 1983, po kateri lahko izvedejo smrtno kazen tudi po hitrih sojenjih.

Veliko kaznivih dejanj, ki se kaznujejo s smrtno kaznijo, je nenasilnih. V zadnjih nekaj letih je zabeležena rast izvajanja smrtnih kazni zaradi gospodarskih prestopkov, kraje in tihotapljenja mamil. Med takimi primeri sta dva kmeta iz province Henan, ki sta bila usmrčena zaradi kraje 36 krav, ki so vredne približno 9.300 ameriških dolarjev. Dvanajst ljudi je bilo julija lani v Sanghaju usmrčenih zaradi kraje avtomobilov.

Veliko ljudi je bilo obsojeno na smrt ali tudi usmrčenih zaradi korupcije, prevare in drugih gospodarskih kaznivih dejanj. Čeprav uradni podatek o številu usmrčenih zaradi tihotapljenja mamil AI ni dostopen, so kitajske oblasti objavile, da je bilo lani samo v provinci Yunnan ubitih 466 prekupevalcev.

Velikokrat smrtno kazen izvršujejo na javnih mestih pred občinstvom (na primer

na stadionu). Tako je bilo septembra lani v Jinjangu v provinci Hainan ob javni usmrtitvi navzocih deset tisoč ljudi. Med taksnimi javnimi usmrtitvami imajo obtoženci rokena zvezane na hrbu in na sebi nosijo table, na katerih je napisano njihovo ime in vrsta kaznivega dejanja.

AI je prav tako zaskrbljena zaradi dejstva, da organe usmrčenih uporabljajo za transplantacije. To namreč predstavlja glavni vir organov. Zakoni, po katerih morajo dati sorodniki usmrčenega privolitev za takšno dejanje, se le redko upoštevajo. Po mnenju AI so se posebej ponizujoči zdravstveni pregledi obtožencev pred usmrtitvijo, s katerimi ugotavljajo, kateri organ bi se dalo uporabiti po njegovi smrti. Po mnenju AI je čas usmrtitve pogostokrat odvisen od potrebe po organih.

Priporočila

V najnovjšem, 40 strani obsegajočem poročilu AI o stanju človekovih pravic na Kitajskem šest let po Tienanmenu je navedenih tudi šest točk priporočil kitajski vladi za zmanjšanje kršenja človekovih pravic. Predvsem je pomembno, da Kitajska izpusti vse zapornike vesti, se enkrat pregleda primere političnih zapornikov in jim da možnost vnovičnega sojenja, ki bo potekalo v skladu z mednarodnimi standardi za poštena sojenja.

Kitajska bi prav tako morala zaceti neodvisno in javno preiskavo o pobojih neoboroženih civilistov in protestnikov v Pekingu po 4. juniju 1989 in privesti pred sodisce odgovorne za te poboje.

Trebna bi bilo uvesti zaščitne ukrepe, s katerimi bi preprečili mučenje in slabo ravnanje z zaporniki. Ker AI odločno nasprotuje smrtni kazni, priporoča Kitajski vladi, naj ustavi vse usmrtitve, pomilosti zapornike, obsojene na smrtno kazen in začne prenevljati zakonodajo v smeri popolne ukinitve smrtnih kazni.

Dean Zagorac

Ideologija je zanj pomembnejša od človeka

V zgodnjih filmih je »zidal« državo iz človeka, zdaj pa mu je važnejša država

Ko je Lordan Zafranović marca govoril o svojem najnovejšem filmu *Kronika 20. stoletja*, je seveda govoril o Dubrovniku in fašizmu, ki je doletel mesto. Dejal je neka-ko takole: Ko smo pregledali dokumentarne posnetke vkorakanja Nemcev, Italijanov in končno partizanov v Dubrovnik, smo na Stradunu v vsaki od teh situacij opazili pet znanih Dubrovčanov. Stali so vsak na svojem, vedno istem mestu, gledali in čakali. Posnetkov usode ljudi in mesta Zafranović seveda ni razumel kot argument, da so Dubrovčani fašisti. Govoril je preprosto o nečem, čemur socialni psihologi pravijo gregarni motiv.

Nekaj podobnega, čeprav brez dokazov v obliki filmskih posnetkov, je povedal nekdanji sarajevski pesnik, ki ga zdaj predstavljajo kot »srbskega domoljuba«. Na pesniškem nastopu v Beogradu je namreč dejal, da mu ni jasno, zakaj v svetu menijo, da Srbi napadajo Sarajevo, ker to, prvič, ne drži, saj tisti v Sarajevu ubijajo in razbijajo sami sebe, in drugič, ker se Srbi samo branijo, saj so Sarajevčani leta 1941 množično sli na ulice in pozdravili Nemce. Srbi naj bi se tudi zdaj borili proti fašizmu, kot so se borili leta 1941. Pesniku je ime Rajko Petrov Nogo. Njegov problem je v naslednjem: Zafranović je videl tisto, kar je videl, to mu je tudi uspelo dojeti in pojasniti. Nogo tega ni videl, je pa trdil, da je tako. Težava je v tem, da človek ne ve vedno, kaj je videl - dokler ne mine določen čas, merljiv tudi z leti, veliko videnega in doživetega sploh ne spoznamo. Zlasti tega, da smo enako odgovorni za to, kar gledamo, kot za to, kar delamo. Ali povedano drugače: umetnik je hotel zajeti vojno, pa je vojna zajela njega - in to je stara zgodba.

Amerika je imela Ezro Pounda, ki je pisal cudovite pesmi in se jasno in glasno zavzemal za amerisko podporo Hitlerju. Norveška je imela nobelovca Knuta Hamsuna, ki je bil že med 1. svetovno vojno gorec germanofil. Pričakal je Hitlerjev prihod na oblast in do konca ostal njegov zvest privrženec. Po vojni so mu Norvežani s tovornjaki in vozovi vračali njegova dela. Kot kvizlinga ga je Norveška obsodila na krajšo zaporno kazen, s katere se je vrnil z rokopisom knjige Po stezah, zaraslih v travo. V njej je skušal opravičiti svoje vedenje med vojno ter izdajo svojih rojakov in države.

O fašizmu Slovencev, Hrvatov in Bosancev

Veliko slabše skuša to storiti tudi Nogo, enako pa je v Cannesu storil Emir Kusturica s trditvijo, da v mestu, ki je bilo nekoč njegovo, popolnoma upravičeno ubijajo ljudi, ker ti ne dovolijo, da bi jih spremenili v kaj drugega kot to, kar so bili, in hočejo živeti neko drugo, tuje, ne pa svoje življenje. Tudi Kusturica je govoril o posnetkih mariborskih ulic, na katerih so množice docakale nemške okupatorje, kar je po njegovem mnenju dokaz slovenske fašistoidnosti, posnetki s sarajevskih in zagrebskih ulic pa dokaz bosanske in hrvaske. Kot da bi se ljudje zbirali na ulicah, po katerih koraka okupator, samo zato, ker so veseli... So tudi takšni, kar je razvidno iz dokumentarnih filmov, o katerih je govoril Zafranović, in iz posnetkov z mariborskih in zagrebskih ulic - sarajevskih posnetkov, če obstajajo, Nogo in

Kusturica nista videla, sicer bi jih izrabila - ki se obnasajó tako, kot da bi bili na lastnem pogrebu. Na pogrebu svoje svobode in svoje države, ker so prišli oboroženi ljudje, ki bi njihovo mesto in državo najraje stlacili v pepelnik svojega oklepnega avtomobila, kot počnejo danes s Sarajevom in Bosno; ko Čečenijo spreminjajo v kupe trupel, pepela in ruševin.

Uničevanje, smrt, ubijanje z vsemi vrstami orožja, umiranje od lakote, bolezni in prehladov - organizem tako oslabi, da ne more premagati niti navadnega kihanja - so alibi »borcev za Jugoslavijo«, kakršen je Kusturica, da bijejo svojo bitko do zadnjega Bosanca, če je treba, tudi do zadnjega Slovenca in Hrvata. Kot sta se Pound in Hamsun zavzemala za Hitlerja do poslednjega Zida, Slovana, Poljaka, če je treba, tudi Francoza, Angleža ali Američana.

O taksnih ljudeh je Mesa Selimović v Trdnjavi zapisal: »Cudovit človek bo, če mu ne bo uspelo to, kar si zeli, strasen, če mu bo uspelo... Nasprotoval bo nasilju in ga vpeľjal v imenu svobode. Zdaj se zavzema za svobodo, pa jo bo zadušil v imenu oblasti...«

Tragedija umetnika - za Pounda, Hamsuna in Kusturico nihče ne more reči, da niso umetniki - se začne v trenutku, ko svojo umetnost izrabí in prek nje človeka spreminja v objekt zgodovine, ne pa v subjekt in kreatorja, ko ga prikazuje (ali tolmači) kot enodimenzionalnega in reduciranega pripadnika skupine (nacionalne, verske, ideoloske), privrženca (ne pa zrtev) taksne enodimenzionalnosti, taksnih zamisli in ljudi, ki so se razglasili za njene avtorje, nosilce, uresničevalce, novoveške mesije, za katere so ljudje samo figure na sahovnici zgodovine. Nesreča je v tem, da sta za partijo saha, zlasti zgodovinsko, potrebna dva igralca, to pa tisti, ki začenjajo taksne grozljive sahovske partije, pozablajo. Menijo, da je treba potegniti uvodne poteze (streljati, pozigati, ubijati in rušiti), ne da bi se pri tem ozirali na to, koliko tragedij se bo zgodilo do zadnje poteze. Porusili so državo, zgrajeno na idealih, ki so bili tolikokrat zlorabljeni, da si ni več zaslužila življenja - da bi zgradili svojo, po svojem modelu, v skladu s svojo zamisljo. Ze četrto leto skušajo vse, ki se z njimi ne strinjajo in hočejo ostati ljudje, spremeniti v pepel. S tem so začeli v Sloveniji, nadaljevali na Hrvaškem in v Bosni pokazali vso monstroznost svojih ravnanj. Zavedajo se - in Kusturica se kot privrženec te zamisli tega dobro zaveda - da se ne Bosne ne Čečenije ne da zavzeti s silo, mogoče ju je samo uničiti. Vse to se meri z milijoni človeških usod, ki se strnejo v kratko no-

vinarsko poročilo o ljudeh, ki lovijo ljudi, o gnusni vojni in žrtvah..., ki čakajo nekega drugega Kusturico, ker sedanjí z njimi spretno manipulira, spreminja umetnost v manipulacijo z občinstvom, vedno željnim tragedije (tuje) in srečnega konca (svojega). V tem je umetniška perverzija, ki se zaradi svojega fizičnega izida spreminja v alibi in opravičilo za vse smrti, pustošenja - in v tem je podobnost med Poundom, Hamsunom in Kusturico.

Kaj imajo skupnega Pound, Hamsun in Kusturica

Paradoks - samo navidezen - je v tem, da sta bila Pound in Hamsun fašista in tega nista skrivala, medtem ko se Kusturica razgláša za borca proti fašizmu, ki - po njegovem mnenju

institucij in organiziranega javnega mnjenja je fašizem v Ameriki minil kot kratka epizoda, katere vrhunec je bil čas McCarthyjeve strahovlade, ko je bila vojna že dobljena, fašizem pa - tako so vsaj menili - pokopan. Hamsun je postal fašist iz podobnih ekonomskih in drugačnih socialnih vzrokov. Pisatelj in nobelovec je z cel kot nosač oglja, čevljarski vajenec, trgovski pomočnik, bil je tudi učitelj in tajnik policijske postaje. Izhajal je iz tiste socialne plasti - sociologi jo imenujejo lumpenproletariat - iz katere je Hitler novacil »rjave srajce« in SS, iz katere so vsi diktatorji dobivali svoje privržence, pripravljene na brezpogojno poslušnost, ne glede na brutalnost, s katero je treba poslušnost dokazati.

kakšno zvezo ima to z njegovim (anti) fašizmom?

Kusturico je naredil Abdulah Sidran

V filmih Dolly Bell in Oče na službeni poti, posnetih po scenarijih Abdulaha Sidrana, je ista igralska ekipa kot v filmu Podzemlje uspešno uresničila režiserjevo oziroma scenaristovo videnje človeka v totalitarni družbi, njegov poraz ali prilaganje, izigravanje te družbe ali tekmovanje z njo. V obeh filmih je človek preživel in premagal sistem. V prid tezi, da Kusturica za svoje filme izbira umetnike in ne privržence idej ali politične somisljenike, prica zasedba ljudi v njegovih filmih, kjer nastopajo Bosanci in Hrvati, Bosanci in Hrvati, Slovenci in Hrvati, Srbi in Makedonci,

k ekipi, ki je uresničila njegove najuspešnejše filme, saj je lahko samo tako, z zbiranjem ljudi, ki brezpogojno uresničujejo njegove zamisli, izpeljal umetniško transformacijo, ki se je spremenila v manipulacijo s človekom in resnico. Namesto da bi - kot v Dolly Bell in Očetu... - iz človeške usode »zidal« državo in vse, kar državo obeležuje kot represivno, totalitarno ali človekovo, v Podzemlju ideja države in naroda prevlada nad človekom in je pomembnejša od njega. V razmerju do države in naroda je človek nič, država in narod pa vse, Kusturiceva država in narod imata pravico, da človeka ubijata v nenehni vojni proti drugi (drugim) državi in narodu, ker je drugačna, ker tam ljudje niso ljudje, temveč fašisti. Kusturica

Kusturica je v svojem Podzemlju videl balkansko tragedijo zelo po svoje

- vlada v Bosni, Sloveniji, na Hrvaškem. Proti temu fašizmu se bori, toda ne v Bosni, Sloveniji ali na Hrvaškem, pač pa iz Beograda, Srbije. Paradoks obstaja samo na prvi pogled. Ezra Pound je - skupaj z Ameriko in v njej - doživel »črni tore« leta 1929 prav v času, ko je Hitlerjeva zvezda vzhajala in se blizala oblasti, ko je Amerika samozadovoljno živel v svojem izolacionizmu, ki se je končal z gospodarskim zlomom, Nemčija pa je zaradi podpore kapitala in ljudi, kot je bil American Joe Kennedy, veleposlanik v Angliji, postala ekonomski gigant. Hitlerja se je predstavljali kot sposobnega in učinkovitega politika, ki ga je treba podpreti. Pound, razočaran nad neučinkovitostjo ameriške administracije, si je za ideal izbral Nemčijo, zelel si je gospodarsko močno Ameriko po nemškem modelu. Za kaj taksnega je Ameriki manjkal Hitler, taksnega vojde pa brez fašizma ni. Samo zaradi močnih demokratičnih

Združitev ekonomske moči kapitala in brezpogojnega gospodarjenja nad človeškimi življenji, ki ga omogoči represivni aparat, ustvarjen iz vrst lumpenproletariata, je temelj vsakega totalitarizma.

Kusturica trdi, da je antifašist in Jugoslovan. Da so Jugoslavijo razbili (slovenski, hrvaški, bosanski) fašisti in da ti fašisti tako, kot so pričakali Hitlerja leta 1941, tudi danes nadaljujejo njegovo delo. Temu pa se upirajo ljudje, ki so po njegovem mnenju največ žrtvovali za Jugoslavijo in se seveda z vsemi sredstvi upirajo novemu fašizmu, ki ga Kusturica »razkriva« s svojo umetnostjo. O tej njegovi intelektualni in umetniški usmeritvi ne gre dvomiti, to dokazuje tudi s svojimi izjavami in filmi. Arizona Dream, posnet v Ameriki, vsem dolarskim milijonom navkljub ni bil uspešen. Drugi filmi na iste teme, posneti z isto ekipo, so dobili vse - razen oskarja. Zakaj je tako in

Zidje in Romi. Toda teza drži le na prvi pogled, saj danes ta argument v nacionalno pluralnih ekipah številni uporabljajo za metanje peska v oči. Kusturica in uporabniki podobnega, enako enodimenzionalnega argumenta, ustvarjajo zasedbe ljudi in imen, ki so brezpogojno pripravljeni uresničevati njihove zamisli o svetu in ljudeh. Od tod tudi njegovo slovo od Sidrana, ki je iz njega »naredil« umetnika. Kusturica ni »naredil« Sidrana; bilo je ravno nasprotno. V Dolly Bell in Očetu... je Sidran govoril o človeku v družbi, Kusturica pa v Podzemlju govori o državi, narodu in vojni. Človek je samo statist. Ideologija je postala pomembnejša od človeka in zato se Podzemlje začena z dokumentarnimi filmskimi posnetki kot »objektivnim« pricevanjem o ljudeh, pri čemer se ta dokumentarnost spremeni v manipulacijo - ne z državo ali narodom, temveč s človekovo svobodo. Zato se je Kusturica vrnil

postaja bog, ki kroji svet in človeško usodo po svoji podobi - v nasprotju s Poundom in Hamsunom, ki nista znala ali hotela manipulirati s svojo umetnostjo. Do vrhunca mu je uspelo združiti umetnost in politično manipulacijo - ne z ljudmi, ki igrajo v njegovem filmu, pač pa z občinstvom, ki bo film gledalo.

Pound in Hamsun sta se samo razčlovečila, nista pa se postavila za božanstvi. Kusturica pa ni samo razčlovečil sebe, temveč je razčlovečil in spregledal človečnost, človeka pa pokopal pod plazom marljivo zbranih dejstev, števil in podatkov. Pri tem in zaradi tega gledalci ne morejo niti slutiti, kakšna je usoda okrvavljenih, izmučenih, trpečih zrtev. V najboljšem primeru jih prikazuje kot »nujno gnojilo svetovne zgodovine«. Pounda in Hamsuna so nehali prebirati, ju moralno obsodili in prezrli. Bodo razčlovečenega Kusturico se dolgo gledali? **Zoran Odic**

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA

Danes, 21. avgusta, bo ob 20.30 v ljubljanskih Križankah koncert klasične glasbe. Nastopil bo Litovski nacionalni simfončni orkester z dirigentom Jouzassom Domarkasom. Solist: Mstislav Rostropovic (na sliki desno), violoncelo. Program: Sibelius - Simfonijska št. 2 v D-duru, Dvorzak - Koncert za violoncelo in orkester v h-molu, op. 104.

TRNFEST 95 KUD FRANCE PREŠEREN

Jutri, 22. avgusta, bo ob 21. uri v KUD predstavitev interaktivnega radia Macadam Musak, ki ga vodi Christian Vanderborghet s skupino Code Public iz Pariza. Program bo neposredno prenasal Radio Student. Zamišljal in organizacija - Institut Egon March, sola MUU.

V sredo, 23. avgusta, bo ob 21.30 v KUD video projekcija na veliko platno VisonTeleVision - evropski ter ameriški glasbeni in art video. Izbor iz programa švicarskega lokalnega TV kanala ZÜRI iz Zürich.

Koproducenta Trnfesta '95 sta OSI - Slovenija in SOU Ljubljana, podprla pa ga je tudi Mestna občina Ljubljana. Za vse prireditve je vstop prost!

CELJE

PROGRAM ABONMAJSKIH PREDSTAV V SEZONI 95/96:

VELIKI ODER:

1. Drago Jančar: HALSTAT, režija Franci Križaj
2. Jean Anouilh: SKUSNJA, režija Dusan Mlakar
3. W. Shakespeare: OTHELLO, režija Vito Taufer
4. Jean Genet: BALKON, režija Damir Zlatar-Fray

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi - Dvorana Tripovich
Mednarodni festival operete 1995
Blagajna gledališča Verdi bo zaprta do 12. septembra. Od tega datuma dalje bodo na razpolago novi abonmaji in eventuelne rezervacije preostalih prostih mest.

Grad sv. Justa - Kino
Danes, 21. t.m., ob 21.00 - »La carica dei 101« (1961-1994), režija Wolfgang Wainwright.

REPEN - Kraska ohcet

V sredo, 23. t. m. se bo ob 20.30 v Kraskem muzeju v Repnu, s spletom zenitovanskih pesmi in melodij »In mi se zenimo prepevajoc«, uradno začela letošnja Kraska ohcet.

KOROŠKA

VELIKOVEC

Na Vobrah: danes, 21. t.m., ob 20.30 - Koncert Big band Velikovec.

OSOJE

v Stolnici - Karantansko poletje: v soboto, 26. t. m., ob 19.30 koncert Komornega orkestra Slovenicum.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

NATECAJ ZA ENOSTRANSKI CRNO-BELI STRIP

Zazelena oziroma prednostna tematika je boj proti fašizmu, rasizmu, etnični in nestrpnosti do »drugacnih« ipd. Stripi naj bodo v izvirnem jeziku, s priloženim prevodom v angleščino (za podnapise). Avtorji dvanajstih izbranih stripov bodo prejeli nagrado v vrednosti 100 nemških mark, njihovi stripi pa bodo objavljeni v eni od naslednjih izdaj Stripburgerja. Avtorji, katerih dela bodo objavljena, bodo prejeli tri brezplačne izvode. Nacrtnjeje tudi razstavo vseh prispelih stripov, zato avtorje prosijo, naj posljejo originale, ki jih bodo po razstavi dobili nazaj. Rok za oddajo del je 1. oktober. Stripe posljite na naslov Ljubljana, Keršnikova 4, soba 412, s pripisom »ZA ANTINAZI NATECAJ«, vsak tork in četrtek od 12. do 14. ure dobite vse informacije na telefonu 061/319 662.

POLETNA LIKOVNA SOLA (nadaljevalna)

(Rogaška Slatina, od 19. do 27. 8.) Namenjena je likovnikom, ki bi radi izpopolnili svoje znanje. To je intenziven osemnedevni tečaj, kjer se udeleženci ne ucijo risati, pač pa predvsem s crto izraziti to, kar vidijo. Izhodišče je risanje geometrijskih teles v prostoru, nato pa risanje cloveske figure, ki je najprimernejša za raziskovanje vecine likovnih problemov.

Program obsega praktični in teoretični del. Celodnevnomu risanju bodo sledila predavanja in ogledi filmov iz zgodovine umetnosti ter predstavitev likovne ustvarjalnosti. Informacije: Zveza kulturnih organizacij Slovenije, Stefanova 5, Ljubljana. Tel. 061/1259355, 1262083.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

»Musei di sera« (Večer v muzejih)
Jutri, 22.8., ob 20. uri bo dr. Lorenza Resciniti predavala o zbirki Antonina Rusconija in Odinee Opulich, ki jo hranijo v muzeju. Predvajali bodo film »Un anno di scuola« (Italija 1977), režija F. Giralidi. V torek, 29. t.m., ob 20.00 v mestnem muzeju Morpurgo (Ul. Imbriani 5) bo dr. Loren-

za Resciniti predstavila kip Napoleona Bonaparteja Antonia Canove. Predvajali bodo tudi film »Maria Walewska« (ZDA 1937) in »La bella e la bestia« (ZDA 1992).

GLASBA SLOVENIJA

VEČERI KOMORNE GLASBE NA OTOKU, BLEJ

Danes, 21. avgusta, bo ob 20. uri v cerkvi na otoku koncert klasične glasbe. Nastopajo: Primož Kerstajn, klavir, Matjaz Surc, flauta, Jaka Jerasa, vokal.

ROGAŠKO GLASBENO POLETJE

ROGAŠKA SLATINA

Danes, 21. avgusta, bo ob 20.30 v zdravilski Kristalni dvorani koncert klasične glasbe. Nastopata: Slavko Zimsek, violina, Hinko Haas, klavir. Program: Schnittke - Suita in starem stilu, Pastoral, Balet, Menuet, Fuga; Grieg - So-

nata, op. 45; Maticic - Air, Nocturne; Prokofjev - Pet melodij, op. 35; Nin - Andaluzijska, Deklica iz Katalonije, Deklica iz Mursije.

AVDITORIJ, PORTOROŽ

Jutri, 22. avgusta, bo ob 21. uri v avditoriju koncert zabavne glasbe s skupino Cuki. Potekal bo tudi predizbor za miss Slovenije.

FESTIVAL, LJUBLJANA

Jutri, 22. avgusta, bo ob 20.30 v Franciscanski cerkvi v sodelovanju s festivalom Radovljica koncert komorne glasbe. Nastopil bo ansambel za staro glasbo Hortus Musicus iz Talina. Z avtentičnimi instrumenti in kostumi bodo

Nocoj bodo na Festivalu računalniške umetnosti v Mariboru odprli dve razstavi:

-ob 11. uri v otroškem razstavišču
Avtobusna postaja, Mlinska 1,
razstavo računalniških grafik (na sliki)
petošolcev OŠ Milana Šuštersiča,
Ljubljana;

-ob 19. uri v razstavnem salonu
Ročovski trg instalacijo Kokon Darija
Kreuha in razstavo računalniških
grafik Vojka Pogačarja

predstavili renesančno in zgodnjebaročno glasbo. Program: Michel Praetorius, Orlando di Lasso, Pierre Phalese, Pierre Attaingnant, Francesco Bendusi.

V sredo, 23. avgusta, bo ob 20.30 v Franciscanski cerkvi koncert klasične glasbe. Nastopil bo kvartet Berlinske filharmonije: Daniel Stabrawa - 1. violina, Christian Stadelman - 2. violina, Neithard Resa - viola, Jan Diessenhorst - violoncelo. Program: Haydn, Hindemith, Dvorzak.

V sredo, 23. avgusta, bo ob 20.30 v Križankah večer jazz. Nastopa: John Scofield Band.

RAZSTAVE SLOVENIJA

MODERNA GALERIJA

Razstava 21. MEDNARODNEGA GRAFICNEGA BIENALA - LJUBLJANA je na ogled do 10. septembra v Moderni galeriji.

V Mali galeriji je do 3. septembra na ogled razstava PETRE VARL SIMONCIC z naslovom PITA MOJE MAME.

NARODNA GALERIJA, Prežihova 1

V obeh zgradbah NARODNE GALERIJE je na ogled razstava GOTIKA V SLOVENIJI; Slikarstvo in kiparstvo.

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE, Celovška 23

Gotika v Sloveniji; razstavi Arhitektura in Nastanek, ogrožanje, reševanje likovne dediščine.

MESTNI MUZEJ LJUBLJANA

V Kulturno-informacijskem centru Križanke, Trg francoske revolucije 7, je na ogled razstava fotografij popotresne arhitekture Branke Lapajne - DETAJL IN CELOTA. (na sliki: vogalna plastika iz 16.-17. stoletja na Gornjem trgu v Ljubljani)

JAKOPIČEVA GALERIJA, Slovenska 9

Na ogled je pregledna razstava lesorezov iz obdobja 1935-1995 avtorja Lojzeta Spacala.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella-Galerija moderne umetnosti (Ul. Diaz 27): do 10.9. razstavlja James Rosenquist; v Muzeju je na ogled tudi razstava o zavarovalnici Generali »Od orla do leva«.

Muzej Revoltella-Galerija v 5.nadstr.

Se danes, 21. t. m. bo odprta razstava ITALIA, ki sta jo pripravila Marco Belpoliti in Elio Grazioli v sodelovanju z Galerijo Continua iz S. Gimignano. V sredo, 23. t.m., ob 21.30 - otvoritev razstave Studia Tommaseo v organizaciji Glasbenega združenja Chromas, tržaške občine in odbornistva za kulturo Muzeja Revoltelle. Miramarski park- Konjunska

Do 7.1.1996 je vsak dan od 9.00 do 19.00 na ogled razstava izkopanin antične Eble. Občinska galerija: na ogled je fotografska razstava »Soba in zavest«.

Milje - Sedež letovišcarske ustanove: do 2.9. razstavlja Luisa Frausin Mineo in Michela Grassi.

Sesljan - Sedež letovišcarske ustanove: do 29. t. m. razstavlja Massimo Malipiero.

GORICA

V Pokrajinskem muzeju na gradu in v Coronijevem dvorcu je do 31.12. odprta razstava »Ottocento di frontiera«.

V dvorani Deželni stanov na gradu je do 17.9. od-

MESTNA GALERIJA PIRAN

Razstava del bolgarsko-ameriskega avtorja CHRISTA je na ogled do 31. avgusta.

GRAFIČNI MUZEJ, ROGAŠKA SLATINA

Devetdeset grafičnih listov karikatur Williama Hogartha (1697-1764), londonskega slikarja in bakroreza, je na ogled do 9. septembra.

LIKOVNI SALON, CELJE

V salonu je razstava Forma eterna, ki predstavlja osemnajst mladih slovenskih umetnikov Akademije za likovno umetnost iz Ljubljane ob njeni 50-letnici.

GALERIJA EQUINA, Gregorčičeva 3

V galeriji je razstava slik Zige Okorna. Temelji na umetnikovi navzočnosti v galeriji, obiskovalci pa so vabljeni k pogovoru z njim.

MUZEJ NARODNE OSVOBODITVE, MARIBOR

Na ogled je razstava ob 50. obletnici zmage nad fašizmom in nacizmom, in sicer do 10. septembra.

GALERIJA MEDUZA 2, PIRAN

Na ogled je razstava grafik makedonskega umetnika Dimitra Malidanova. Umetnik, ki je studiral grafiko in slikarstvo v Ljubljani, se predstavlja s tridesetimi grafičnimi listi.

FESTIVAL RAČUNALNIŠKE UMETNOSTI, MARIBOR

V galeriji Media Nox, Orožnova 2, je odprta razstava fraktalnih grafik Petra Ciuhe.

V galeriji Hiša, Ob železnici 16, je na ogled razstava računalniških grafik Mitje Praznika.

RAZSTAVNI SALON DOLIK, JESENICE

Na ogled je razstava risb ljudske arhitekture Kmečko stavbarstvo na Gorenjskem inž. Rudolfa Arha ob njegovi 90-letnici.

prta razstava Gotske cerkve v dolini Soce in v Brdih.

ŠTANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled do 30.9., poleg stalne zbirke, tudi novejša dela tržaškega umetnika. Umik: od delavskih 14-19 (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10-12, 14-19.

KOROŠKA

CELOVEC

Dezelna galerija: Do 10.9. bo na ogled razstava »Do danes-dve stoletji umetnosti na Koroskem«.

Skofjski muzej (Lidmanskyygasse 10): odprt je do 15. oktobra.

BELJAK

Galerija Freihaussasse: na ogled je retrospektiva beljaskih umetnikov 1945-1995.

ŠENTJANZ V ROŽU

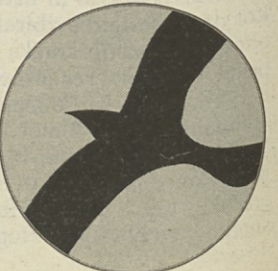
K-k center, Stara sola: Do 15.9. je na ogled razstava Zorke Loiskandl-Weiss z retrospektivo slikarskih del »Od začetka do sedaj«.

TINJE

Galerija Tinje: Do 17.9. je na ogled stalna razstava lesorezov Wernerja Bergerja in sedemdelnega cikla Valentina Omana.

PLIBERK

Do konca septembra razstavlja Werner Berg.

POČITNICE MALO DRUGAČE

Pijača, mir in včasih nezgoda

Potovanje po kanalih angleškega podeželja

V poletnih mesecih se čedalje več ljudi odloča za plovbo po angleških kanalih, ki so daleč stran od hrupnih krajev. Tako imenovana Oxfordška vodna pot, zgrajena pred dvema stoletjema, po kateri je Michael Walker popeljal svojo družino in zapisal nekatere dogodke, vodi čez južni del osrednje Anglije. Pluli so s colnom, širokim le dva metra, zato so se lahko odlocili tudi za voznjo skozi najbolj ozke predele kanala.

»Ladja« Wild Tansy v dolzino meri le petnajst metrov, vendar je kljub temu dobro opremljena, celo z napravami za ogrevanje, toplo vodo, tušem, na njej lahko poslušate tudi radio ali gledate televizijo. Konec prvega dne se je družina Walker zasidrala v nenaseljenem predelu pokrajine in v tišini srkala hladno pijačo. Krmar je coln cvrsto privezal k obali. Na nebu je svetil mesec in le za kratek čas so ga zakrili oblaki. Voda v kanalu je bila mirna, med občudovanjem narave so Walkerjevi poslušali Brahmsovo Četrto simfonijo.

Naslednji dan so pripluli do prve zapornice, pravzaprav je slo za šest zaporednih. Zato so na palubo prihiteli trije Walkerjevi otroci in zena; vsi so hoteli odpreti zapornice, vendar je coln zaradi nepravilne obtežitve zadel ob desni breg, na katerega so bili prisiljeni skočiti. Na pomoč je posadki priskočil lastnik bližnjega plovila, in coln povlekel naprej, zato so Walkerjevi hitro poskakali na coln, vendar so bili že pred naslednjimi zapornicami znova na bregu, čeprav težav se ni bilo konec, saj je težka ladja povzročila velike valove. K sreči je oxfordski kanal že star: zgrajen je bil leta 1790, zato lahko močne roke, ki pomagajo zapreti zapornico, preprecijo vdor vode v prazen del ladje. Seveda se je med dvigovanjem vodne gladine ladja močno pozibavala, zato so krozniki in posoda popadali po tleh. V podobnih primerih se vedno najde nepovabljen

opazovalec - tokrat starejši zakonski par, ki je vse napore posadke mimo opazoval z brega. Med prigrizkom je cakal in tiho upal, da se bo pripetila nesreča. Njuna želja se ni uresničila, saj so bili Walkerjevi po nekaj dneh plovbe že kar izurjeni, zato sta bila vidno razočarana.

Mnogi bodo menili, da se med počitnicami, med katerimi naletite na vrsto ovir, ne odpocijete. Ko postanete mojster in jih scasoma obvladate, uživate v nedotaknjeni naravi in tišini. Kadarkoli se lahko ustavite ob bregu in obiščete - tudi s kolesom, ki ga imate na palubi ali pa si ga izposodite v bližnjem kraju - znamenitosti krajev, mimo katerih je speljan kanal.

Spoznali boste tudi različne živalske vrste, vse od vodnih podgan do labodov in vodnih kokosi, seveda pa krokodilov ali morskih psov ne boste videli, čeprav se boste med plovbo večkrat počutili kot sodobni pirati. Zejo si boste potesili v stari gostilni - pubu - ob reki, nato pa se vrnili na coln. Med plovbo boste večkrat naleteli na dvizne mostove, ki jih ni težko dvigniti, le pravo stran je treba obtežiti. Utegne se celo zgoditi, da se most zaradi zarjavelih naprav ne bo hotel vrniti v prvotno lego, vendar se v takšnem primeru vedno nepricakovano pojavi jogger, ki bo s težkim korakom prisilil most, da se bo uklonil pod njegovo težo.

Oxfordski kanal je speljan skozi čudovito naravo: polja so skrbno obdelana, na travnikih se pasejo ovce. V bližini kraja Cropredy si

boste lahko ogledali polje, kjer je v času državljanske vojne leta 1644 potekala velika bitka. Ob kanalu je zasidranih veliko bivalnih ladij, saj so se mnoge mlade družine odlocile za zivljenje v neokrnjeni naravi. Čeprav vas bo morda zvečer presenetila poletna nevihta, bo jutro spet sončno. Pred večerom boste lahko uživali v pticjem petju, ko se bo znocilo pa vašega spanca ne bo nič skalilo.

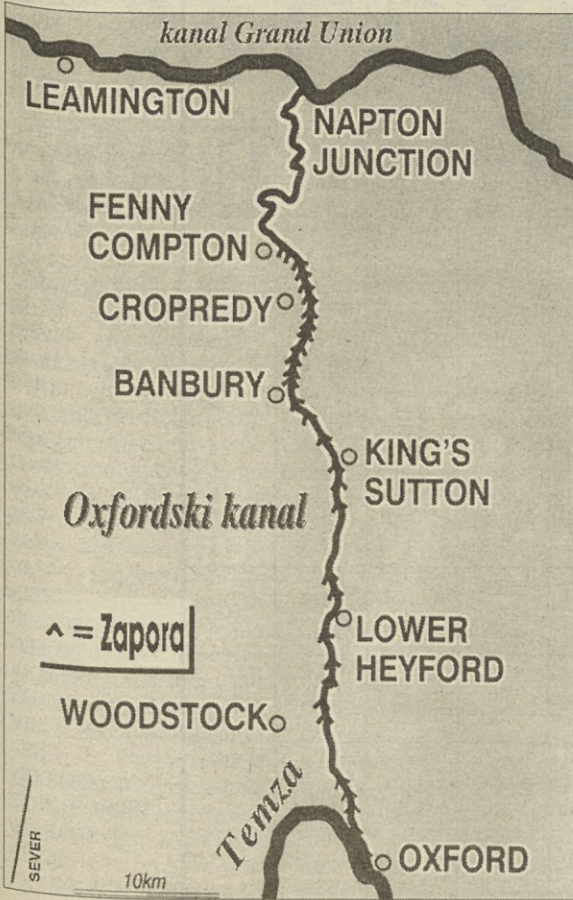
Po članku
Michaela Walkerja,
The European Magazine

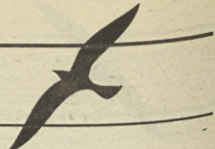
Uh, to je pa težko

Angleško podeželje je preprejeno s kanali

Oxfordski kanal

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Pretirano boste skrbeli zaradi poklicne plate svojega zivljenja, ceprav ne boste opazili znamenj nazadovanja. Pretirana skrb se lahko brz sprevrze v zavoro.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Ceprav ste doslej menili, da vam pri vzpenjanju k modrosti ne more nihce pomagati, boste danes spoznali, da vam lahko pomaga marsikdo, se najbolj pa vi sami.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Skromno boste priznali meje svoje svobode in se sprijaznili z vklescenostjo med zanke usode. Razjocite se, pa boste na lepem prebili vse zidove.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Po stopnicah k uspehu boste napredovali s hitrostjo mojstra. Pazite le, da se ne zasujete s številkami. Glavo uporabljajte za ustvarjalnost, racuna naj racunalnik.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Zarobantili boste cez nekoga, ki vas je najprej potegnil v kaso, nato pa pobegnil in vas pustil same. A ni kriv on; kriva je vasa naivnost, gnana z otročjim pričakovanjem.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: V ljubezenskem gnezdecu boste zaslutili blizanje krize. Krasno, kajti sele v krizi bosta naletela na tiste plati vajinega odnosa, ki so temelj resnicne ljubezni.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Ne bo vam jasno, cemu tako oslajljeno zanimanje za vas - kot da vas na lepem nihce vec ne potrebuje. Potrebujete vas ze, vendar za kancek drugačne.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Trudili se boste, da bi dodobra ucvrstili položaj, ki ste ga pridobili z naporom. Ne naprezajte se prevec, sicer boste bliskovito zdrseli v dolino revscine.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Na svojo stran boste pridobili nekaj zanesljivih sodelavcev. Nikar jih ne zacnite izkoriscati, sicer vam bodo obrnili hrbet. Ohranite srčno dobroto.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Po vasi glavi bodo rojile številne ideje, od najbolj norih do najbolj banalnih. Pocakajte, da se nevihta poleze, nato pa uresnicite samo tisto, ki vas bo osrecila.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Nekomu boste zavidali prednost, ki si jo je pridobil z prevaro. Ne posnemajte ga, kajti s svojo postenostjo ga boste brz prehiteli, pa se slabe vesti ne boste imeli.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Partner se bo zbal izgube vase naklonjenosti, zato vas bo obsipal z obljubami rajskih gradov. Karseda zavlačujte, naj ze spozna, da obljube gradove v resnici rusijo.

ZIMBABVE

Birokracija in živali

Lovci na okle še plenijo

Divji lovci in susa sta opustosila divjino v Zimbabveju, toda po besedah borcev za varstvo živali je največja nevarnost za dejavnost, ki drzavi prinese največ deviz, vladna birokracija. Zimbabvejska divjina je ključnega pomena za turizem, ki južnoafriški republiki prinese petino zunanjetrgovinske izmenjave, lani približno sto milijonov ameriskih dolarjev.

Na vlado letijo očitki, da je zaradi nje oddelek za nacionalne parke in uprava divjine obubožala do take mere, da ne more več vzdrževati niti vodnih vrtin na področjih, ki jih je prizadela suša.

Vlada jim je v zadnjih dveh letih namenila več kot 30 odstotkov manj sredstev (pet milijonov ameriskih dolarjev), na vo-

ljo pa je le četrtna oglednikov, ki so potrebni za nadzor ogromnih zemljišč, nekoč polnih divjadi.

»Splošno znano je, da sta borba za premoč in birokracija dobesedno ohromila oddelek,« pravi pripadnik Zambezi Society, zasebne organizacije za zascito divjine.

»Najhuje je, da vse to ogroza divje živali,« na-

Črni nosorog

daljuje Clive Stockill, predsednik Save Conservancy, sklada za zascito živali, ki je bil kljub vladnim omejitvam ustanovljen pred dvema letoma, kot del zasebnih prizadevanj za rešitev prihodnosti divjih živali. Zasciteni revir, ki se razprostira na zemljiscu poleg drzavne- ga nacionalnega parka Gonarezhou v jugovzhodnem Zimbabveju, je zdaj dom ducatov slonov, nil-

skih konjev in drugih vrst. Ime Gonarezhou pomeni »kraj slonov« in veliko tamkajšnjih živali je težjih in ima večje okle. Kot taki so odlične tarče za divje lovce, ki delujejo iz bliznjega »Crooks Cornera«, na meji med Zimbabvejem, Mozambikom in Južno Afriko.

Divji lovci so v ogromnih, toda slabo zascitenih parkih v zadnjih desetih letih pobili na tisoce slonov in drugih živali, kot je že skoraj izumrl črni nosorog. To dejstvo pripomore h kampanji za reklamno podporo zascite v zasebnih parkih.

Veliko Zimbabvejcev je mnenja, da bi lahko z divjadjo zaslužili mnogo več, ce bi vlada vecim kmetom v okolici Gonarezhou dovolila, da bi svoje kmetijske ranče spremenili v lov-ske ranče.

Toda uresnicavanje nacrt-a, po katerem bi v upravlj-anje z divjadjo pritegnili vec zasebnikov in je edini na-cin zascite živali pred po-boji divjih lovcev, ovira vlada, ki je zacasno prepove-dala lov in premik divjadi.

Vladni uradniki zanika-jo, da je prepoved »del na-sih birokratskih proble-mov«, in trdijo, da je cilj prepovedi dolocitev cen-zusa na divje živali in po-krpanje vrzeli v upravi.

»Ceprav spostujemo po-trebo po strogem nadzoru uprave divjine, sedanja prepoved skoduje pomem-bnim ukrepom,« trdi The Zambezi Society, ki se bori za dovoljenje za premik zi-

vali iz sušnih in vročih po-droci v zasebne rezervate.

Suspens dveh glavnih delavcev organizacije v ju-liju, ki sta bila obtožena vpletenosti v »nepoobla-sčen« premik živali iz sušnih drzavnih parkov v za-sebne ranče, je se utrdil prepričanje, da vlada v od-delku za upravljanje divji-ne zmeda.

Zascitniki pravijo, da je boj za premoč v oddelku vzrok mnogih tezav, vklju-čno z legendarno birokraci-jo in primanjkljaji denarja in osebja, zaradi cesar je oddelek neuncikovit in brez pravih smernic.

Kot dokaz poraza vlade kritiki opozarjajo na izgubo 2.500 črnih nosorogov v vsej drzavi zaradi divjih lovcev, ki so sredi osemde-setih ob številki tri tisoč predstavljali največjo po-pulacijo na svetu.

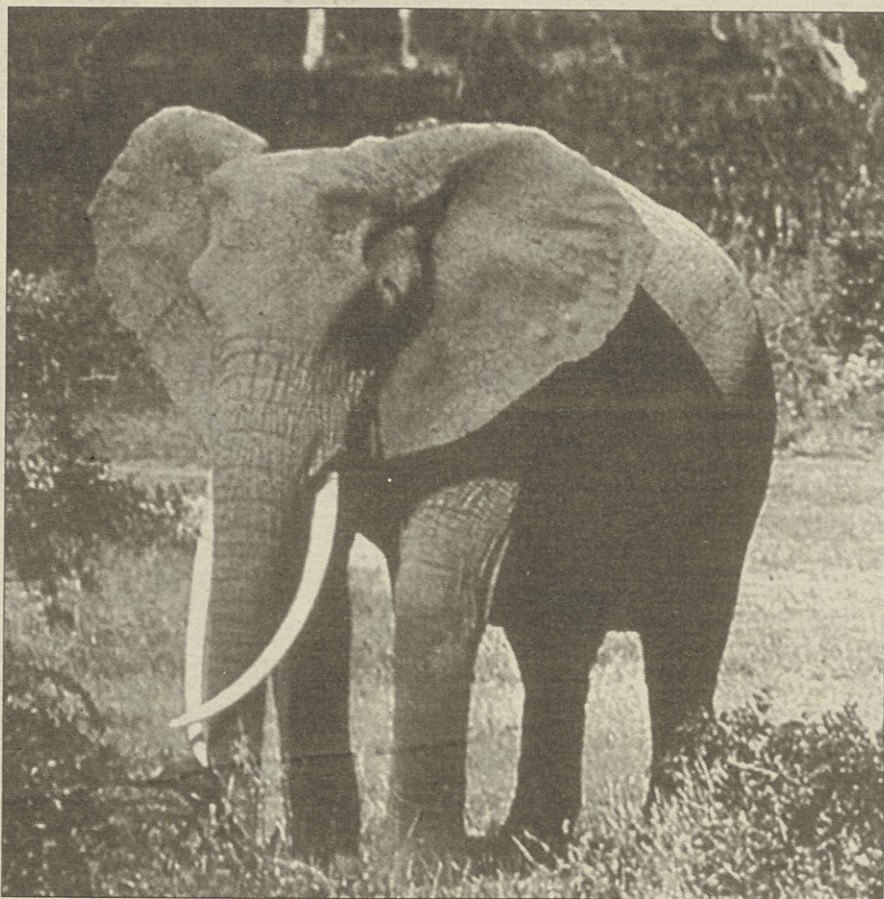
Veliko mednarodnih dobrotelnih organizacij je zaprlo svoje denarnice, za-radi »zmede v politiki« in nezaupanja zaradi pocasne privatizacije oddelka.

»Ljudje ne zaupajo vec sistemu. Prevec je preprirov, birokracije in ostalo je le malo dobre volje,« je izjavil neki vladni uslužbenec.

Chen Chimutengwende, novi zimbabvejski minister za okolje in turizem, je ovr-gel ocitke, ces da so skraj-no pretirani.

»Resda imamo nekaj te-zav, toda ni vse tako brezup-no, kot trdijo ljudje. Vla-da in zasebniki morajo so-delovati pri reševanju pro-blema.«

Cris Chinaka, Reuter

Afriski slon

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

345	UMET. LITERATURA	PEVEC MEZEK	GROFIJA V ANGLIJI	ELJA KAZAN	MOSKO IME	PRAKANTON V SVICI	AMERISKI FIZIOLOG (CARL F.)	CHARLES NODIER	NAPACEN SKOK KONJA	OTROSKO VOZILO	PRIPIRAVA ZA SEJANJE	AVTOR: BRANKO KOZULIC	IRSKI BRINOVEC	LEV KREFT	AMERISKI IGRALEC (ALAN)	TABOR V NEMCIJI	PREBIV. ISTRE	HINKO BRATUS	KERAMIKA	POLDRAG KAMEN
PREDMESTJE NEW YORKA												LEPOTNA CVETLICA POKRAJINA NA HRV.								
ELEKT. NAPRAVA ZA OPAZOVANJE																				
MEDN. PISAT. ZDRUZENJE				VISAJJE V SAHARI NEM. FILOZOF (GEORG)				GRSKA SRAJCA SL. MAT. (MILAN)						OD KRITA IZ-RITA ZEMLJA PREBIV. KARNIJE						
SESTAVINA BENČINA						MIT. LETALEC IGRALKA GARDNER							BOGDAN MESKO PUSCAVNIK					RAZLIČNA SOGLASNIKA RAZUM		
STANE SEVER			SODOBEN PLES REKA V FRANCIJI				VULKAN NA FILIPINI H MIRONO SOZITJE				ANG. REZI-SER (DAVID) CAROL REED					JAPONSKI PISTELJ (HANUJEKI)				
PTICA SELIVKA										AM. PISEC (JOHN D.) MESTO OB MARICI					SN OV	DEL STOPALA ALUMINIJ				
OSEBNI ZAI MEK				VLADIMIR SUBIC	ANDREA DORIA KAREL SOSS			MESTO V BOSNI EVROPSKI VELETOK									IZVRŠNI SVET NADAV			OCE
ZENA UMRLEGA MOZA						DRŽAVA V AZIJI ROGER VADIM					IVAN MINATTI KONEC POLOTOKA			ZENSKO IME CARL ORFF						
TLAK IZ APNA IN DESK									ORNA ZEMLJA							KRCEVINA				
VEK, DOBA				SLOV. PISATELJ CANKAR					DEL MOTORJA							GAMSJI BIVOL				

RESTITEV: VODROVNO: LAKE SUC-CESS: GLADIOLA: ELEKTRONSKI MIKROSKOP, PEN, AIR, KITON, OKTANA, IKAROS, KVAR, CT, SS, SKA, APO, LEAN, ARAL, LASTOVICA, GARR, NART, ONA, AD, DERVENTA, IS, VDOVA, IRAN, IM, VLASTA, JENSTRLE, ORNICA, ROVT, ERA, IVAN, STAVOR, VONA

SLOVENSKA DEDIŠČINA

Mnogi lastniki graščin v Mengšu

O starem gradu pričajo samo še sledovi

Stari mengeski grad (Mengosburg) na Gobavici nad Mengšem je propadel konec 15. stoletja, tako da o njem pričajo le še sledovi v zemljišču ter razvaljena grajska kapela sv. Lovrenca, ki jo je leta 1586 dal podreti lastnik gosposcine Nikolaj Bonhomo. Ze leta 1154 nastopa v virih vitez Ditrik de Meingosburg, grad pa je prvič omenjen sele leta 1250 (castrum Mengosburch). V 14. stoletju so bili lastniki gosposcine gorisko-tirolski grofje, nato pa Habsburžani, ki so jo dajali v fevd raznim plemiskim rodbinam, tako gospodom Osterwitzom, Gallenbergom, Lambergom, Hohenwarthom in drugim.

Ob vznožju Gobavice je baron Leopold Raumschuessl okoli leta 1625 pozidal graščino Menges (Mannsburg), ki ji pravijo Novi grad. Med lastniki so

bili se baron Leuenburg, pl. Wolvitz, baroni Apfalterji, Gaspariniji in drugi. Leta 1839 je graščino kupil Mihael Stare in jo temeljito predelal.

Potres leta 1895 je poškodoval gosposko poslopje, a so ga obnovili, in od takrat izvira današnja enonadstropna stavba skoraj kvadratnega tlorisa s kamnitim portalom. Pred drugo svetovno vojno je bila lastnik graščine rodbina Kanc, po njej je bil tam sedež državnega kmetijskega posestva, zdaj pa so v njej stanovanja in poslovni prostori podjetja Emona.

Dvorec Menges (Hoff Mannsburg) ob Psati v Mengšu, pravijo mu tudi Zgornji ali Ravbarjev

Novi grad pod Gobavico

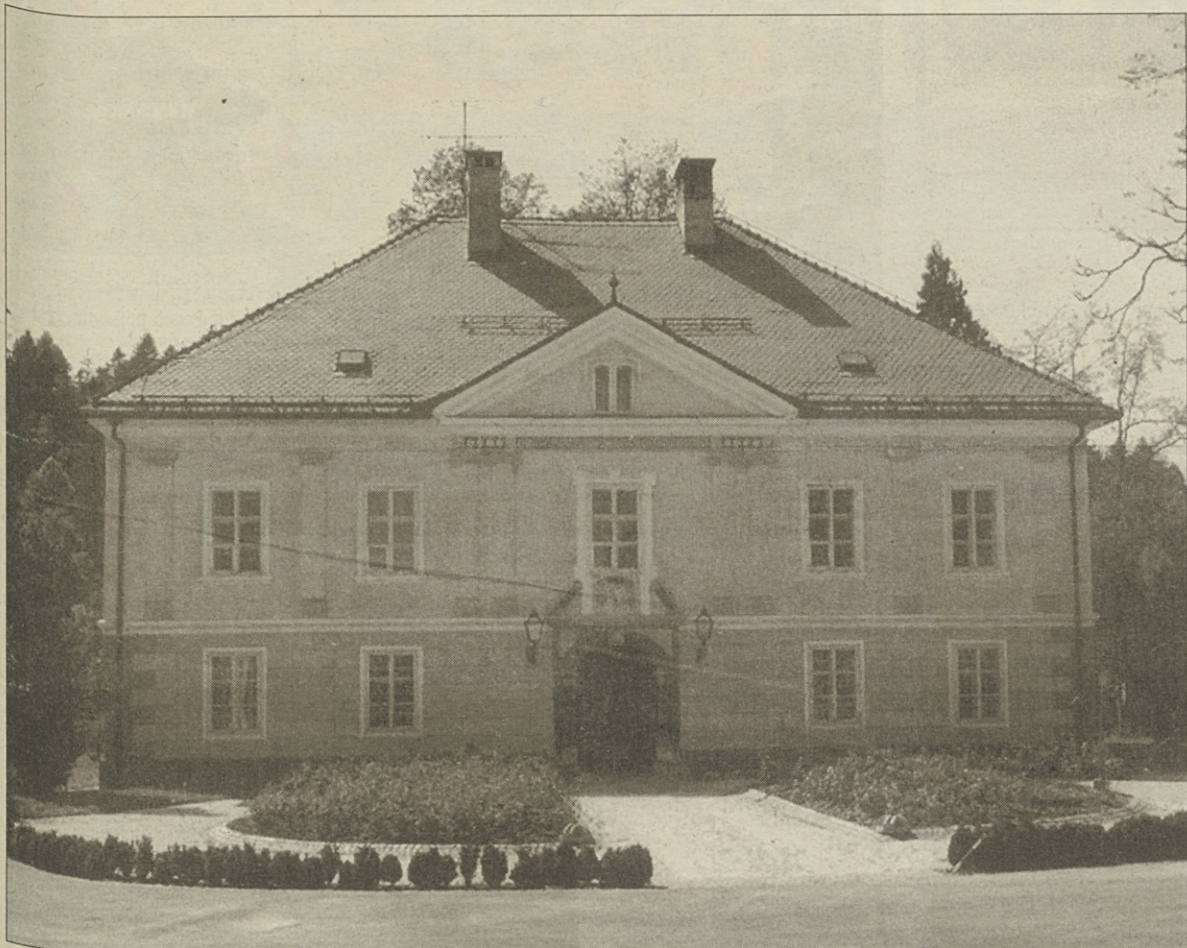
grad, je leta 1567 postavil Jurij pl. Haller, nato pa leta 1588 prodal pl. Sigersdorfom. Pozneje so bili med lastniki se grofje Hohenwarthi, s poroko so ga vnovic pridobili

baroni Hallerji, leta 1779 ga je kupil baron Bernard Rauber, konec 18. stoletja pa Anton Rudež. Mihael Stare je postal lastnik leta 1839 in dvorec čez stiri leta popol-

noma prenovil. Po drugi svetovni vojni je bilo poslopje nacionalizirano, v njem pa je bil sedež podjetja Semesadike. V lepo obnovljenem dvorcu z baročno fasado, rene-

sancnim kamnitim portalom, vzdano grbovno plosco in trikotno atiko na vrhu strehe so danes poslovni prostori Obrtne zadruge Zora iz Domžal.

Ivan Jakic

Ravbarjev grad

Razvaline kapele sv. Lovrenca

ANEKDOTA

O Marku Twainu

Neki časopis je objavil vest, da je Mark Twain umrl. Humorist je brzojavil uredništvu:

»Vest o moji smrti je znatno pretirana!«

EKVADOR IN KOLUMBIJA

Radostni ples okoli ekvatorja⁽¹²⁾

Plaže so polne domaćinov in raznih prodajalcev, zato sem se zatekel v mirno zavetje plaže hotela Hilton na skrajnem levem delu rta Boca Grande, ki je rezervirana samo za hotelske goste. Za red so skrbeli varnostniki s voki- tokiji na vsakem koncu plaže. Čeprav je morje tu umazano in skoraj črno, so uniformirani natakarji stregli po plaži.

Blizu hotela je velik bazar, kamor pridejo kupovat turisti, ki so prisli v Cartagena po krizarjenju v Karibih. V tem delu je tudi veliko stolpnih, ki so kot nekašne rezidence ali stanovanja, in jih dajejo v najem, v glavnem premožnejšim domaćinom iz notranosti dežele. Ko močno sonce zaide

in ko se zgoč asfalt ohladi, vse plane na široke avenije. Iz številnih lokalov uhajajo zvoki salse, sambe, andske in meksikanske muzike. Poleg vseh mogočih uličnih prodajalcev so tu se razni »zabavljači« z lutkami, poziralci ognja, carovniki, pantomimiki, ki mimoidoče oponašajo v njihovi hoji, nepogresljivi prodajalci cigaret in zvečilnih gumijev (Cicles). Po ulicah kočije vozijo turiste, zeljne nočne romantike. Turistični vlaki in avtobusi prevajajo razposajeno mladino, ki se giblje v zvokih salse. Zadnji vagon oziroma sedež v avtobusu je rezerviran za muzikante, katerih južnoameriški ritem vzvalovi tudi tiste na cesti, ob kateri svigajo.

Ponoci je na plaži polno ljudi. Eni se kopajo, drugi ležijo v ležalnikih, tretji slonijo na svojih avtomobilih, vmes so skupinice muzikantov, ki igrajo po želji. Tu smo spoznali družbo mladih iz Pereire in Medellina. Ponudili so nam pijaco, močno zganje Aguardiente Antioqeno, Antioquila je pokrajina v centralnem visokogorskem delu Kolumbije, Medellin pa je njeno glavno mesto, poznano predvsem po ropih, ubojih in obracunih mafije. Statistika govori, da je tam vsakih pet minut kakšen ranjen ali ubit. Na plaži so barčki in ce sediš sam, kmalu dobiš družbo prostitutke ali preprodajalca droge, če pa si v družbi, te pustijo

Pogled s trajave San Filipe (Foto: Željko Jugović)

v miru in pridejo le na namig.

Santa Marta

Zgodaj jutraj, se v temi se z udobnim turističnim avtobusom odpeljem iz Cartagene na enodnevni izlet v znano ko-

lumbijsko letovisce Santa Marta. Poleg kolumbijskih turistov gre z nami se par iz Venezuele in družina iz Argentine. Le midva z Valterjem sva bila popolna tujca in to iz Slovenije.

Jutranji dremež smo si

pregnali s kavo na bencinski postaji na obrobju Baranquille. Baranquilla je moderno industrijsko milijonsko mesto, vroče karibsko pristanisce deset kilometrov stran od obale v ustju velike reke Magdalene, ki pa za turiste

ni posebej zanimivo. Iz dnevnega časopisja smo izvedeli, da je te dni v mestu teniski turnir mladih državnih reprezentanc in da nastopa tudi Slovenija.

Željko Jugovic
(Se nadaljuje)

VREMENSKA SLIKA

Nad večjim delom Evrope je območje enakomernega zračnega pritiska, nad severnim Sredozemljem pa se se zadržuje visinsko jedro hladnega zraka. S šibkimi vzhodnimi vetrovi doteka nad naše kraje vlažen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje
Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 6.08 in
zaslo ob 20.02. Dan bo dolg
13 ur in 54 minut. Luna bo
vzšla ob 01.37 in zasla ob
16.51.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Portoroz	18,8	Mura	15,8
Trst	18,6	Sava (Radovljica)	13,0
Malinska	19,0	Sora	14,6
Porec	18,7	Ljubljana	16,6
Split	20,1	Soca	16,9
M. Losinj	20,8	Vipava	12,4
Dubrovnik	20,8	Bohinjsko jezero	20,0

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju:
zjutraj:
SE 6 do 12 vozlov

popoldne:
SW 6 do 12 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.10 najnižje -34 cm, ob 9.17 najvišje 18 cm, ob 14.13 najnižje -1 cm, ob 19.36 najvišje 24 cm.

Iutri: ob 2.38 najnižje -41 cm, ob 9.27 najvišje 25 cm, ob 14.47 najnižje -8 cm, ob 20.18 najvišje 30 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	19
1000 m	16
1500 m	13
2000 m	9
2500 m	5
2864 m	3

BIOPROGNOZA

Vpliv vremena na počutje vremensko občutljivih ljudi bo zmerno obremenilno.

VOX POPULI

Nebo krasijo zvezde, moškega brki, žensko lasje.

*Ne daj, da ti pobegne
opoldansko sonce, ker je
takoj večer.*

DANES

Slovenija: Spremenljivo do pretežno oblačno bo, z občasnimi padavinami, deloma tudi nevihtami. Najvisje temperature bodo od 18 do 26° C.

Sosednje pokrajine: Spremenljivo oblačno bo. Občasno bo deževalo, vmes bodo tudi nevihte.

JUTRI

V Sloveniji: Spremenljivo oblačno bo in nekoliko topleje. Predvsem popoldne bodo še možne nevihte.

Obeti: V sredo bo malo več sončnega vremena. Popoldne bodo še možne posamezne nevihte.

VOYKETS

kronos
The Spirit of Sport.

SVET / SLIKA PRI SLIKI ... ZGODBA PRI ZGODBI ...

Železniška nesreča v Indiji

NEW DELHI - Najmanj 165 mrtvih in več kot 200 ranjenih je začasni obračun hude železniške nesreče, ki se je pripetila v noči na nedeljo pri indijskem mestecu Agra, približno 200 kilometrov južno od prestolnice. V nesreči sta trčila dva vlaka, od katerih je eden stal na železniški postaji. Tovrstne nesreče so v Indiji zelo pogoste, saj je železniška mreža gosta, z vlaki pa se vsak dan pelje približno 12 milijonov potnikov.

Starka ograbila potnike tramvaja

MOSKVA - Ker ji nihče ni hotel odstopiti sedeža, se je neka starka v Kazanu nad nevljudne potnike v tramvaju spravila kar z zobmi. Najprej je ugriznila mlajšega moskega, nato pa se osem potnikov, ki so jo hoteli ustaviti. Očitno nihče od napačenih ni vložil ovadbe.

Angleži praznovali dan veteranov

LONDON - Ob Temzi so tako proslavili dan vojnih veteranov, ki je letos sovpadel s 50. obletnico predaje Japonske in konca druge svetovne vojne (Telefoto: AP)

Posnetek trupla marsovca ali žrtve tajnih poskusov?

LONDON - Na mednarodnem kongresu ufologov v Sheffieldu v Angliji je veliko zanimanja zbudil dokumentarni film, ki prikazuje truplo domnevnega marsovca. Gre za posastno telo z veliko plešasto glavo in očmi, kakršne imajo plazilci.

Dokumentarec je last ameriskega državljana Raya Santillija, ki trdi, da je film kupil od starega snemalca, ki je nekoč delal za ameriško vojsko. Film naj bi posnel v tajnem laboratoriju, kjer naj bi pregledovali trupli dveh marsovcev, ki naj bi

ju našli v razbitinah vesoljske ladje leta 1947 v kraju Roswel v ameriški zvezni državi Nova Mehika.

Toda tej razlagi ne verjamejo vsi. Direktor britanskega združenja ufo-
logov Philip Mantle meni, da gre v
resnici za truplo žrtve bakteriolo-
ških poskusov, ki so jih Američani
izvajali takoj po vojni. Za doku-
mentarec vsekakor vlada veliko za-
nimanje. Osemindvajsetega avgusta
ga bo predvajala britanska zasebna
televizija C4, kmalu potem pa bo
naprodaj.